

Štefanova ulica 2, 1501 Ljubljana

T: 01 428 40 00

F: 01 428 47 33

E: gp.mnz@gov.si

www.mnz.gov.si

Številka: 007-106/2015/30

Ljubljana, 27. 7. 2015

EVA 2014-1711-0093

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Novo gradivo št. 1. Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o organiziranosti in delu v policiji – redni postopek – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G in 65/14) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne... sprejela naslednji sklep:

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o organiziranosti in delu v policiji (EVA 2014-1711-0093) in ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije.

Mag. Darko Krašovec
GENERALNI SEKRETAR

Prejmejo:

- Državni zbor Republike Slovenije,
- Ministrstvo za notranje zadeve,
- Ministrstvo za finance,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- Boštjan Šefic, državni sekretar na Ministrstvu za notranje zadeve

-mag. Lado Bradač, generalni direktor, Direktorat za policijo in druge varnostne naloge

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

Pri pripravi dela ali celotnega gradiva zunanji strokovnjaki niso sodelovali.

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

- mag. Vesna Györkös Žnidar, ministrica za notranje zadeve
- Boštjan Šefic, državni sekretar na Ministrstvu za notranje zadeve
- Marjan Fank, generalni direktor policije, Generalna policijska uprava
- mag. Tatjana Bobnar, namestnica generalnega direktorja policije, Generalna policijska uprava

5. Kratek povzetek gradiva:

Novo gradivo št. 1 je bilo pripravljeno na podlagi prejetih pripomb s strani Ministrstva za javno upravo, Ministrstva za pravosodje, Ministrstva za finance in Službe Vlade RS za zakonodajo.

S predlaganimi rešitvami se želi izboljšati nekatere pomanjkljivosti Zakona o organiziranosti in delu v policiji, ki so se pokazale pri izvajanju zakona v praksi. Glavno vodilo pri pripravi sprememb je bilo zato učinkovitejše delovanje policije kot celote. S predlaganimi spremembami se izpolnjujejo tudi zaveze Vlade Republike Slovenije, sprejete na podlagi dialoga s socialnimi partnerji.

Glavne predlagane rešitve so:

S predlagano novelo Zakona o organiziranosti in delu v policiji (Uradni list RS, št. 15/13 in 11/14 – v nadaljevanju: ZODPol) se urejajo naslednja področja: organizacija in vodenje policije, mednarodno sodelovanje in sodelovanja v mednarodnih civilnih misijah, uporaba uniforme, položajne oznake in simboli. V noveli zakona se ureja tudi status policistov in določa posebnosti ureditve delovnopравниh razmerij in ureditve s področja zdravstvenega, pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Ureja se tudi področje priznanj in pomožne policije. ZODPol je v večjem delu organizacijski zakon, zato so se v obdobju izvajanja določb tega zakona pokazale določene pomanjkljivosti in težave pri izvrševanju pravic in obveznosti, ki jih veljavni zakon predpisuje.

Predlagana novela zakona zagotavlja boljšo organiziranost policije in fleksibilnejšo ureditev pri posebnostih delovnopравниh razmerij, ki je nujno potrebna, saj se policija srečuje z vse bolj sofisticiranimi oblikami kriminala. Novela uvaja enakopravno obravnavanje uslužbencev policije, ki niso pripadniki Posebne policijske enote (v nadaljevanju: PPE) in opravljajo naloge skupaj s PPE, eksplicitno določa pristojnost nad nalogo zagotavljanja notranje varnosti v policiji, uvaja boljšo organiziranost pri načrtovanju in namestitvi tehničnih ukrepov za varovanje objektov policije in objektov posebnega državnega pomena, saj današnja infrastruktura v primeru nevarnih varnostnih dogodkov predstavlja tveganje za življenja ljudi, ki se nahajajo v teh objektih. Prav tako uvaja pravno podlago za ugotavljanje urejenosti uslužbencev policije, ki je že predpisana z izvedbenimi akti, ureja izposojo in način uporabe policijske uniforme in tehničnih sredstev policije, ki se uporabljajo v humanitarne, kulturne ali znanstvenoraziskovalne namene civilne družbe tako, da je zagotovljena večja transparentnost. Odpravlja neenakost med uniformiranimi in neuniformirani uslužbenci policije glede uporabe lastnih civilnih oblačil, saj uvaja službeno civilno obleko, delovno obleko policije in pravico do nadomestila ob nesorazmerni obrabi civilnih oblačil v službene namene.

Predlagana novela kot organizacijski zakon policiji nalaga vzpostavitev lastnega kariernega sistema, s katerim se bo policiji zagotavljal strokovni kader, ki bo sposoben vzdrževati kontinuirano stopnjo varnosti državljanom Republike Slovenije in notranje varnosti v državi. Tako v Sloveniji kot v tujih državah se izkazuje potreba po gradnji kompetenc policista (policijskega strokovnjaka), ki postopoma napreduje na zahtevnejša delovna mesta; in sicer od izvajalca policijskih nalog do vodje policijske enote ali vodje preiskave. Vsako zahtevnejše delovno mesto zahteva določeno znanje in pretekle izkušnje. V praksi se pojavljajo tudi izjeme, ki negativno vplivajo na motiviranost policistov zato želimo slednje preprečiti, saj je cilj oblikovanje trdnega sistema. V zakonu želimo zato določiti kdo je karierni policist in v nadaljevanju tudi predpisati kakšne kompetence mora izpolnjevati za zasedbo določenih delovnih mest. Po zgledu tujih policij in na podlagi naših izkušenj želimo uvesti

zaprti karierni sistem, v katerega lahko uslužbenci vstopajo na najnižjih delovnih mestih na podlagi obstoječega formalnega postopka, v nadaljevanju pa jim omogočiti pozitivno izbiro ter motivacijo za gradnjo svoje kariere v skladu s pričakovanji delodajalca.

Prav tako se povečuje notranja varnost v policiji s tem, ko se uvaja varnostno preverjanje izbranih ponudnikov za opravljanje del za policijo ali del v prostorih policije. Članom posadk policijskih zrakoplovov, policistom, ki opravljajo naloge policijskih potapljačev, in policistom specialne enote, ki opravljajo naloge protibombne zaščite, zagotavlja ustrezen rehabilitacijski dopust. Ta je primerljiv z dopustom, ki ga uživajo pripadniki Slovenske vojske, ki opravljajo enaka ali podobna dela. Zaseduje priporočila zdravstvene stroke v primerih, ko imajo uslužbenci policije težave z duševnim zdravjem, in sicer tako, da se jim omogoči rehabilitacija na obstoječih delovnih mestih z omejitvijo izvajanja pravice do policijskih pooblastil. Pri spremembi pravne pomoči odpravlja težave trenutne ureditve, uvaja upravičeno razlikovanje v višini dodatka, če gre za pripravljenost za delo na domu in pripravljenost za delo na določenem kraju, ki izhaja iz analize učinkov in ugotovljenih pomanjkljivosti plačnega sistema javnega sektorja, ki jo je 23. 6. 2011 obravnavala vlada. Pri tem zaseduje obveznosti Vlade RS, ki se je v socialnem dialogu eksplicitno zavezala, da se dodatek za čas pripravljenosti za delo na določenem drugem kraju, ki ga določa iz 71. člena ZODPol poviša. Pri povečanem obsegu v času posebnih obremenitev uvaja enakost pravic tistim uslužbencem policije, ki so primerljivi po opravljanju nalog z najvišjo stopnjo ogroženosti življenja. Na področju zagotavljanja pravic ožjim družinskim članom policista, ki je pri opravljanju svojega dela izgubil življenje, se pravice približujejo pravicam, ki so jih deležni ožji družinski člani iz naslova Zakona o posebnih pravicah žrtev v vojni za Slovenijo 1991 (Uradni list RS, št. 49/97 in 114/06 – ZUTPG. Na področju pomožne policije se uvaja zadržanje usposobljenih pomožnih policistov do starostne meje, ki je še sprejemljiva za opravljanje teh nalog v policiji. Ta predlagana sprememba prinaša tudi pomembne finančne prihranke. Obseg delovnih izkušenj se ob uveljavitvi zakona s 17 let zmanjšuje na 15 let, vezano na uveljavitev sistemizacije, s čimer se želi doseči ustrezno priznanje opravljanja nalog. Ocenjuje se, da je 15 let opravljanja nalog tista meja, ko policist usvoji vsa potrebna znanja in pridobi ustrezne izkušnje na delovnem mestu, zaradi česar je spregled izobrazbe utemeljen.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA/NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA/NE
c)	administrativne posledice	DA/NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA/NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	DA/NE
e)	socialno področje	DA/NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	DA/NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

(Samo če izberete DA pod točko 6.a.)

Povsem točnih finančnih posledic uveljavitve spremenjenega 29. člena ni mogoče oceniti, saj je število ur dela policistov skupaj s pripadniki posebne policijske enote v največji meri odvisno od varnostne problematike.

Nov 57a. člen bo zahteval dodatnih finančnih sredstev za okoli 127.518,00 EUR bruto bruto, ki predstavlja vrednost dodatnih dni dopusta v obliki rehabilitacijskega dopusta. Slednji je namenjen vzdrževanju zdravstvenega stanja policistov, ki opravljajo najbolj zahtevne naloge, kjer se zahteva visoko strokovno znanje in visoko psihomotorično sposobnost posameznega uslužbenca. Rehabilitacijski dopust bo zmanjšal obseg bolnih, dolgoročno postopno zmanjšanje in

preprečevanje okvar na duševnem in telesnem zdravju, ohranjanje telesne kondicije in vzdrževanje oziroma dvig potrebnih kognitivnih sposobnosti uslužbencev. Na podlagi tega bo Policija koriščenje rehabilitacijskega dopust uredila z internim aktom in v interesu delodajalca.

Izvajanje novega petega odstavka 71. člena ZODPol bo imelo negativne finančne posledice za izplačilo opravljenih ur pripravljenosti za delo na določenem kraju, za okoli 40.000,00 EUR. Ocena je izdelana ob upoštevanju vzorca dveh policijskih enot (Center za varnost in zaščito in Specialna enota), ki imata povprečno največ izdanih odredb o pripravljenosti za delo.

Izvajanje novega šestega odstavka 73. člena in spremenjenega prvega odstavka 74. člena ZODPol bo imel zanemarljive dodatne finančne posledice glede na število neuniformiranih uslužbencev policije, ob tem da gre za nujnost po spoštovanju delovnopravne zakonodaje in specifično delovnopravne razmerja, kjer se nefleksibilnost ali togost organizacije lahko odraža v ogrožanju njihovega življenja ali zdravja.

Sprememba tretjega odstavka 84. člena ZODPol pa bo imela pozitivne finančne učinke, saj je izplačilo posebne odškodnine vezano na opravljanje operativnega dela ali drugega nevarnega dela. S tem pa so pogoji za priznanje pravice iz 84. člena izenačeni s pogoji iz 83. člena ZODPol, s čemer je ohranjeno načelo enakosti pred zakonom.

Izvajanje novega drugega odstavka 41. člena bo imelo pozitivne finančne učinke za okoli 10.000,00 eurov na leto, in sicer iz naslova sankcioniranja t. i. »zlorab« imena in znaka policije, ki jih beležimo doslej.

Podaljšanje starostne meje za opravljanje službe v pomožni policiji za deset let pomeni, da se zadrži vse preizkušene in preverjene pomožne policiste v pomožni policiji še nadaljnjih pet do deset let. To bi pomenilo tudi prihranek glede pridobivanja in predvidenega izobraževanja novih pomožnih policistov v obdobju štirih mesecev. Štirimesečni proces izobraževanja tridesetih novo izbranih pomožnih policistov bi moral biti izveden v letu 2015, torej v letu zamrznitve izplačevanja nadomestil pomožnim policistom, predstavljal pa bi velike stroške (cca. 300.000,00 €), kar pomeni, da se bodo odhodki proračuna zmanjšali za približno 300.000 €. Gre torej za pozitivne finančne učinke spremembe zakona.

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna	+10.000 EUR	+10.000 EUR	+10.000 EUR	+10.000 EUR
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna	+152.482	-167.518	-167.518	-167.518
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javnofinančna sredstva	/	/	/	/

II. Finančne posledice za državni proračun

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1

MNZ – Policija	1714-11-0003 _ javni red in splošna varnost ljudi in premoženja	5569 - Plače	/	157.518
SKUPAJ				

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ		

OBRAZLOŽITEV:

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):

- prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov,
- odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov,
- obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

8. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	DA/NE

(Če je odgovor NE, navedite, zakaj ni bilo objavljeno)

Gradivo je bilo usklajevano v interni strokovni javnosti znotraj organizacijskih enot Policije.

(Če je odgovor DA, navedite):

Gradivo je bilo po internem usklajevanju dne 11. 2. 2015 poslano v medresorsko usklajevanje in v usklajevanje s sindikati.

V razpravo so bili vključeni:

- predstavniki strokovne javnosti in
- sindikati.

Upoštevani so bili:

- v celoti,
- **večinoma,**
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:

Sindikata policistov Slovenije je podal popolno soglasje na spremembe in dopolnitve navedenega zakona, medtem ko je Policijski sindikat Slovenije izrazil naslednja zadržka:

- K 20. členu (četrti odstavek 71. člena zakona) PSS je podal zahtevo, da se pripravljenost na določenem kraju odredi le s soglasjem uslužbenca Policije. MNZ in Policija nista mogla upoštevati navedene zahteve, ker niti organizacija niti vodenje policijskih enot ne omogočata, da bi bile pravice uslužbenca iz noveliranega četrtega odstavka 71. člena pogojevane z osebno odločitvijo policista. Namreč gre za poseben delovni pogoji in specifičnost pri organizaciji dela še posebno takrat, ko je podano večje ali nepredvidljivo tveganje za nastanek varnostnih pojavov, ki negativno vplivajo na varnost ljudi in premoženja. V kolikor bi bila ta dolžnost in obenem pravica uslužbenca policije vezana na soglasje bi bila v primerih, ko uslužbenci policije ne bi dali soglasja, okrnjena varnostna (garantna) dolžnost, ki jo policija zagotavlja državljanom. Obenem pa se je pri diktaciji četrtega odstavka 71. člena sledilo zavezi Vlade RS, ki je bila sprejeta s socialnim sporazumom (Ur.l. RS, številka: 54/13).
- k 8. členu (nov peti odstavek 43. člena) PSS je podal zahtevo, da se pri izdajanju internih aktov, s katerimi se bo določal karierni sistem v policiji zapove stopnja usklajenosti do soglasja (namesto stopnje usklajevanja v obliki sodelovanja), kar pa je z vidika organizacije in vodenja policije nemogoča. Nesporno je, da je sodelovanje socialnih partnerjev pri izgradnji kariernega

sistema v policiji izredno pomembno, zaželeno in nujno potrebno, obenem pa je enako potrebno tudi zavedanje, da se karierni sistem v policiji do danes ni oblikoval in izgradil tudi zato, ker nikoli ni bilo mogoče doseči popolnega konsenza oziroma soglasja med posameznimi nosilci teh funkcij v organu. Zato menimo, da je sodelovanje in aktivna udeležba ter pomoč socialnih partnerjev pri oblikovanju kariernega sistema, kot to določa nov peti odstavek 43. člena dodana vrednost v smislu nadgradnje Kolektivne pogodbe za policiste, ki predvideva enak standard usklajenosti v obliki - sodelovanja.

Poročilo je bilo dano sindikatom dne 29. 5. 2015.

9. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

DA/NE

10. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

DA/NE

mag. Vesna Györkös Žnidar

ministrica

PRILOGA 1

Vlada Republike Slovenije je na podlagi 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10-ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13-ZDU-1G in 65/14) na ... redni seji dne ... sprejela naslednji

SKLEP

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o organiziranosti in delu v policiji (EVA 2014-1711-0093) in ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije.

mag. Darko Krašovec
generalni sekretar

Številka:

Ljubljana,

Priloga:

- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o organiziranosti in delu v policiji

Prejmejo:

- Državni zbor Republike Slovenije,
- Ministrstvo za notranje zadeve,
- Ministrstvo za finance,

ZAKON

o spremembah in dopolnitvah Zakona o organiziranosti in delu v policiji

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Zakon o organiziranosti in delu v policiji (Uradni list RS, št. 15/13 in 11/14, v nadaljnjem besedilu: ZODPol) je bil sprejet v letu 2013 in zaradi zagotavljanja večje učinkovitosti in racionalizacije dela noveliran v letu 2014. Interes Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: RS) je zagotavljanje visoke stopnje varnosti in s tem kakovosti življenja za vse prebivalce. Predpogoj za to je dosledno spoštovanje temeljnih človekovih pravic in svobod ter sistemsko preprečevanje nezakonitega poseganja v človekovo zasebnost in pravice. Na teh načelih temelji tudi politika zagotavljanja notranje varnosti RS, ki si prizadeva za vzpostavitev in delovanje učinkovitega in racionalnega sistema notranje varnosti.

Policijsko dejavnost razumemo kot dejavnost varovanja življenja in premoženja ljudi in zagotavljanje reda. Slovenska policija v sodelovanju s posamezniki in skupnostmi zagotavlja varnost ljudi in premoženja, preprečuje, odkriva in preiskuje kriminaliteto, zagotavlja javni red in mir, varuje državno mejo in prispeva k varnosti cestnega prometa. Prevzema torej svoj del odgovornosti za nacionalno varnost, širjenje območja svobode, varnosti in pravic v Evropski uniji ter za izpolnjevanje mednarodnih obveznosti.

Učinkovitost, strokovnost in zakonitost policijskega dela so življenjsko povezane, med drugim z ustreznim materialnim in moralnim vrednotenjem policijskega dela, kakovostjo opreme in delovnih sredstev, notranjo organizacijsko kulturo in ustreznim vodenjem, človeškimi medsebojnimi odnosi in občutkom pripadnosti organizaciji, ki zna zaščititi policistke in policiste pred grožnjami in neutemeljenimi obtožbami, vendar hkrati od njih zahteva dosledno spoštovanje zakonitosti in človekovih pravic.

Posebnosti zagotavljanja notranje varnosti države v primerjavi s klasičnimi nalogami in birokratskim delom državne uprave, njegovo organizacijo, sistemom uslužbenecv in postopkovnimi pravili zahtevajo temu primerne pravne in organizacijske rešitve. Z ZODPol je bila urejena normativna podlaga za sodobno policijsko organizacijo, njeno vodenje in usmerjanje ter jasno razmejena pristojnost med ministrstvom in policijo, urejeni pa so bili tudi: specifična delovnopravna razmerja v policiji, status in zaščita policista, usposabljanje, izobraževanje in raziskovalna dejavnost ter tesnejša vpetost policije v delovanje lokalne skupnosti in tesnejše sodelovanje policije z drugimi subjekti, s ciljem boljše organiziranosti in delovanja policije.

V obdobju zadnjih nekaj let je policija doživela drastično zmanjšanje kadra iz različnih razlogov in je od leta 2007 že preseгла 15-odstotno zmanjšanje zaposlenih. Samo v obdobju od 1. januarja 2014 do 30. oktobra 2014 se je število zaposlenih v policiji zmanjšalo za 303 zaposlene. Izstopajo upokojitve, tako starostne kot poklicne, in odpovedi delovnega razmerja na strani delavca. To narekuje posamezne zakonske rešitve, kot so urejanje statusa zaposlenih skozi uvedbo kariernega sistema, konverzijo pogodb o zaposlitvi za določen čas v pogodbe za nedoločen čas.

Z uvedbo višješolske strokovne izobrazbe za poklic Policist in z razvojem človeških virov bo treba do leta 2018 izobraziti policiste, ki imajo trenutno V. stopnjo izobrazbe, in sistemizirati delovna mesta, na katerih policisti opravljajo naloge z višjo strokovno izobrazbo ter na ta delovna mesta premestiti

policiste po pridobljeni višji strokovni izobrazbi. Hkrati bo treba prilagoditi hierarhično strukturo delovnih mest v policiji.

Predlagane dopolnitve in spremembe ZODPol urejajo področje organizacije in vodenja policije, mednarodnega sodelovanja in sodelovanja v mednarodnih civilnih misijah, uniform, položajnih oznak in simbolov, statusa policistov ter posebnosti ureditve delovnopравnih razmerij in ureditve s področja zdravstvenega, pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter tudi področje priznanj in pomožne policije. ZODPol je v večjem delu organizacijski zakon, zato so se v obdobju izvajanja določb tega zakona pokazale določene pomanjkljivosti in težave pri izvrševanju pravic in obveznosti, ki jih veljavni zakon predpisuje.

Pri implementaciji določb 31. člena ZODPol in pri oblikovanju podzakonskega predpisa iz četrtega odstavka citiranega člena se je pojavil dvom v to, ali je skrb za notranjo varnost policije hkrati tudi naloga policije, kot jih opredeljuje 4. člen Zakona o nalogah in pooblastilih policije (Uradni list RS, št. 15/13 in 23/15, popr. – v nadaljevanju: ZNPPol).

Pri pripravi pravilnika, ki ureja nošenje uniforme, se je izkazalo, da v zakonu ni ustrezne pravne podlage za ureditev osebne urejenosti v podzakonskem aktu. S to spremembo se določa pravna podlaga za ustrezno ureditev področja v podzakonskem aktu. Področje osebne urejenosti policistov je eden od elementov, ki vpliva tako na medsebojna razmerja in odnose v policiji kot tudi na odnose pri postopkih z državljani.

Status policistov urejata dosednji 42. in 43. člen ZODPol, ki določata status uslužbenca policije in policista. Novi četrti odstavek 43. člena določa kariernega policista.

Policisti so kot uradniki z uradniškimi nazivi del sistema javnih uslužbencev. V 29. členu Zakona o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št. 63/07 – uradno prečiščeno besedilo, 65/08, 69/08 – ZTFI-A, 69/08 – ZZavar-E in 40/12 – ZUJF, v nadaljnjem besedilu: ZJU) je določeno načelo kariere. Uradniku je omogočena kariera z napredovanjem. Kariera je odvisna od strokovne usposobljenosti in drugih delovnih in strokovnih kvalitet ter od rezultatov dela. Na podlagi sistema javnih uslužbencev se ureja kariera uslužbencev policije in policistov.

Poklic policista je specifičen poklic zato bo uvedba kariernega sistema omogočila izkoriščanje kadrovskih potencialov znotraj policije, načrtovanje osebnega strokovnega razvoja in napredovanje policista ali kriminalista. Policija bo še naprej uporabljala sedanji karierni sistem javnih uslužbencev oziroma ga bo dopolnila za specifične potrebe policijskega poklica. Kar pa že omogoča ZJU, ki v tretjem odstavku 22. člena določa: »(3) Posamezna vprašanja so lahko za sodno osebje in osebje državnih tožilcev, državnega pravobranilstva, za diplomate, poklicne pripadnike Slovenske vojske, javne uslužbence na področju obrambe ter zaščite in reševanja, policiste, inšpektorje, delavce v davčni in v carinski službi ter službi za izvrševanje kazenskih sankcij, pooblaščenec uradne osebe v obveščevalnih in varnostnih službah in druge uradne osebe s posebnimi pooblastili z zakonom drugače urejena, kot so urejena v tem zakonu, če je to potrebno zaradi specifične narave njihovih nalog oziroma za izvrševanje posebnih dolžnosti in pooblastil.«

Za zasedbo delovnega mesta komandirja policijske postaje ali vodjo oddelka za organiziran kriminal se v praksi zahtevajo specifična znanja pridobljena z izvrševanjem posebnih nalog in pooblastil. Poleg splošne formalne izobrazbe so ključne pridobljene izkušnje in znanja. V policiji je veliko posebnih vodstvenih delovnih mest, ki zahtevajo karierno pot npr. od policista pripravnika v specialni enoti do poveljnika specialne enote. V praksi takšna delovna mesta lahko zasede le karierni policist, ki se je s svojim delom izkazal v preteklosti, policija pa mu mora omogočiti gradnjo kompetenc. Ker je takšna karierna pot daljša in zahteva dodatne napore pri pridobivanju znanj ter izkušenj, ki izven sistema policije niso ovrednotena, mora biti karierni sistem stabilen in predvidljiv.

Tako v Sloveniji kot v tujih državah se izkazuje potreba po gradnji kompetenc policista (policijskega strokovnjaka), ki postopoma napreduje na zahtevnejša delovna mesta; in sicer od izvajalca policijskih nalog do vodje policijske enote ali vodje preiskave. Vsako zahtevnejše delovno mesto zahteva določeno znanje in pretekle izkušnje. V praksi se pojavljajo tudi izjeme, ki negativno vplivajo

na motiviranost policistov zato želimo slednje preprečiti, saj je cilj oblikovanje trdnega sistema. V zakonu želimo zato določiti kdo je karierni policist in v nadaljevanju tudi predpisati kakšne kompetence mora izpolnjevati za zasedbo določenih delovnih mest. Po zgledu tujih policij in na podlagi naših izkušenj želimo uvesti zaprti karierni sistem, v katerega lahko uslužbenci vstopajo na najnižjih delovnih mestih na podlagi obstoječega formalnega postopka, v nadaljevanju pa jim omogočiti pozitivno izbiro ter motivacijo za gradnjo svoje kariere v skladu s pričakovani delodajalca.

Policija je dolžna zagotavljati takšne posameznike v svoji organizaciji, ki bodo znali prepoznati pomen policijskega dela oziroma ga organizirati tako, da bo policija opravila svoje delo učinkovito ob spoštovanju človekovih pravic. Izbor ključnih kadrov in gradnja njihovih kompetenc bo imela pozitiven vpliv na varnost življenja in premoženja državljanov. Zato se načrtuje vzpostavitev kariernega sistema, ki bo zagotavljal učinkovit, strokoven in profesionalen odnos policije do državljanov in prevzemal odgovorne naloge za zagotavljanje njihove varnosti.

Gre za izgradnjo kariernega sistema, ki bo povezoval cilje organizacije s cilji zaposlenih ter omogočal uveljavljanje sposobnosti, znanja in delovnih rezultatov kot meril za načrtovanje in spodbujanje razvoja zaposlenih. Z internimi akti policija, ob sodelovanju z reprezentativnimi sindikati v policiji, kot določa tudi že Kolektivna pogodba za policiste, predpiše vrednotenje kriterijev za določitev statusa kariernega policista, kot so: trajanje statusa kariernega policista, prednostna obravnava pri načrtovanju razvoja kariere, izobraževanja, izpopolnjevanja in usposabljanja – opredeli se tudi glede kariernih poti – ki omogoča načrtovano napredovanje in premeščanje na zahtevnejša delovna mesta v policiji, ki jih lahko zasedejo karierni policisti ob izpolnjevanju določenih pogojev.

V policiji ni sistematičnega pristopa k načrtovanju kariernih poti policistov (v Slovenski vojski karierno pot urejajo Obvezne usmeritve za vodenje kariernih poti vojaških oseb št. 100-19/2013-11 z dne 21.3.2014, ki obsegajo 13 členov in natančno in sistematično definirajo in urejajo karierno pot vojaških oseb). Primerjalno se v Evropski Uniji po zgledu policij - držav Evropske unije in tudi širše (npr. Nemčija, Irska, Francija, Združeno kraljestvo, tudi Združene države Amerike, Kosovo...) uveljavljajo zaprti karierni sistemi za policije, ker specifično delo policistov in gradnja njihovih kompetenc traja daljše časovno obdobje. V poglavju Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih so podrobneje opisani že uveljavljeni in prepoznavni karierni sistemi tujih policij. Obstoječi sistem javnih uslužbencev v Sloveniji je odprt sistem in univerzalen za vse uslužbence. Vendar bo ta del ohranjen v policijskem kariernem sistemu, dodane pa bodo specifične kar pa bo urejeno z internimi pravili. Zgolj možnost podrobnejše ureditve kariernega sistema v policiji z internimi akti določa ta člen.

Končni cilj je, da se cilji zaposlenih in cilji organizacije uresničujejo na podlagi načela dostopnosti, kompetenc in pravičnega plačila za opravljeno delo na svojem delovnem mestu. Oblikovanje kariernega sistema mora povezati posameznika policista z organizacijo tako, da se ta prepozna kot člen tega sistema, v katerem lahko uspešno in učinkovito dela..

Predlagana novela zakona zagotavlja boljšo organiziranost policije in fleksibilnejšo ureditev pri posebnostih delovnopravnih razmerij, ki je nujno potrebna, saj se policija srečuje z vse bolj sofisticiranimi oblikami kriminala. Med drugim uvaja tudi enakopravno obravnavanje uslužbencev policije, ki niso pripadniki Posebne policijske enote (PPE) in opravljajo naloge skupaj s PPE, eksplicitno določa pristojnost nad nalogo zagotavljanja notranje varnosti v policiji, uvaja boljšo organiziranost pri načrtovanju in namestitvi tehničnih ukrepov za varovanje objektov policije in objektov posebnega državnega pomena, saj današnja infrastruktura v primeru nevarnih varnostnih dogodkov predstavlja tveganje za življenja ljudi, ki se nahajajo v teh objektih.

Prav tako se uvaja pravno podlago za ugotavljanje urejenosti uslužbencev policije, ki je že predpisana z izvedbenimi akti, ureja izposojno in način uporabe policijske uniforme in tehničnih sredstev policije, ki se uporabljajo v humanitarne, kulturne ali znanstvenoraziskovalne namene civilne družbe tako, da je zagotovljena večja transparentnost s pogodbenim pravom. Odpravlja se neenakost med uniformiranimi in neuniformiranimi uslužbenci policije glede uporabe lastnih civilnih oblačil, saj uvaja službeno civilno obleko, delovno obleko policije in pravico do nadomestila ob nesorazmerni

obrabi civilnih oblačil v službene namene.

Prav tako se notranja varnost v policiji povečuje s tem, ko se uvaja varnostno preverjanje izbranih ponudnikov za opravljanje del za policijo ali del v prostorih policije. Članom posadk policijskih zrakoplovov, policistom, ki opravljajo naloge policijskih potapljačev, in policistom specialne enote, ki opravljajo naloge protibombne zaščite, zagotavlja 15 dni na leto za izvajanje aktivnosti za ohranjanje in obnavljanje psihofizičnih sposobnosti. Gre za ureditev, ki je po vsebini enaka rekreacijskemu dopustu, do katerega so upravičeni pripadniki Slovenske vojske, ki opravljajo enaka ali podobna dela.

Zasleduje se priporočila zdravstvene stroke v primerih, ko imajo uslužbenci policije težave z duševnim zdravjem, in sicer tako da se jim omogoči rehabilitacija na obstoječih delovnih mestih z omejitvijo izvajanja pravice do policijskih pooblastil. Pri spremembi pravne pomoči odpravlja težave trenutne ureditve, uvaja upravičeno razlikovanje v višini dodatka, če gre za pripravljenost za delo na domu in pripravljenost za delo na določenem kraju, ki izhaja iz analize učinkov in ugotovljenih pomanjkljivosti plačnega sistema javnega sektorja, ki jo je 23. junija 2011 obravnavala vlada. Pri tem zasleduje obveznosti Vlade RS, ki se je v socialnem dialogu eksplicitno zavezala, da se dodatek za čas pripravljenosti za delo na določenem drugem kraju iz 71. člena ZODPol poviša.

Ugotavlja se tudi, da so bili tajni delavci, ki svoje delo praviloma opravljajo brez oborožitve in ki vsakodnevno prihajajo v stik s storilci najhujših pojavnih oblik organizirane kriminalitete in tudi drugih hudih kaznivih dejanj, izvzeti iz 74. člena ZODPol, kar je z vidika konsistentnosti sistema treba urediti. Pri svojem delu ne morejo nositi zaščitnih sredstev, ne morejo izvajati policijskih pooblastil na način, da bi bili navzven prepoznani kot policisti in je zato ogroženost njihovih življenj veliko večja.

Pri povečanem obsegu v času posebnih obremenitev uvaja enakopravnost pravic tistim uslužbencem policije, ki so primerljivi po opravljanju nalog z najvišjo stopnjo ogroženosti življenja. Na področju zagotavljanja pravic ožjim družinskim članom policista, ki je pri opravljanju svojega dela izgubil življenje, se pravice ožjim družinskim članom približujejo pravicam, ki so jih deležni ožji družinski člani iz naslova posebnega zakona. Na področju pomožne policije se uvaja zadržanje usposobljenih pomožnih policistov do starostne meje, ki je še sprejemljiva za opravljanje teh nalog v policiji, in s tem tudi finančni prihranki. Spreminja se tudi obseg delovnih izkušenj, ki se ob uveljavitvi zakona s 17 let zmanjšuje na 15 let, vezano na uveljavitev sistemizacije, s čimer se želi doseči ustrezno priznanje opravljanja nalog. Ocenjuje se, da je 15 let opravljanja nalog tista skrajna meja, ko policist usvoji vsa znanja in pridobi ustrezne izkušnje na delovnem mestu, zaradi česar je spregled izobrazbe utemeljen.

Učinkovitost, strokovnost in zakonitost policijskega dela so življenjsko povezane, med drugim z ustreznim materialnim in moralnim vrednotenjem policijskega dela, kakovostjo opreme in delovnih sredstev, notranjo organizacijsko kulturo in ustreznim vodenjem, človeškimi medsebojnimi odnosi in občutkom pripadnosti organizaciji, ki zna zaščititi policistke in policiste pred grožnjami in neutemeljenimi obtožbami, vendar od njih hkrati zahteva dosledno spoštovanje zakonitosti in človekovih pravic.

2. CILJI, NAČELA IN POGLATIVNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilj predloga zakona je zagotoviti boljšo organiziranost in delovanje policije, tako da se bo policija učinkovito odzivala na vse varnostne izzive in pri tem spoštovala in zagotavljala potrebne posebnosti delovnopравниh razmerij, ki omogočajo fleksibilnejšo organizacijo in ustrezno izvajanje nalog policije.

Na področju delovnopравниh razmerij, ki jih zakon ureja za uslužbence policije, predlagatelj sledi normativnim rešitvam, ki zagotavljajo učinkovito delo policije na eni strani in ustrezno varstvo zaposlenih na drugi strani. Namen zakona je tudi uresničevanje dogovora s sindikatom, saj socialni in civilni dialog izboljšujeta kredibilnost in družbeno sprejemljivost sprejetih ukrepov, s čimer je zagotovljena uspešnost delovanja.

Pri postavitvi ciljev so upoštevana naslednja izhodišča:

- organiziranost policije na državni, regionalni in lokalni ravni mora biti prilagojena poslanstvu in nalogam organa in poslovnim procesom, ki potekajo v organu,
- zakonito, strokovno, učinkovito, racionalno in usklajeno opravljanje nalog,
- varovanje človekovih pravic in svoboščin ter spoštovanje ljudi in njihovega osebnega dostojanstva,
- učinkovit notranji nadzor nad opravljanjem nalog,
- medsebojni odnosi in pripadnost organizaciji,
- usmerjenost organa k uporabnikom njegovih storitev,
- učinkovito sodelovanje z drugimi organi in institucijami,
- preglednost in javnost delovanja,
- enako obravnavanje oziroma odprava neenakih stanj (uporaba lastnih civilnih oblačil, vrednotenje dela tajnih delavcev ...).

Razlog za sprejem zakonskega predloga je med drugim tudi izpolnjevanje zaveze iz dialogov s socialnimi partnerji. Z njimi se je zavezala, da bo vprašanje dodatnega dopusta za ohranjanje telesne psihofizične pripravljenosti za uslužbence policije na specifičnih delovnih mestih uredila na način, ki velja za javne uslužbence v Slovenski vojski, in ob postopku prve spremembe oziroma dopolnitve ZODPol, vendar najkasneje do konca leta 2014, v zakonodajni postopek vložila dopolnitve zakona, s katerimi bo določila dodatne dneve za ohranjanje telesne psihofizične pripravljenosti za uslužbence policije.

Predlog zakona sledi tudi pravnomočnim sodbam višjih delovnih in socialnih sodišč.

Med uporabo sedaj veljavnega 74. člena ZODPol je bilo ugotovljeno, da je izplačilo v primeru povečanih obremenitev neprimerno. Ob uveljavitvi tega člena je bilo sprejeto soglasje med vlado in sindikati, da je tovrstno delo, ki gre prek vseh omejitev, ki jih določa ZDR, treba glede na obremenitve tudi ustrezno ovrednotiti.

Predlog sprememb sledi interesu po ureditvi kariernega sistema, ki upošteva notranja razmerja in hierarhično organiziranost delovanja policije.

2.2 Načela

Predlog zakona ne odstopa od načel, ki so bila upoštevana že ob pripravi veljavnega zakona. Še posebej pa so izražena načela:

- operativne avtonomnosti in strokovne neodvisnosti delovanja organov in
- ekonomičnosti in učinkovitosti delovanja organa,
- načelo enake obravnave,
- načelo sorazmernosti.

2.3 Poglavitne rešitve

- ureditev delovnopравниh razmerij, ki omogoča nemoteno izvajanje operativnih nalog (opravljanje nalog v posebnih delovnih razmerah), s posebnim poudarkom in skrbjo za zaposlene;
- delo preko polnega delovnega časa, opravljeno na podlagi 73. člena ZODPol, se odreja tudi prek omejitev, določenih z ZDR, zato gre v konkretnem primeru za posebno obremenitev, ki v veljavni zakonodaji ni ustrezno ovrednotena. Gre torej za posebno obremenitev, ki so ji podvrženi le policisti, zato je smiselno, da se ustrezno ovrednoti v okviru rešitev, ki jih pozna že trenutno veljavni zakon.

Predlagane dopolnitve in spremembe ZODPol urejajo področje organizacije in vodenja policije, mednarodnega sodelovanja in sodelovanja v mednarodnih civilnih misijah, uniform, položajnih oznak in simbolov, statusa policistov ter posebnosti ureditve delovnopравnih razmerij in ureditve s področja zdravstvenega, pokojninskega in invalidskega zavarovanja in tudi področje priznanj in pomožne policije. ZODPol je v večjem delu organizacijski zakon, zato so se v obdobju izvajanja določb tega zakona pokazale določene pomanjkljivosti in težave pri izvrševanju pravic in obveznosti, ki jih veljavni zakon predpisuje.

Predlagana novela zakona zagotavlja boljšo organiziranost policije in fleksibilnejšo ureditev pri posebnostih delovnopравnih razmerij, ki je nujno potrebna, saj se policija srečuje z vse bolj sofisticiranimi oblikami kriminala. Med drugim uvaja tudi enakopravno obravnavanje uslužbencev policije, ki niso pripadniki PPE in opravljajo naloge skupaj s PPE, eksplicitno določa pristojnost nad nalogo zagotavljanja notranje varnosti v policiji, uvaja boljšo organiziranost pri načrtovanju in namestitvi tehničnih ukrepov za varovanje objektov policije in objektov posebnega državnega pomena, saj današnja infrastruktura v primeru nevarnih varnostnih dogodkov predstavlja tveganje za življenje ljudi, ki se nahajajo v teh objektih. Prav tako uvaja pravno podlago za ugotavljanje urejenosti uslužbencev policije, ki je že predpisana z izvedbenimi akti, ureja izposojo in način uporabe policijske uniforme in tehničnih sredstev policije, ki se uporabljajo v humanitarne, kulturne ali znanstvenoraziskovalne namene civilne družbe tako, da je zagotovljena večja transparentnost s pogodbenim pravom. Odpravlja neenakost med uniformiranimi in neuniformirani uslužbenci policije glede uporabe lastnih civilnih oblačil, saj uvaja službeno civilno obleko, delovno obleko policije in pravico do nadomestila ob nesorazmerni obrabi civilnih oblačil v službene namene.

Predlagana novela kot organizacijski zakon policiji zapoveduje vzpostavitev lastnega kariernega sistema, s katerim se bo policiji zagotavljal strokovni kader, ki bo sposoben vzdrževati kontinuirano stopnjo varnosti državljanom RS in notranje varnosti v državi. Tako v Sloveniji kot v tujih državah se izkazuje potreba po gradnji kompetenc policista (policijskega strokovnjaka), ki postopoma napreduje na zahtevnejša delovna mesta; in sicer od izvajalca policijskih nalog do vodje policijske enote ali vodje preiskave. Vsako zahtevnejše delovno mesto zahteva določeno znanje in pretekle izkušnje. V praksi se pojavljajo tudi izjeme, ki negativno vplivajo na motiviranost policistov zato želimo slednje preprečiti, saj je cilj oblikovanje trdnega sistema. V zakonu želimo zato določiti kdo je karierni policist in v nadaljevanju tudi predpisati kakšne kompetence mora izpolnjevati za zasedbo določenih delovnih mest. Po zgledu tujih policij in na podlagi naših izkušenj želimo uvesti zaprti karierni sistem, v katerega lahko uslužbenci vstopajo na najnižjih delovnih mestih na podlagi obstoječega formalnega postopka, v nadaljevanju pa jim omogočiti pozitivno izbiro ter motivacijo za gradnjo svoje kariere v skladu s pričakovanji delodajalca.

Prav tako se notranja varnost v policiji povečuje s tem, ko se uvaja varnostno preverjanje izbranih ponudnikov za opravljanje del za policijo ali del v prostorih policije. Članom posadk policijskih zrakoplovov, policistom, ki opravljajo naloge policijskih potapljačev, in policistom specialne enote, ki opravljajo naloge protibombne zaščite, zagotavlja 15 dni na leto za izvajanje aktivnosti za ohranjanje in obnavljanje psihofizičnih sposobnosti. Gre za ureditev, ki je po vsebini enaka rekreacijskemu dopustu, do katerega so upravičeni pripadniki Slovenske vojske, ki opravljajo enaka ali podobna dela. Zasleduje priporočila zdravstvene stroke v primerih, ko imajo uslužbenci policije težave z duševnim zdravjem, in sicer tako, da se jim omogoči rehabilitacija na obstoječih delovnih mestih z omejitvijo izvajanja pravice do policijskih pooblastil. Pri spremembi pravne pomoči odpravlja težave trenutne ureditve, zasleduje tudi upravičeno razlikovanje v višini dodatka, če gre za pripravljenost za delo na domu in pripravljenost za delo na določenem kraju, ki izhaja iz analize učinkov in ugotovljenih pomanjkljivosti plačnega sistema javnega sektorja, ki jo je 23. junija 2011 obravnavala vlada. Pri tem zasleduje obveznosti Vlade RS, ki se je v socialnem dialogu eksplicitno zavezala, da se dodatek za čas pripravljenosti za delo na določenem drugem kraju iz 71. člena ZODPol poviša. Novela sledi naravi policijskega dela, kjer se dejansko stanje posebnega delovnega pogoja med pripravljenostjo za delo na domu in pripravljenostjo za delo na določenem kraju pri opravljanju nalog policije bistveno razlikuje v delovnopравnem razmerju delodajalca do delavca. Delavec se namreč prostovoljno vključi v organiziran delovni proces in za plačilo osebno in nepretrgoma opravlja delo po navodilih in pod nadzorom delodajalca, za kar se ugotovljena razlika med posebnima delovnima pogojevma tudi

ustrezno pravno uredi. Pri povečanem obsegu v času posebnih obremenitev uvaja enakopravnost pravic tistim uslužbencem policije, ki so primerljivi po opravljanju nalog z najvišjo stopnjo ogroženosti življenja. Na področju zagotavljanja pravic ožjim družinskim članom policista, ki je pri opravljanju svojega dela izgubil življenje, se pravice ožjim družinskim članom približujejo pravicam, ki so jih deležni ožji družinski člani iz naslova posebnega zakona, saj je vzročna zveza (izguba življenja pri opravljanju dela) za določitev pravic enakovredna. Na področju pomožne policije se uvaja zadržanje usposobljenih pomožnih policistov do starostne meje, ki je še sprejemljiva za opravljanje teh nalog v policiji, in s tem tudi finančni prihranki. Spreminja se tudi obseg delovnih izkušenj, ki se ob uveljavitvi zakona s 17 let zmanjšuje na 15 let, vezano na uveljavitev sistemizacije, s čimer se želi doseči ustrezno priznanje opravljanja nalog. Ocenjuje se, da je 15 let opravljanja nalog tista skrajna meja, ko policist usvoji vsa znanja na delovnem mestu in zaradi tega je spregled izobrazbe utemeljen.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Popolnoma točnih finančnih posledic uveljavitve spremenjenega 29. člena ni mogoče oceniti, saj je število ur dela policistov skupaj s pripadniki posebne policijske enote v največji meri odvisno od varnostne problematike.

Novi 57.a člen bo zahteval dodatna finančna sredstva, in sicer za okoli 127.518,00 eurov bruto, kar predstavlja vrednost 15 delovnih dni na leto, ki jih bodo posamezne kategorije policistov namesto za redno delo, porabile za izvajanje aktivnosti za ohranjanje in obnavljanje psihofizičnih sposobnosti. Aktivnosti so namenjene vzdrževanju psihofizičnih sposobnosti policistov, ki opravljajo najzahtevnejše naloge, pri katerih se zahtevata visoko strokovno znanje in visoka psihomotorična sposobnost posameznega uslužbenca. Zaradi teh aktivnosti se bo zmanjšal obseg boleznin, vplivale pa bodo tudi na dolgoročno postopno zmanjšanje in preprečevanje okvar na duševnem in telesnem zdravju, ohranjanje telesne kondicije in vzdrževanje oziroma dvig potrebnih kognitivnih sposobnosti uslužbencev. Pogoje in način izrabe odsotnosti bo določil minister.

Izvajanje novega petega odstavka 71. člena ZODPol bo imelo negativne finančne posledice za izplačilo opravljenih ur pripravljenosti za delo na določenem kraju, in sicer za okoli 40.000,00 eurov. Ocena je izdelana ob upoštevanju vzorca dveh policijskih enot (Center za varnost in zaščito in Specialna enota), ki imata povprečno največ izdanih odredb o pripravljenosti za delo.

Izvajanje novega šestega odstavka 73. člena in spremenjenega prvega odstavka 74. člena ZODPol bo imelo zanemarljive dodatne finančne posledice glede na število neuniformiranih uslužbencev policije, ob tem, da gre za nujnost spoštovanja delovnopravne zakonodaje in specifikum delovnopravnega razmerja, kjer se nefleksibilnost ali togost organizacije lahko odraža v ogrožanju njihovega življenja ali zdravja.

S predlaganim 40.a členom nove finančne posledice ne bodo nastale, saj se nadomestilo neuniformiranim policistom za uporabo lastnih civilnih oblačil izplačuje že od leta 2006, s tem pa se ureja ustrezna in konkretna pravna podlaga.

Sprememba tretjega odstavka 84. člena ZODPol pa bo imela pozitivne finančne učinke, saj je izplačilo posebne odškodnine vezano na opravljanje operativnega dela ali drugega nevarnega dela. S tem so pogoji za priznanje pravice iz 84. člena izenačeni s pogoji iz 83. člena ZODPol, s čimer je ohranjeno načelo enakosti pred zakonom.

Izvajanje novega drugega odstavka 41. člena bo imelo pozitivne finančne učinke za okoli 10.000,00 eurov na leto, in sicer iz naslova sankcioniranja t. i. »zlorab« imena in znaka policije, ki jih beležimo doslej.

Podaljšanje starostne meje za opravljanje službe v pomožni policiji za deset let pomeni, da se zadrži vse preizkušene in preverjene pomožne policiste v pomožni policiji še nadaljnjih pet do deset let. To bi pomenilo tudi prihranek glede pridobivanja in predvidenega izobraževanja novih pomožnih

policistov v obdobju štirih mesecev. Štirimesečni proces izobraževanja 30 novoizbranih pomožnih policistov bi moral biti izveden v letu 2015, torej v letu zamrznitve izplačevanja nadomestil pomožnim policistom, predstavljal pa bi velike stroške (pribl. 300.000,00 eurov), kar pomeni, da se bodo odhodki proračuna zmanjšali za približno 300.000 eurov. Gre torej za pozitivne finančne učinke spremembe zakona.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za leto 2015 so sredstva za izvedbo sprememb ZODPol zagotovljena na postavki 5569 – Plače, saj zakon v letu 2015 prinaša pozitivne učinke. Za leti 2016 in 2017 pa bo treba pri pripravi proračunov na postavki 5569 – Plače zagotoviti sredstva v višini 157.518 evrov.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU). Primerljiva vsebina tega predloga zakona je predstavljena po posameznih evropskih državah.

Finska

Na ministrstvu za notranje zadeve deluje policija (Police Department) kot vrhovni policijski urad, ki upravlja in razvija policijske dejavnosti, odloča o nacionalnih strategijah, skrbi za razvoj policijske dejavnosti, pripravlja zakonodajo s policijskega področja in zagotavlja strokovno znanje s področja notranjih zadev. Poleg tega policija skrbi tudi za zadeve, povezane z zasebnim varovanjem, in nekatere upravne zadeve (npr. strelno orožje).

Letni dopusti za policijo so urejeni v zakonu in kolektivnih pogodbah za državne javne uslužbence (dopust, potovanja itd.).

Poveljujoči na najvišjih položajih in načelniki imajo gibljiv delovni čas in obsega 7 ur 15 minut na dan ali 36 ur 15 minut na teden. Poveljujoči častniki, višji uradniki in policisti imajo določen delovni čas v obsegu 114 ur 45 minut v treh tednih. Maksimalen delovni čas na dan je 10 ali 12 ur.

Najvišja vsota nadur za policiste je 250 ur na koledarsko leto. Poleg tega obstaja kvota dodatnih 80 ur, ki pa je stvar pogajanja med delodajalci in sindikatom. Po 25 urah od začetka dela mora delavec imeti 11 ur za neprekinjen počitek. V tednu mora biti zagotovljenih najmanj 35 ur neprekinjenega počitka.

Nadure se lahko koristijo kot kompenzacija ali pa v obliki plačila nadurnega dela, ki se plačuje kot navadna urna postavka + 50 odstotkov na uro nadurnega dela.

Za prvih 18 nadur dobijo plačilo kot običajne urne postavke + 50 odstotkov za vse nadure, nad 18 ur pa dobijo urno postavko + 100 odstotkov.

Rezervna sestava policije deluje v okviru rednih enot policije. Naloge lahko opravljajo v času krize, katastrof in v vojni. Rezervni policisti sklenejo posebno pogodbo s policijo za delo v rezervni sestavi, s katero so opredeljene pravice in obveznosti med posameznikom in institucijo. Vpoklic na delo opravlja policija. Usposabljanje organizirajo vsako drugo ali tretje leto in traja nekaj dni.

Nemčija

Bundespolizei (BPol) je federalna policija, ki je podrejena zveznemu ministrstvu za notranje zadeve. Zvezno ministrstvo za notranje zadeve vodi zvezni minister. Policija, ki je sestavni del ministrstva, se deli na zvezno in deželno policijo (16 dežel). Deželne policije vodi posamezen minister za notranje

zadeve določene nemške zvezne dežele.

Splošno delovnopravno področje policije je urejeno v zakonodaji, ki ureja zaposlovanje javnih uslužbencev (oz. uradnikov pri njih). Krovni zakon, ki ureja splošen položaj uradnikov, je zvezni zakon o uradnikih, imajo pa tudi zakone in podzakonske akte, ki jih izdajajo dežele.

Plače ureja zvezni zakon o plačah uradnikov.

Delovni čas ureja uredba dežele o delovnem času in letnem dopustu, ki velja za uradnike (in sodnike). V nadaljevanju je povzeta uredba dežele Baden-Württemberg.

Povprečna tedenska delovna obveznost je 41 ur, pri čemer so en dan v letu oproščeni dela v času ene petine tedenskega delovnika, vendar se obračuna kot delovni dan. Če zaradi službenih obveznosti tega dneva ni mogoče koristiti, ga mora delavec koristiti v naslednjih dveh mesecih naslednjega koledarskega leta (5. člen).

Povprečna tedenska delovna obveznost ne sme preseči 55 ur, dnevni delovni čas pa ne sme preseči 10 ur tako pri stalnem kot tudi prilagodljivem delovnem času, razen če so odrejene nadure. Primanjkljaj ur lahko v enem letu znaša v višini povprečne tedenske obveznosti. Nadure ali primanjkljaj ur se lahko prenesejo v naslednje leto v višini povprečne tedenske obveznosti.

Delovni čas se začne ob 7.30 in traja do 16.15, ob petkih pa do 16. ure, vključno s 30-minutnim odmorom (zaradi upravičenih potreb službe je mogoče čas s predpisom tudi spremeniti). V obračunskem letu se pri stalnem delovnem času ne sme preseči 20 ur in manka ur v višini 12 ur. Izravnava ur se lahko opravi dvakrat v koledarskem mesecu po največ pet ur in se lahko združi v en delovni dan. Večja izravnava ur v koledarskem mesecu je dovoljena le pod določenimi pogoji.

Odmor se lahko koristi po šestih urah dela, ki se lahko deli na dva dela. Med enim in drugim delovnim časom se zahteva najmanj 11 ur počitka. V 7-dnevnem obdobju pa je obvezen najmanj 24-urni počitek. Izjeme so le zaradi nujnih službenih potreb.

Policisti (16. člen) in druge kategorije, ki delajo po razporedu, delajo tudi na dela proste dneve. Dnevna delovna obremenitev sme trajati največ 12 ur. Uredba določa, da ministrstvo izda poseben akt, s katerim se ureja delo po razporedu, urne obveze itd. Mladi policisti (ki se še izobražujejo za policiste in še niso dopolnili 18 let) smejo delati največ 10 ur na dan, v prvem izobraževalnem letu 4-krat na mesec, v drugem 6-krat na mesec. V prvem letu največ 4-krat na mesec delajo po 12 ur, v drugem pa 6-krat na mesec po 14 ur. Tedenska obremenitev znaša v prvem letu 48 ur, v drugem letu pa 50 ur. Lahko delajo ponoči: 4-krat v prvem letu, vendar ne več kot 36-krat v letu. V drugem letu 6-krat v mesecu, in ne več kot 48-krat v letu. Presežek ur oziroma nadurno delo se mora v šestih tednih izravnati z dela prostimi dnevi.

Urejenost nadurnega dela navajamo iz deželnega zakona o uradnikih Baden-Württemberga, ki v 90. členu določa:

»Uradnik mora brez povračila delati preko delovnega časa, če to zahtevajo nujne okoliščine. Ko je odrejeno ali odobreno nadurno delo več kot 5 ur v mesecu preko polnega delovnega časa, se uradniku v okviru koledarskega leta odobri oprostitev izkoristka nadurnega dela. Če oprostitev od dela zaradi službenih potreb ni mogoča, se lahko uradniku izplača do 480 ur v letu.«

Če se služba izvaja v pripravljenosti, se lahko delovni čas prilagodi potrebam in podaljša, tedensko pa ne sme preseči štiri desetine rednega delovnega časa.

Posebno zahtevne oblike dela so urejene v odredbi o težji delih (za uradnike), kamor sodijo:

- službe, kjer uslužbenci delajo v neugodnem delovnem času,
- dežurna služba,
- specialne enote,
- letalsko osebje.

Finančni dodatki za potapljače (uradniki in vojaki) se štejejo po urni postavki 3,09 eura za uro brez potapljaške opreme, po globinah od petega in desetega metra in po 15 metrih pa so določeni še višji dodatki. Pomembno je to, da upoštevajo dodatke za čas potapljanja. Prav tako imajo določene finančne dodatke za delo z eksplozivnimi sredstvi.

V deželnem zakonu o uradnikih (140. člen) je določeno, da delodajalec policistu lahko odredi, da mora bivati v skupnih bivališčih in uporabljati skupnostno preskrbo. To lahko odredi zaradi posebnih nalog, usposabljanj in izobraževalnih procesov.

Avstrija

Javna varnost je v Avstriji razdeljena na tri organizacijske in teritorialne ravni. Najvišji organ, pristojen za javno varnost, je ministrstvo za notranje zadeve, kjer kot organizacijska enota deluje tudi direktor za javno varnost. Za neposredno izvajanje nalog javne varnosti je odgovorna izvedbena veja zvezne policije, to sta t. i. redarstvena služba zvezne policije in lokalna policija, t. i. občinsko redarstvo. Za izvajanje policijskih nalog so na lokalni ravni vzpostavljeni policijski inšpektorati.

V skladu s splošno delovno zakonodajo v Avstriji običajen delovni čas temelji na 40-urnem delu na teden in ta pravila veljajo tudi za policiste. Obstajajo tri glavne kategorije delovnega časa v tednu:

- "redni" delovni čas od ponedeljka do petka med 7.30 in 15.50,
- gibljiv delovni čas, kjer mora biti uradnik prisoten od ponedeljka do petka med 9.00 in 13.00,
- izmensko delo, kjer policisti delajo po načelu rotacije; delovni urnik policistov večinoma spada v zadnjo kategorijo.

Nadurno delo ne sme preseči več kot 13 ur na dan (ali na izmeno) oziroma 48 ur na teden. Kljub temu so izjeme za policiste pri obravnavanju nujnih zadev, zato se lahko pod določenimi pogoji odredi nadurno delo. Delovni čas temelji na 40-urnem delu na teden, pri delu v izmenah velja 40-urna izravnava na povprečje več tednov.

Kriteriji za vstop v policijo

Kandidat oziroma kandidatka mora za sprejem na tečaj osnovnega usposabljanja in s tem sprejem v policijo Republike Avstrije izpolnjevati naslednje kriterije – biti mora:

- državljan/-ka republike Avstrije,
- polno opravilno sposoben/-na,
- karakterni primeren/-na, z neoporečno preteklostjo (npr. nekaznovanost, ne sme biti obravnavan/-a zaradi prekrškov v povezavi z alkoholom, prepovedanimi drogami, zapustitvijo kraja PN ipd.),
- osebnostno, strokovno in duševno primeren/-na za izpolnjevanje nalog policije.

Kandidat/-ka mora imeti:

- zaključeno osnovno vojaško usposabljanje ali civilno služenje vojaškega roka do predvidenega sprejemnega roka (moški),
- ustrezno telesno primernost (indeks telesne teže, ustrezen vid ipd.),
- vozniško dovoljenje B-kategorije,
- uspešno zaključen izbirni izpit.

Na podlagi razpisa deželnega policijskega poveljstva posamezne zvezne dežele po novih uslužbencih mora vsak kandidat izpolniti prošnjo za sprejem (in priložiti kopijo poročnega lista, če je poročen, izvid očesnega zdravnika, dokazilo o zaključenem vojaškem usposabljanju, izpolnjen zdravniški vprašalnik, varnostno izjavo s fotografijo, zadnje spričevalo, maturitetno spričevalo, kopijo veljavnega vozniškega dovoljenja, rojstni list itd.). Za sprejem v operativno službo policije in sodelovanje na zato organiziranem osnovnem usposabljanju morajo kandidati opraviti obširen izbirni

postopek. Sestavljen je iz štiridelnega modela, pri čemer je vsak model ocenjen posamezno.

Osnovno izobraževanje

Osnovno izobraževanje za organe pregona (osnovno policijsko izobraževanje) se izvaja v enem od 10 izobraževalnih centrov, ki smo jih spoznali v enem od prejšnjih poglavij, pod nadzorom varnostne akademije. Predavatelji so predvsem pedagoško in strokovno usposobljeni uslužbenci policije, zlasti iz uporabniške skupine E 2a. Samo izobraževanje traja 24 mesecev in je razdeljeno na štiri obdobja, in sicer:

Prvo obdobje, ki traja 12 mesecev in zajema pridobivanje osnovnega teoretičnega znanja. Poudarek pravnoteoretičnega usposabljanja je na varnostnem upravljanju in izvajanju pooblastil.

Temu obdobju sledi obdobje dvomesečne prakse, na kateri naj bi kandidati teoretično vsebino z usposabljanja povezali z vsakodnevnimi realnimi zahtevami in situacijami na terenu oziroma pri svojem delu. Kandidate pri tem usmerjajo izkušeni in posebej izurjeni policisti na policijskih inšpekcijah. Gre za spoznavanje čim širšega spektra dela v operativni službi. Namen tretjega obdobja, ki traja sedem mesecev, je kandidatom približati celovit pogled na relevantne pravne zadeve in jih s tem ustrezno pripraviti na kasnejše samostojno izvajanje nalog na terenu. Na koncu tega obdobja je zaključni preizkus znanja. Sledi pa še zadnje obdobje, ki naj bi kandidatom v 3-mesečni praksi omogočilo čim lažji prehod iz policijskega osnovnega izobraževanja v samostojno opravljanje policijskega dela.

Po uspešno zaključenem osnovnem izobraževanju sledi imenovanje uslužbenca v uporabniško skupino E 2b – dodeljeni uslužbenci z nazivom »inšpektor« in dodelitev posameznim policijskim inšpekcijam kot najnižji nivo operativne službe. Po treh letih delovne dobe imajo možnost za nadaljnjo specializacijo. Imajo možnost prijave na izobraževanje za srednji vodstveni kader ali menjave delovnega mesta v katero od drugih preiskovalnih služb, za kar je predvideno dodatno leto izobraževanja. Predvsem so to službe, kot so npr. kriminalistična služba, specialna enota COBRA, vodič službenega psa ipd.

Status uslužbenca policist pridobi po štirih letih delovne dobe.

Vir: www.siak.at

Izobraževanje za srednji vodstveni kader

Glede na kadrovske potrebe obstaja možnost nadaljnjega usposabljanja, in sicer je na varnostni akademiji organizirano usposabljanje za srednji vodstveni kader, za uporabniško skupino E 2a. Pogoji za sprejem v navedeno izobraževanje so:

- uspešno zaključeno osnovno izobraževanje,
- tri leta delovnih izkušenj v operativni službi po končanem osnovnem izobraževanju (uprabniška skupina E 2b),
- uspešno opravljen izbirni preizkus znanja.

Test poteka v treh stopnjah, in sicer (1) strokovna primernost, nato (2) športni test ter kot zadnje pogovor s komisijo.

Na podlagi doseženih rezultatov na izbirnem preizkusu znanja ter števila predvidenih delovnih mest se določi, kdo in koliko kandidatov bo sprejetih na izobraževanje. Poudarek na tem izobraževanju so področje prava, področja vodenja in odločanja itd. Samo izobraževanje traja šest mesecev in se zaključi z ustnim preizkusom znanja. Kandidati, ki uspešno zaključijo izobraževanje, se razporedijo v uporabniško skupino E 2a. Uslužbenci E 2a opravljajo dela in naloge na delovnih mestih, kot so referent oziroma vodja skupine na policijskih inšpekcijah, pri čemer lahko, na podlagi njihove izobrazbe, napredujejo od delovnega mesta poveljnika policijske inšpekcije, vodje določenega delovnega področja na deželnem policijskem poveljstvu do namestnika poveljnika manjšega policijskega okrožja. Naziv uslužbencev uporabniške skupine E 2a so:

- skupinski inšpektor (Gruppeninspektor),
- okrožni inšpektor (Bezirksinspektor),
- oddelčni inšpektor (Abteilungsinpektor),
- nadzorni inšpektor (Kontrollinspektor) in
- glavni inšpektor (Chefinspektor).

Samo izobraževanje za srednji vodstveni kader se lahko uveljavlja ob vpisu na osnovno izobraževanje uporabniške skupine E 1/visokošolski bolonjski študij – študijski program »Polijsko vodenje«, in sicer v prvem semestru.

Vir: www.siak.at

Visokošolski bolonjski študij – policijsko vodenje

Visoka strokovna šola Wiener Neustadt v sodelovanju z varnostno akademijo Ministrstva za notranje zadeve izvaja bolonjski študijski program »Polijsko vodenje«. Namenjen je policistom, ki jim ta program predstavlja osnovo za kariero oficirja, prav tako pa nudi priložnost drugim študentom zasebnih varnostnih organov. Strokovni pogoj za vpis je opravljena matura (zrelostni izpit), izpit upravičenosti do študija z obveznima predmetoma nemščine in angleščine ali pa poklicna kvalifikacija z dodatnim preizkusom znanja angleščine. Poleg navedenega pa morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

- pred začetkom študija za uporabno skupino E 1 ne smejo biti starejši od 42 let,
- eno leto delovnih izkušenj kot uslužbenec uporabniške skupine E 2a oziroma tri leta, če kandidat ne more predložiti dokazila o opravljeni maturi oziroma opravljenem strokovnem izpitu in
- uspešno opravljen sprejemni postopek.

Sprejemni postopek za sprejem na eno od 20 razpisanih študijskih mest je razdeljen v dve stopnji. Na prvi stopnji poteka pisni test, ki od kandidata zahteva predvsem strokovno znanje t. i. MULTIPLE CHOICE TEST, ki zajema tri sklope vprašanj, in sicer:

- strokovna vprašanja s pravnih področij (pravni predpisi ipd.),
- vprašanja, ki se nanašajo na uporabo znanja v konkretnih situacijah (preprost primer uporabe ipd.) in
- konkretne naloge z opisom primera z več vprašanji in vsakič s petimi izjavami, ki jih morajo kandidati oceniti in pravilno ugotoviti, ali je izjava pravilna ali ne.

Kandidati, ki na prvi stopnji dosežejo zahtevano število točk, pristopijo k drugi stopnji sprejemnega postopka, ki je sestavljen iz treh delov, in sicer:

- športnega testa,
- psihološkega testa (Assessment center) in
- sprejemnega pogovora z vodstvom študijskega programa.

Sam študij traja šest semestrov in je organiziran kot študij ob delu; predavanja potekajo mesečno v osmih zaporednih dneh, prisotnost na njih je obvezna. Študenti iz vrst policije lahko študij pričnejo v drugem semestru, saj se jim upošteva predhodno izobraževanje za srednji vodstveni kader (E 2a). Ob koncu študija sledi izpit pred komisijo, ki je sestavljen iz dveh delov, in sicer:

- dve diplomski nalogi v okviru seminarjev s področja »policijskega vodenja« in »policijske intervencije« in
- zagovor pred strokovno komisijo.

Z uspešno opravljenim študijem je za študente iz vrst policije hkrati izpolnjen pogoj za opravljanje strokovnega preizkusa za policijske oficirje (uporabna skupina E 1). Študentje študij zaključijo z mednarodno priznano stopnjo in nazivom »Bachelor of Arts in Police Leadership«.

Na področju notranjih zadev imajo kandidati z uspešno zaključenim študijem različne možnosti, in sicer vodenje mestnih in okrožnih policijskih poveljstev, vodenje ali pa mesto namestnika vodje oddelka na deželnem policijskem poveljstvu, vodenje oddelka ali referata na ministrstvu za notranje zadeve ipd.

Visokošolski magistrski študij – strateški varnostni management

Od semestra 2009/2010 dalje Visoka strokovna šola Wiener Neustadt v sodelovanju z varnostno akademijo ministrstva za notranje zadeve izvaja visokošolski magistrski študij »STRATEŠKI VARNOSTNI MANAGEMENT«. Cilj programa je z izobraževanjem in nadaljnjim izpopolnjevanjem vodilnih delavcev prispevati pomemben delež za strukturiranje razvoja kadrovske politike na ministrstvu za notranje zadeve. Študij se izvaja v obliki študija ob delu in traja štiri semestre, število študijskih mest pa je omejeno na 20. Pogoji, ki jih morajo kandidati izpolnjevati, so:

- da so absolventi bolonjskega študijskega programa ali zaključenega enakovrednega postsekundarnega izobraževanja, ki zajema vsaj 12 ECTS² (European Credit Transfer System) pri znanstvenopravnih predmetih, 12 ECTS pri socialnoznanstvenih predmetih in 6 ECTS v ekonomskoznanstvenih predmetih.
- absolventi diplomskega in magistrskega študija pravnih, socialnih ali ekonomskih znanosti.

(vir: <http://www.itk.uni-mb.si/Fag.aspx#ECTS>)

Napredovanje v avstrijski Policiji

Napredovanje po nazivih

Operativna služba ministrstva za notranje zadeve zajema uporabniške skupine E 2c, E 2b, E 2a in E 1. Za uporabniški skupini E 1 in E 2a pa so predvidene še funkcijske skupine, in sicer za E 1 funkcijske skupine od 1 do 12 in za E 2a funkcijske skupine od 1 do 7.

Delovna mesta so dodelijo neki uporabniški skupini, znotraj le-te pa v osnovno poklicno pot ali v funkcijski skupini le, če je to določeno v kadrovskem načrtu. Uslužbenec operativne službe so lahko razporejeni na določeno delovno mesto le, če je delovno mesto ocenjeno in uvrščeno v kadrovski načrt. Pri vrednotenju delovnega mesta se upoštevajo z delovnim mestom povezano zahtevano znanje, sposobnost razmišljanja in odgovornost. Uslužbenec je lahko razporejen le na eno delovno mesto.

Funkcijska skupina je odvisna od funkcije, ki jo uslužbenec opravlja, medtem ko je funkcijska stopnja odvisna od plačilne stopnje. Npr. uslužbenec z nazivom »kontrolni inšpektor« je razvrščen v funkcijsko skupino 5, s približno 32 leti delovne dobe je razvrščen v plačilno stopnjo 17 in spada v funkcijsko stopnjo 3.

Pregled uporabniških skupin, funkcijskih skupin in predvidenih nazivov je razviden iz spodaj prikazanih tabel, prav tako pa so pod uporabniškimi skupinami E 2a in E 1 navedeni primeri predvidenih delovnih mest za navedene funkcijske skupine:

Uporabniška skupina E 2c:

Predviden naziv	okrajšava
Aspirant (kandidat)	Asp

Uporabniška skupina E 2b:

Plačilna stopnja	Predviden naziv	Okrajšava
1. 3	Inspektor (inšpektor)	Insp
4. 11	Revierinspektor (področni inšpektor)	RevInsp
Od 12	Gruppeninspektor (skupinski inšpektor)	GrInsp

Uporabniška skupina E 2a:

Funkcijska skupina	Predviden naziv	Okrajšava
Osnovna poklicna pot	Gruppeninspektor (skupinski inšpektor)	GrInsp
1	Gruppeninspektor (skupinski inšpektor)	GrInsp
2	Bezirksinspektor (okrožni inšpektor)	BezInsp
3	Bezirksinspektor (okrožni inšpektor)	BezInsp
4	Abteilungsinspektor (oddelčni inšpektor)	AbtInsp
5	Kontrollinspektor (nadzorni inšpektor)	KontrInsp
6	Chefinspektor (glavni inšpektor)	ChefInsp
7	Chefinspektor (glavni inšpektor)	ChefInsp

- Funkcijska skupina 1: referent za trening posredovanja pri deželnem policijskem poveljstvu za Dunaj;
- Funkcijska skupina 2: kriminalistični referat pri mestnem policijskem poveljstvu za Salzburg; referent na policijski inšpekciji Seefeld;
- Funkcijska skupina 3: kriminalistični referent na deželnem kriminalističnem oddelku pri deželnem policijskem poveljstvu za Niederösterreich, kvalificiran kriminalistični referent v kriminalističnem referatu pri mestnem policijskem poveljstvu za Linz; kvalificiran referent na policijski inšpekciji Dornbirn;
- Funkcijska skupina 4: poveljnik policijske inšpekcije Matri am Brenner, pomočnik vodje skupine za premoženjske delikte v kriminalističnem referatu mestnega policijskega poveljstva za Gradec;
- Funkcijska skupina 5: poveljnik policijske inšpekcije Kindberg, vodja referata za posredovanje pri okrajnem policijskem poveljstvu za Baden;
- Funkcijska skupina 6: poveljnik policijske inšpekcije Lienz, vodja preiskovalnega področja tatvine na deželnem kriminalističnem oddelku za Tirolsko;
- Funkcijska skupina 7: poveljnik policijske inšpekcije Spielfeld, vodja referata za promet pri okrajnem poveljstvu za Liezen;

Uporabniška skupina E 1:

Funkcijska skupina	Predviden naziv	Okrajšava
Osnovna poklicna pot	Leutnant (poročnik)	Lt
1	Oberleutnant (nadporočnik)	Oblt
2	Oberleutnant (nadporočnik)	Oblt
3	Hauptmann (stotnik)	Hptm
4	Major	Mjr
5	Oberstleutnant (podpolkovnik)	Obstlt
6	Oberstleutnant (podpolkovnik)	Obstlt
7	Oberst (polkovnik)	Obst
8	Oberst (polkovnik)	Obst
9	Brigadier (brigadir)	Bgdr
10	Generalmajor	GenMjr
11	Generalmajor	Genmjr
12	General	Gl

- Funkcijska skupina 1 in 2: referent na oddelku za organizacijo in posredovanje pri deželnem policijskem poveljstvu za Dunaj, vodja referata za posredovanje pri mestnem policijskem poveljstvu za Simmering;
- Funkcijska skupina 3: vodja kriminalističnega referata pri mestnem policijskem poveljstvu za Beljak, okrajni policijski poveljnik za Lilienfeld;
- Funkcijska skupina 4: okrajni policijski poveljnik za Tullin, vodja kriminalističnega referata pri mestnem policijskem poveljstvu za Celovec;
- Funkcijska skupina 5: okrajni policijski poveljnik za Feldkirch;
- Funkcijska skupina 6: okrajni policijski poveljnik za Mödling, mestni policijski poveljnik za Beljak;
- Funkcijska skupina 7: vodja prometnega oddelka pri deželnem policijskem poveljstvu za Tirolsko, mestni policijski poveljnik za Celovec;
- Funkcijska skupina 8: mestni policijski poveljnik za Brigittenau/Leopoldstadt, vodja prometnega oddelka pri deželnem policijskem poveljstvu za Steiermark;
- Funkcijska skupina 9: mestni policijski poveljnik za Gradec, Linz;
- Funkcijska skupina 10: deželni policijski poveljnik za Triol, Vorarlberg;
- Funkcijska skupina 11: deželni policijski poveljnik za Niederösterreich, Steiermark;
- Funkcijska skupina 12: namestnik vodje II. sektorja na MNZ Republike Avstrije

Vir: Odredba ministrice za notranje zadeve o nošenju in uporabi službenih nazivov v operativni službi

Napredovanje po plačnih razredih

Glede na pravni položaj javnih uslužbencev ločimo med uslužbenci in uslužbenci s pogodbo. Delovno razmerje uslužbencev (javnopravno delovno razmerje) je utemeljeno s pravnimi aktom oziroma imenovanjem in je praviloma doživljenjsko, pravni položaj uslužbencev s pogodbo pa je primerljiv z

zaposlenimi v privatnih sektorjih. Obema vrstama delovnega razmerja je skupna visoka stopnja opredeljenosti glede na delovne dolžnosti in plačilo.

Mesečni prejemki uslužbencev so sestavljeni iz plače in različnih dodatkov, kot so npr. dodatek za delovno dobo, funkcijski dodatek, dodatek za uporabo (če opravlja dela v višji uporabniški skupini, brez da bi bil imenovan v to uporabniško skupino), dodatek za nevarnost itd. V tekočem letu uslužbencem pripada 14 mesečnih prejemkov. Plačni sistem zveznih uslužbencev je t. i. sistem napredovanja s funkcijskimi dodatki. Uveden je bil s plačilno reformo leta 1994. Vsak uslužbenec določene uporabniške skupine v tem smislu ima iz 19 plačnih razredov sestavljeno osnovno kariero z zakonsko zagotovljenim napredovanjem. Uslužbencu k plači osnovne karierni poti s prevzemom odgovornosti pripada primeren funkcijski dodatek. Višina dodatka je odvisna od umestitve delovnega mesta določeni funkcijski skupini (ovrednotenje delovnega mesta) in skozi funkcijsko stopnjo (delovni staž in delovne izkušnje). Od leta 2010 naprej ostanejo uslužbenci v prvi plačilni stopnji pet let, preden napredujejo na drugo stopnjo. Napredovanje v višje prejemke sledi na podlagi 8. člena Zakona o plačah, in sicer vsaki dve leti. Napredovalno obdobje je s 1. januarjem in 1. julijem tekočega leta.

Zadržki, zaradi katerih napredovanje ni mogoče, so:

- ugotovitve (z odločbo), da uslužbenec ni izpolnil pričakovanih delovnih uspehov, kljub opozorilom in
- če uslužbenec nastopi neplačan dopust.

Navedeni razlogi ne veljajo za bolniški dopust po Zakonu o materinstvu (Mutterschutzgesetz) in Zakonu o očetovskem dopustu (Väterkarenzgesetz).

- Mutterschutzgesetz BGBl. Nr. 221/1979 zuletzt geändert durch BGBl. I Nr. 58/2010.
- Väterkarenzgesetz BGBl. Nr. 651/1989 zuletzt geändert durch BGBl. I Nr. 103/2001.

Prav tako so vsi državni uslužbenci poklicnih skupin upravne službe, operativne službe ali vojaške službe od plačilne reforme dalje razvrščeni v »funkcijske skupine« (uslužbenci) oziroma v »ocenjevalne skupine« (pogodbeni uslužbenci), in sicer znotraj svoje uporabniške oziroma plačilne skupine. Razvrstitev izhaja iz zahtevanega znanja in miselne sposobnosti, kakor tudi odgovornosti za posamezno delovno mesto in jih mora uslužbenec izpolnjevati. Ocenjevanje posameznih delovnih mest se izvaja s pomočjo mednarodno priznanega analitičnega ocenjevalnega postopka. Ocena delovnega mesta je bistvenega pomena za plačo uslužbenca.

Bruto plača uslužbencev izvršilne službe je določena na podlagi uporabniške skupine in v njenih plačnih razredih.

Dodatek na delovno dobo (DAZ – dienstalter zuschlag)

V uporabniški skupini E 1 uslužbencu po poteku štirih let, ki jih je preživel v 19. plačnem razredu, pripada dodatek na delovno dobo v obsegu 1,5 zneska prehoda iz 18. plačnega razreda v 19. plačni razred njegove uporabniške skupine (t. i. DAZ).

V uporabniških skupinah E 2a in E 2b uslužbencu po poteku dveh let, ki jih je preživel v 19. plačnem razredu, pripada dodatek na delovno dobo v obsegu 1,5 zneska prehoda iz 18. plačnega razreda v 19. plačni razred njegove uporabniške skupine (t. i. mali DAZ). Dodatek za delovno dobo se poviša po štirih letih, preživetih v 19. plačnem razredu v obsegu 2,5 zneska prehoda iz 18. v 19. plačni razred (t. i. veliki DAZ). Napredovanje se uporablja v časovnem obdobju štirih oziroma dveh let.

Funkcijski dodatek

Uslužbencu uporabniških skupin E 1 ali E 2a pripada funkcijski dodatek, če je stalno dodeljen na delovno mesto, ki je po Zakonu o delovnih razmerjih (143 BGD 1979) razvrščeno funkcijskim

skupinam.¹

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Sprejetje zakona prinaša:

- učinkovit administrativni ukrep izboljšanja organiziranosti policije, ki zmanjšuje tveganja ogrožanja varnosti policistov in državljanov in
- učinkovitejše izvajanje nalog policije.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Sprejem zakona prinaša:

- učinkovitejšo organiziranost policije, ki omogoča visoko strokovnost in operativno odzivnost policistov pri izvajanju nalog policije za zagotavljanje varnosti državljanov in drugih oseb na območju Republike Slovenije.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Sprejem zakona ne vpliva na okolje, ki vključuje prostorske in varstvene vidike.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Sprejem zakona nima vpliva na gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Sprememba in dopolnitev zakona pomeni nadaljevanje izvajanja ustavne pravice do socialne varnosti in varstva dela, saj ureja socialne prejemke družinskih članov policistov, ki so izgubili življenje pri opravljanju nalog, izvajanje ustavne pravice do pravnega in enakega varstva pravic ter pravnega jamstva v kazenskem postopku policistom, ki so v postopkih zaradi opravljanja svojega dela, izvajanje ustavne pravice do izobrazbe in šolanja, ki ga omogoča nov karierni sistem v policiji.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Predlog zakona ne vpliva na dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Posledice na drugem področju niso predvidene.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

a) Predstavitev sprejetega zakona:

Zakon bo predstavljen zainteresirani javnosti in organizacijskim enotam policije ter vsem organom, s katerimi policija sodeluje pri opravljanju svojega dela.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:

Izvajanje tega zakona bo spremljalo Ministrstvo za notranje zadeve. Metodologija za spremljanje

¹ Aleksander Kosi, Izobraževalni in karierni sistem v policiji Republike Avstrije, diplomsko delo, 2012.

doseganja ciljev ni predvidena.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

Drugih posebnih pomembnih okoliščin v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona, ni.

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona:

Gradivo je bilo po internem usklajevanju znotraj organizacijskih enot Policije dne 11. 2. 2015 poslano v medresorsko usklajevanje in v usklajevanje s sindikati.

V razpravo so bili vključeni:

- predstavniki strokovne javnosti in
- sindikati.

Upoštevani so bili:

- v celoti,
- **večinoma**,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:

Sindikata policistov Slovenije (v nadaljevanju: SPS) je podal popolno soglasje na spremembe in dopolnitve navedenega zakona, medtem ko je Policijski sindikat Slovenije (v nadaljevanju: PSS) izrazil naslednja zadržka:

- K 20. členu (četrti odstavek 71. člena zakona) PSS je podal zahtevo, da se pripravljenost na določenem kraju odredi le s soglasjem uslužbenca Policije. MNZ in Policija nista mogla upoštevati navedene zahteve, ker niti organizacija niti vodenje policijskih enot ne omogočata, da bi bile pravice uslužbenca iz noveliranega četrtega odstavka 71. člena pogojevane z osebno odločitvijo policista. Namreč gre za poseben delovni pogoj in specifičnost pri organizaciji dela še posebno takrat, ko je podano večje ali nepredvidljivo tveganje za nastanek varnostnih pojavov, ki negativno vplivajo na varnost ljudi in premoženja. V kolikor bi bila ta dolžnost in obenem pravica uslužbenca policije vezana na soglasje bi bila v primerih, ko uslužbenci policije ne bi dali soglasja, okrnjena varnostna (garantna) dolžnost, ki jo policija zagotavlja državljanom. Obenem pa se je pri diktaciji četrtega odstavka 71. člena sledilo zavezi Vlade RS, ki je bila sprejeta s socialnim sporazumom (Ur.l. RS, šte.: 54/13).
- k 8. členu (nov peti odstavek 43. člena) je PSS podal zahtevo, da se pri izdajanju internih aktov, s katerimi se bo določal karierni sistem v policiji zapove stopnja usklajenosti do soglasja (namesto stopnje usklajevanja v obliki sodelovanja), kar pa je z vidika organizacije in vodenja policije nemogoča. Nesporno je, da je sodelovanje socialnih partnerjev pri izgradnji kariernega sistema v policiji izredno pomembno, zaželeno in nujno potrebno, obenem pa je enako potrebno tudi zavedanje, da se karierni sistem v policiji do danes ni oblikoval in izgradil tudi zato, ker nikoli ni bilo mogoče doseči popolnega konsenza oziroma soglasja med posameznimi nosilci teh funkcij v organu. Zato menimo, da je sodelovanje in aktivna udeležba ter pomoč socialnih partnerjev pri oblikovanju kariernega sistema, kot to določa nov peti odstavek 43. člena dodana vrednost v smislu nadgradnje Kolektivne pogodbe za policiste, ki predvideva enak standard usklajenosti v obliki - sodelovanja.

Poročilo je bilo dano sindikatom dne 29. 5. 2015.

8. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles

- mag. Vesna Györkös Žnidar, ministrica za notranje zadeve,
- Boštjan Šefic, državni sekretar, Ministrstvo za notranje zadeve,
- Marjan Fank, generalni direktor policije, glavni policijski svetnik,
- mag. Tatjana Bobnar, namestnica generalnega direktorja policije,
- Gregor Novak, Generalna policijska uprava.

II. BESEDILO ČLENOV:

1. člen

V Zakonu o organiziranosti in delu v policiji (Uradni list RS, št. 15/13 in 11/14) se drugi odstavek 29. člena spremeni tako, da se glasi:

»(2) Drugi policisti, ki niso pripadniki posebne policijske enote in opravljajo naloge skupaj s posebno policijsko enoto, imajo v času opravljanja teh nalog pravico do dodatka za nevarnost in posebne obremenitve, do katerega imajo pravico pripadniki posebne policijske enote v skladu s kolektivno pogodbo, ki ureja javni sektor. Ta dodatek jim ne pripada v času usposabljanja.«.

2. člen

Na začetku prvega odstavka 31. člena se doda stavek, ki se glasi:

»Zagotavljanje notranje varnosti v policiji je naloga policije.«.

3. člen

Za drugim odstavkom 32. člena se doda novi tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Ne glede na določbe drugih predpisov se zaradi varovanja objektov policije in objektov posebnega pomena, ki se jih varuje po posebnih predpisih, lahko na funkcionalno zemljišče teh objektov ali javno površino, ki je ob teh objektih, postavijo ovire, objekti oziroma se na njih določi območje, kamor ni dovoljen dostop in kjer ni dovoljeno zadrževanje ljudi.«.

Dosedanji tretji odstavek postane četrti odstavek.

4. člen

V 39. členu se za besedilom člena, ki se označi kot prvi odstavek, doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Vlada predpiše postopek napotitve uslužbencev policije v druge organizacije, način prijave in izbire kandidatov, prenehanje dela napotenih oseb v drugi organizaciji, poročanje o delu ter finančno spremljanje napotitve.«.

5. člen

»Naslov VII. poglavja se dopolni tako, da se glasi: OBLAČILA, UNIFORMA, POLOŽAJNE OZNAKE IN SIMBOLI.«.

V prvem odstavku 40. člena se za besedo »uniformo« doda besedilo »in morajo biti osebno urejeni«.

Četrti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(4) Izposoja in uporabo uniforme, tehničnih sredstev policije, znaka policije za film, televizijo, gledališke predstave, druge javne nastope, humanitarne, reklamne in druge komercialne namene dovoli generalni direktor policije glede na operativne zmožnosti policije in namen uporabe. Izposoja in način uporabe uniforme in tehničnih sredstev ali znakov policije se uredita s pogodbo z uporabnikom.«.

V šestem odstavku se besedilo »uporabo lastnih oblačil v službene namene« nadomesti z besedilom »višino nadomestila za čiščenje uniforme«.

6. člen

Za 40. členom se doda novi 40.a člen, ki se glasi:

»40.a člen

(uporaba civilne službene obleke, delovne obleke ali lastnih civilnih oblačil)

(1) Policisti lahko naloge opravljajo tudi v civilni službeni obleki, delovni obleki ali lastnih civilnih oblačilih.

(2) Neuniformirani policisti lahko opravljajo naloge v civilni službeni obleki, ki jo zagotovi delodajalec. Civilno službeno obleko prejmejo policisti, ki opravljajo policijske naloge, pri katerih se zahteva poslovna urejenost z enotnimi oblačili po kroju ali barvi. Z aktom o organizaciji in sistemizaciji se določijo delovna mesta, kjer se naloge opravljajo v civilni službeni obleki. Prejem civilne službene obleke izključuje pravico do prejema denarnega nadomestila za lastna civilna oblačila.

(3) Neuniformirani policisti lahko opravljajo naloge tudi v delovni obleki, ki jo zagotovi delodajalec. Na delovni obleki se lahko nosijo simboli policije v skladu s predpisom vlade, ki ureja vrste policijskih uniform, položajnih oznak in simbolov v policiji. Delovno obleko prejmejo neuniformirani policisti, ki opravljajo naloge policije iz druge alineje 4. člena Zakona o nalogah in pooblastilih policije (Uradni list RS, št. 15/13 in 23/15 – popr.). Delovna mesta, na katerih se naloge opravljajo v delovni obleki, se določijo z aktom o organizaciji in sistemizaciji.

(4) Policisti, ki v lastnih civilnih oblačilih izvajajo pooblastila ali opravljajo druge naloge policije, kjer se zahteva poslovna urejenost brez potrebe po enotnih oblačilih ali zaradi narave dela prihaja do nesorazmerne obrabe lastnih civilnih oblačil, pa niso prejemniki civilne službene obleke, so upravičeni do denarnega nadomestila. Delovna mesta in naloge iz prejšnjega stavka se določijo z aktom o organizaciji in sistemizaciji.

(5) Način vzdrževanja in nadomestilo za čiščenje oblek, sestavo civilne službene obleke in delovne obleke in višino letnega denarnega nadomestila za uporabo lastnih oblačil v službene namene predpiše minister.«.

7. člen

V 41. členu se za prvim odstavkom doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) V pravnem prometu so prepovedani poimenovanje ali uporaba imena policija in njenih izpeljank ter uporaba znakov policije tako, da se krni ugled policije oziroma tako, da bi prišlo do preslepitve ali zavajanja.«.

Dosedanji drugi odstavek postane tretji odstavek.

8. člen

V 43. členu se za tretjim odstavkom dodajo novi četrti, peti in šesti odstavek, ki se glasijo:

(4) Policist, ki je najmanj pet let neprekinjeno zaposlen v policiji, je karierni policist. Ob prenehanju zaposlitve v policiji status kariernega policista preneha. Napotitev ali premestitev po odločitvi delodajalca v ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, v ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, v druge državne organe ali napotitev na podlagi 39. člena tega zakona se ne šteje za prekinitev statusa kariernega policista. Status kariernega policista ne preneha tudi v primeru mirovanja pravic zaradi sklenitve pogodbe o zaposlitvi z drugim delodajalcem v interesu Republike Slovenije.

(5) Generalni direktor policije z internim aktom v sodelovanju z reprezentativnimi sindikati v policiji določi karierni sistem v policiji.

(6) V skladu z aktom generalnega direktorja policije iz prejšnjega odstavka se karierni policist vključi v sistem izobraževanja, izpopolnjevanja in usposabljanja za pridobivanje znanj in usposobljenosti z namenom napredovanja in premeščanja na druga delovna mesta v policiji.«.

Dosedanji četrti, peti in šesti odstavek postanejo sedmi, osmi in deveti odstavek.

9. člen

Za drugim odstavkom 51. člena se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Policija izvede varnostno preverjanje izbranega ponudnika, ki je po predpisih o javnem naročanju oddal ponudbo za opravljanje del za policijo ali del v prostorih policije. Izbrani ponudnik pred sklenitvijo pogodbe z ministrstvom policiji posreduje seznam oseb, ki bodo opravljale dela za policijo ali v prostorih policije, in seznam lastnikov oziroma družbenikov pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika. Policija pri varnostnem preverjanju ugotavlja varnostne zadržke iz prvega odstavka 52. člena tega zakona. Oseba, pri kateri se ugotovi varnostni zadržek, ne more opravljati dela za policijo ali v prostorih policije. Policija predlaga ministrstvu, da z izbranim ponudnikom ne sklene pogodbe, če se za lastnika ali družbenika posloводства pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika ugotovi varnostni zadržek.«.

Dosedanji tretji odstavek postane četrti odstavek.

V dosedanjem četrtem odstavku, ki postane peti odstavek, se za besedilom »policiji,« doda besedilo »za opravljanje del za policijo skladno s pogodbo ali za opravljanje del v prostorih policije,«.

Dosedanji šesti odstavek, ki postane sedmi odstavek, se spremeni, tako da se glasi:

»(7) Določena delovna mesta iz prvega odstavka tega člena so delovna mesta, ki so izpostavljena dodatnim tveganjem za prisotnost varnostnih zadržkov iz 52. člena tega zakona in so določena v aktu o organizaciji in sistemizaciji.«.

Za spremenjenim sedmim odstavkom se dodata nova osmi in deveti odstavek, ki se glasita:

»(8) Osebe iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena imajo pravico do vpogleda, prepisa oziroma izpisa podatkov o svojem varnostnem preverjanju v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov, razen v podatke, katerih razkritje bi ogrozilo vire varnostnega preverjanja oziroma če bi to neposredno onemogočilo izvedbo nalog policije.

(9) Policija lahko v primerih iz tretjega odstavka tega člena zahteva tudi predložitev listin, ki se nanašajo na preverjanje sposobnosti gospodarskega subjekta skladno z zakonom, ki ureja javno naročanje.«.

10. člen

V prvem odstavku 52. člena se v 9. točki za besedilom »policiji,« doda besedilo »za opravljanje del za policijo, skladno s pogodbo, ali za opravljanje del v prostorih policije,«.

V tretjem odstavku se obakrat za besedo »policiji«, doda besedilo »za policijo ali v prostorih policije«.

11. člen

Prvi odstavek 56. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Če je bil policist zaradi zlorabe policijskih pooblastil pravnomočno obsojen na nepogojno kazen zapora v trajanju več kot tri mesece zaradi naklepne kaznivega dejanja ali če je bil pravnomočno obsojen na nepogojno kazen zapora v trajanju več kot šest mesecev za drugo naklepno kaznivo dejanje, mu preneha pogodba o zaposlitvi. Delovno razmerje mu preneha s sklepom, ki ga izda predstojnik, najkasneje pa 15. dan po vročitvi pravnomočne sodbe policiji.«.

12. člen

Za 57. členom se doda nov 57.a člen, ki se glasi:

»57.a člen

(ohranjanje psihofizične sposobnosti)

Člani posadk policijskih zrakoplovov (piloti in tehniki letalci), policisti, ki opravljajo naloge policijskih potapljačev, in policisti Specialne enote, ki opravljajo naloge s področja proti-bombne zaščite, so lahko zaradi ohranjanja psihofizične sposobnosti s strani delodajalca napoteni na izvajanje posebnih aktivnosti za ohranjanje in obnavljanje psihofizičnih sposobnosti do 15 dni na leto. Vrsto in obseg aktivnosti predpiše minister.«.

13. člen

62. člen se spremeni tako da se glasi:

»62. člen

(omejitev policijskih pooblastil)

(1) Policistu, ki je zaradi težav z duševnim zdravjem nezmožen izvajati policijska pooblastila, lahko generalni direktor policije na podlagi ocene zdravstvene komisije policije z odločbo začasno omeji izvajanje policijskih pooblastil tako, da se mu odvzame službeno orožje in službena izkaznica, lahko pa tudi prepreči dostop do evidenc in odredi vodji policijske enote, kjer policist opravlja dela, da policista v tem času razporedi na opravljanje del v policijski enoti in da se mu odreja delo, primerno njegovemu zdravstvenemu stanju. Ukrep iz odločbe lahko traja največ 30 dni in se lahko na podlagi ocene zdravstvene komisije podaljša vsakič za največ 60 dni, do zaključka zdravljenja.

(2) Neposredni vodja policista, ki meni, da so se pri policistu pojavile okoliščine iz prejšnjega odstavka,

v roku 24 ur ali najkasneje prvi naslednji delovni dan poda predlog za oceno zmožnosti policista za opravljanje naloge policije zdravstveni komisiji policije, policistu pa takoj odvzame službeno orožje in službeno izkaznico ter mu prepereči dostop do evidenc. Zdravstvena komisija mora predlog obravnavati in v osmih dneh po prejemu predloga z oceno zmožnosti policista za opravljanje nalog policije seznaniti generalnega direktorja policije ali pa predlagatelju sporočiti, da pogoji za omejitev izvajanja policijskih pooblastil iz prejšnjega odstavka niso izpolnjeni. V primeru začasne zadržanosti od dela zaradi bolezni se roki iz prejšnjega stavka štejejo od vrnitve policista na delo.

(3) Predlog za oceno zmožnosti policista za opravljanje naloge policije zaradi okoliščin iz prvega odstavka tega člena lahko zdravstveni komisiji policije poda tudi izvajalec medicine dela ministrstva.

(4) Po prenehanju razlogov za začasni ukrep po prvem odstavku tega člena zdravstvena komisija policije predlaga generalnemu direktorju odpravo tega ukrepa.

(5) Zoper odločbo iz prvega odstavka tega člena je dopustna pritožba v osmih dneh. Pritožba ne zadrži izvršitve odločbe. O pritožbi odloči minister v roku osmih delovnih dni.«.

14. člen

Drugi odstavek 64. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(2) O vlogi za pravno pomoč policistom na nivoju policijskih uprav odloča direktor policijske uprave, ki odločitev v roku iz tretjega odstavka tega člena posreduje generalnemu direktorju policije. Generalni direktor policije lahko iz utemeljenih razlogov odločitev o pravni pomoči direktorja policijske uprave spremeni v osmih dneh po njenem prejemu. O ostalih vlogah za pravno pomoč odloča generalni direktor policije. Zoper odločitev generalnega direktorja policije je v osmih dneh od prejema odločitve dovoljena pritožba na ministrstvo, ki o pritožbi odloči v osmih dneh.«.

Za drugim odstavkom se doda novi tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) O vlogi za pravno pomoč se odloči najkasneje v treh delovnih dneh.«.

Dosedanji tretji odstavek postane četrti odstavek.

Za novim četrtim odstavkom se dodata nova peti in šesti odstavek, ki se glasita:

»(5) Generalni direktor policije lahko iz razlogov varstva osebnostne integritete upravičencev iz prvega odstavka tega člena ter izjemoma tudi zaradi varstva organizacijske integritete policije zagotovi pravno pomoč tem upravičencem tudi, kadar v postopku nastopajo kot oškodovanci ali kot osebe, od katerih se zbirajo obvestila. Kadar generalni direktor zagotovi pravno pomoč iz razloga varstva organizacijske integritete policije, nemudoma posreduje navedbo razlogov za tako odločitev ministru.

(6) Če se pred pristojnim organom pravnomočno ugotovi, da ni bila podana kazenska oziroma odškodninska odgovornost policista, ki mu je bila vloga za pravno pomoč iz prvega odstavka tega člena zavrnjena, mu policija na njegovo zahtevo povrne razliko med stroški, ki jih je uslužbenec policije imel s pravno pomočjo, in stroški, ki mu jih je že prisodilo sodišče.«.

15. člen

V tretjem odstavku 65. člena se črta besedilo »ter usposabljanja uslužbencev policije«.

16. člen

Na koncu prvega odstavka 66. člena se dodata nova stavka, ki se glasita:

»Policija mora zaradi zagotavljanja varnosti zagotavljati ukrepe za preprečitev vseh vrst ogrožanja tudi nekdanjim uslužbencem policije, kadar so ti ogroženi zaradi policijskih nalog, ki so jih opravljali kot uslužbenci policije, razen v primeru, ko mu je bila pogodba o zaposlitvi odpovedana iz krivdnih razlogov v istem konkretnem primeru.«.

V drugem odstavku se za besedo »bližnjih« doda besedilo »ter nekdanjih uslužbencev policije in njihovih bližnjih«.

17. člen

Tretji odstavek 67. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(3) Odločba o začasni premestitvi oziroma napotitvi mora biti uslužbencu policije vročena najmanj sedem dni pred nastopom dela in mora vsebovati obrazložitev, zakaj bo s premestitvijo oziroma napotitvijo zagotovljeno nemoteno opravljanje nalog policije ali policijskih podpornih dejavnosti. Odločba je dokončna.«

18. člen

Za četrtim odstavkom 71. člena se doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Uslužbencu policije, ki mu je odrejena pripravljenost za delo na določenem kraju, pripada dodatek za čas stalne pripravljenosti v višini 50 odstotkov urne postavke osnovne plače.«.

Dosedanji peti odstavek postane šesti odstavek.

19. člen

Naslov 73. člena se spremeni tako, da se glasi: »(delo preko polnega delovnega časa v izjemnih ali nujnih primerih)«.

V prvem odstavku 73. člena se besedilo »dokonča začeto nalogo« nadomesti z besedilom »po poteku delovnega časa brez takšne prekinitve dela, ki bi delavcu omogočila počitek, kot ga določa zakon, ki ureja delovna razmerja, dokonča začeto nalogo ali opravi nujno nalogo.«.

V drugem odstavku 73. člena se beseda »počitek« nadomesti z besedilom », sorazmerno daljši počitek, skladno s splošnimi predpisi in kolektivnimi pogodbami«.

Za četrtim odstavkom se doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Določba prejšnjega odstavka ne velja za policiste, ki zasedajo delovna mesta, ki jih v aktu o organizaciji in sistemizaciji določi minister, in ki zaradi specifičnosti opravljanja nalog policije, le-teh ne morejo opraviti v času, določenem v prejšnjem odstavku, ali bi zaradi prenehanja opravljanja teh nalog lahko prišlo do ogrožanja njihovih življenj. Povprečen delovni čas iz tega odstavka, vključno z

nadurami, ne sme presegati 48 ur v sedemdnevnem obdobju, izračunanem kot povprečje v posameznem referenčnem obdobju.«.

Dosedanji peti odstavek postane šesti odstavek.

20. člen

Prvi odstavek 74. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Policistom Specialne enote in z aktom o organizaciji in sistemizaciji določenim neuniformiranim policistom, ki izvajajo naloge, povezane s prikritimi preiskovalnimi ukrepi ali zaščito prič in drugih oseb, ogroženih zaradi sodelovanja v kazenskem postopku, in drugim policistom, ki neposredno skupaj s Specialno enoto ali določenimi neuniformiranimi policisti opravljajo posebno nevarne naloge z najvišjo stopnjo ogroženosti življenja, za čas neposrednega izvajanja posebno nevarnih nalog z najvišjo stopnjo ogroženosti življenja, pripada dodatek za nevarnost in posebne obremenitve pod enakimi pogoji in v enaki višini, kot to velja za policiste Posebne policijske enote, v skladu s kolektivno pogodbo za javni sektor.«.

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(3) Pravico do dodatnega plačila imajo policisti za čas, ko jim je odrejeno opravljanje dela v skladu s prvim odstavkom prejšnjega člena. Vlada na predlog ministra določi višino dodatnega plačila, pri čemer višina dodatnega plačila znaša najmanj dvakratnik oziroma največ trikratnik višine, določene za dodatek za delo preko polnega delovnega časa.«.

21. člen

V tretjem odstavku 84. člena se za besedilom »nesreče pri delu,« doda besedilo »ki nastane pri opravljanju operativnega dela ali drugega nevarnega dela in«.

22. člen

86. člen se spremeni tako, da se glasi:

»86. člen

(pravice družinskih članov po smrti policista)

(1) Ožjim družinskim članom policista, ki je pri opravljanju operativnega ali drugega nevarnega dela izgubil življenje, pripadajo tudi naslednje pravice:

- psihološka pomoč in podpora ob smrti policista;
- štipendiranje otrok in posvojencev, ki se šolajo v osnovni in srednji šoli ter študentov, vendar ne dlje kakor do leta, v katerem dopolnijo 27 let starosti;
- prednost pri vpisu v dijaški oziroma študentski dom;
- pravico do kritja stroškov šolske malice oziroma bonov za študentsko prehrano;
- prednost pri vpisu v javni vrtec, zasebni vrtec s koncesijo in zasebni vrtec, ki se financira iz občinskega proračuna;
- povračilo stroškov javnega vrtca, zasebnega vrtca s koncesijo ali zasebnega vrtca, ki se financira iz občinskega proračuna;
- brezplačno svetovanje in nudenje informacij v zvezi z urejanjem zadev, povezanih s smrtjo policista;
- prednost pri zaposlitvi brezposelnega zakonca, zunajzakonskega partnerja, partnerja iz registrirane istospolne partnerske skupnosti, otroka ali posvojenca v policiji pod pogojem, da

- izpolnjuje pogoje za zasedbo delovnega mesta, določene v 44. členu tega zakona;
- brezplačna uporaba počitniških zmogljivosti ministrstva deset let po smrti policista in sicer sedem dni v letu.

(2) Osebe iz druge alineje prejšnjega odstavka imajo pravico do štipendije v višini razlike med osnovo, ki znaša 100 odstotkov najvišje možne kadrovske štipendije v skladu z akti vlade o štipendiranju (v nadaljnjem besedilu: osnova) za otroke, ki se šolajo v osnovni šoli, 110 odstotkov za dijake srednjih šol in 120 odstotkov za študente, in štipendijo, ki jo prejema upravičenec.

(3) Štipendija, določena na način iz prejšnjega odstavka, se poveča za 40 odstotkov, če prejemnik štipendije med šolanjem prebiva izven kraja stalnega bivališča.

(4) Osebe iz tretje, četrte, pete in šeste alineje prvega odstavka tega člena imajo prednost pri vpisu v dijaški oziroma študentski dom in pravico do kritja stroškov šolske malice oziroma za nakup bonov za študentsko prehrano. Otroci, ki še niso šoloobvezni, imajo prednost pri vpisu v javni vrtec, zasebni vrtec s koncesijo in zasebni vrtec, ki se financira iz občinskega proračuna, v katerega jih prijavi starš.

(5) Upravičenec do štipendije iz prvega odstavka tega člena izgubi pravico do štipendije, stroškov malice oziroma bonov če je bil ali postane pravnomočno obsojen zaradi naklepne kaznivega dejanja, za katerega se storilec preganja po uradni dolžnosti in je zanj predpisana kazen zapora najmanj pet let. Pravico do štipendije izgubi tudi upravičenec, ki je pravnomočno obsojen zaradi drugega kaznivega dejanja na nepogojno kazen zapora v trajanju več kot šest mesecev, oziroma mladoletnik, kadar mu je izrečen vzgojni ukrep oddaje v vzgojni zavod ali oddaje v prevzgojni dom v skladu s kazensko zakonodajo.

(6) Način uveljavljanja in dodelitve pravic ožjim družinskim članom po smrti policista iz tega in naslednjega člena predpiše vlada.«.

23. člen

V tretjem odstavku 90. člena se drugi stavek spremeni tako, da se glasi:

»Policija posebej za ta namen nabavi kratkocevno orožje kategorije B v skladu z zakonom, ki ureja orožje.«.

V četrtem odstavku se beseda »policistu« nadomesti z besedo »prejemniku«.

24. člen

Tretji odstavek 101. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(3) V pomožni policiji lahko sodelujejo ženske in moški od dopolnjenega 18. leta starosti do konca koledarskega leta, v katerem dopolnijo 60 let, in ki izpolnjujejo pogoje iz 44. člena tega zakona ter imajo najmanj srednjo strokovno ali srednjo splošno izobrazbo.«.

25. člen

Četrty odstavek 110. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(4) Naloge na delovnih mestih, za katera se zahteva višja strokovna izobrazba, lahko opravljajo tudi policisti s srednjo strokovno izobrazbo, ki imajo s sistemiziranjem delovnih mest iz drugega odstavka

tega člena najmanj 15 let delovne dobe pri opravljanju nalog policije oziroma pri opravljanju drugih primerljivih nalog v drugih državnih organih (kot npr. vojaška policija, finančna uprava) in so najmanj tri leta opravljali naloge policije, za katere bo zahtevana višja strokovna izobrazba v skladu z drugim odstavkom tega člena.«.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

26. člen

(1) V treh mesecih po uveljavitvi tega zakona se s policisti, ki so sklenili pogodbe o zaposlitvi na podlagi 67.b člena Zakona o policiji (Uradni list RS, št. 66/09 – uradno prečiščeno besedilo, 22/10, 26/11 – odl. US, 58/11 – ZDT-1, 40/12 – ZUJF in 96/12 – ZPIZ-2) ali 54. člena Zakona o organiziranosti in delu v policiji (Uradni list RS, št. 15/13 in 11/14), sklenejo pogodbe za nedoločen čas in izvede se sprememba akta, s katerim se ureja sistemizacija delovnih mest.

(2) Za sklenitev pogodbe o zaposlitvi za nedoločen čas na podlagi prejšnjega odstavka nista potrebna javna objava ali javni natečaj.

(3) Sklenitev pogodb za nedoločen čas po določbah tega člena ne šteje za novo zaposlitev in policisti ohranijo pridobljene pravice iz delovnega razmerja.

27. člen

(1) Upravičenec, ki je do uveljavitve tega zakona pridobil štipendijo v skladu s 86. členom Zakona o organiziranosti in delu v policiji (Uradni list RS št. 15/13 in 11/14), obdrži štipendijo za obdobje, za katero mu je bila priznana.

(2) Če upravičenec iz prejšnjega odstavka uveljavlja pravico do štipendije v skladu s spremenjenim 86. členom zakona, se mu v primeru izpolnjevanja pogojev prizna pravica do štipendije v skladu s spremenjenim 86. členom zakona, in sicer od dneva vložitve vloge dalje. V tem primeru upravičenec izgubi pravico do štipendije iz prejšnjega odstavka.

28. člen

(1) Vlada izda predpisa iz novega drugega odstavka 39. člena in šestega odstavka spremenjenega 86. člena zakona v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

(2) Minister izda predpise iz tretjega odstavka novega 40.a in novega 57.a člena zakona v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

(3) Generalni direktor policije izda interni akt iz novega petega odstavka 43. člena zakona v roku enega leta od uveljavitve tega zakona.

(4) V šestih mesecih od uveljavitve tega zakona se s tem zakonom uskladijo podzakonski predpisi, izdani na podlagi Zakona o organiziranosti in delu v policiji (Uradni list RS št. 15/13 in 11/14).

29. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Pravilnik o uveljavljanju pravic ožjih družinskih članov po smrti policista in pravice v primeru invalidnosti (Uradni list RS, št. 66/14), uporablja pa se do uveljavitve predpisa iz šestega odstavka spremenjenega 86. člena zakona.

30. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu:

Z namenom systemskega in pravičnega plačila policistom, ki izvajajo istovrstne naloge z upoštevanjem namenske, jezikovne in zgodovinske razlage drugega odstavka 29. člena ZODPol v povezavi s 3. členom ZNPPol, se policistom, ki niso pripadniki PPE poleg ostalih primerov, ko opravljajo naloge skupaj s PPE, izplača enak dodatek, kot pripada policistom PPE. To velja npr. v primerih, ko policisti skupaj s pripadniki PPE po predhodnem načrtu in podani oceni tveganja opravljajo naloge varovanja javnega reda in miru na športnih prireditvah, javnih shodih z višjo stopnjo tveganja in drugimi podobnimi nalogami. Spremenjen drugi odstavek 29. člena bo policiste – ki niso pripadniki PPE in opravljajo naloge skupaj s PPE glede na enak dejanski stan – postavil tudi v enak pravni položaj.

Ob tem je potrebno poudariti, da je Vlada RS na svoji seji v septembru 2012 potrdila besedilo 29. člena, kot je naveden:

»29. člen
(posebna policijska enota)

(1) Za občasno opravljanje določenih nalog policije lahko generalni direktor policije ustanovi posebno policijsko enoto in določi njeno organiziranost, način delovanja, kadrovanje, naloge in uporabo posebne policijske enote ter materialno tehnično opremljenost enote.

(2) Pravice in obveznosti, ki jih imajo pripadniki posebne policijske enote v času izvajanja nalog, imajo tudi drugi policisti, ki niso pripadniki posebne policijske enote, ko opravljajo naloge pod neposrednim vodstvom posebne policijske enote.«

Zaveza za takšno ureditev je izhaja iz sporazuma med socialnim partnerjem in Ministrstvom za notranje zadeve, z dne 13.10.2010 in sicer, da bo predloge, med drugim predlog za dodatek v višini 65% za čas neposrednega izvajanja nalog za vse sodelujoče pri izvajanju zahtevnejših varnostnih nalog tudi za tiste, ki te naloge izvajajo in niso vključeni v sestav PPE (varovanje prireditev, iskalne akcije...).

Izvajanje nalog, kjer je določena višja stopnja ogroženosti, pomeni izenačitev plačila zgolj v času, ko policisti, ki niso pripadniki PPE, prejemajo enako plačilo za istovrstno opravljeno delo. Temeljni razlog spremembe člena je zagotavljanje enakopravnosti pri izvajanju istovrstnih nalog s posebno policijsko enoto, ko policisti, ki so hkrati izvajali istovrstne naloge, niso prejeli ustreznega dodatka. Policisti, ki niso člani PPE in izvajajo istovrstne naloge, ne prejemajo dodatka, opredeljenega v drugem odstavku 39. člena Kolektivne pogodbe za javni sektor, ves čas, temveč le za čas, ko izvajajo nevarno nalogo. Policisti, ki niso pripadniki PPE, ne prejemajo dodatka za usposabljanje, ki pripada policistom, ki so pripadniki PPE v času usposabljanja, kar določa prvi odstavek 39. člena Kolektivne pogodbe za javni sektor. Nenazadnje je takšna določba konzumirana že v temeljnih načelih Zakona o sistemu plač v javnem sektorju, ki v drugem odstavku 1. člena določa uveljavitve načela enakega plačila za delo na primerljivih delovnih mestih. Pri izvajanju nalog PPE sicer ne gre za delo na delovnem mestu, temveč v trenutno izenačenih posebnih okoliščinah, in sicer opravljanje istovrstnih nalog v enakih okoliščinah, na enakem kraju, z enako stopnjo ogroženosti. Torej gre za izenačitev dveh dejanskih stanj oziroma za dodelitev enakih pravic, glede na obveznosti, kot pripadajo PPE, razen tistih, ki jih le ti imajo, ko se usposabljaajo.

K 2. členu:

Pri implementaciji določb 31. člena ZODPol in pri oblikovanju podzakonskega predpisa iz četrtega odstavka citiranega člena se je lahko pojavil dvom v to, ali je skrb za notranjo varnost policije hkrati

tudi naloga policije, kot jih opredeljuje 4. člen ZNPPol. V nadaljnjih postopkih je bilo sprejeto in potrjeno mnenje Službe Vlade Republike Slovenije za zakonodajo, ki je ugotovila, da je skrb za notranjo varnost v skladu z deveto alinejo prvega odstavka 4. člena ZNPPol druga naloga policije, ki je določena v drugih predpisih, tj. v 31. členu ZODPol. Z dopolnjeno določbo se sledi zahtevi, da se eksplicitno opredeli pojem notranje varnosti kot naloga policije. Sprememba vsebine zakona ne vpliva na že sprejet podzakonski predpis, ki je izdan na podlagi četrtega odstavka 31. člena ZODPol. Zagotavljanje notranje varnosti v policiji je naloga policije, ki je natančno predpisana s podzakonskim aktom in ne preprečuje niti omejuje nobene od zakonitih oblik ali načinov nadzora nad policijo, ki ga izvajajo ministrstvo, zakonodajni in drugi organi.

K 3. členu:

Predpisi, ki urejajo področje gradnje objektov, onemogočajo izvedbo varnostnih ukrepov, ki so nujni za zagotovitev varnosti objektov posebnega pomena, ki se jih varuje po posebnih predpisih (Uredba o varovanju določenih oseb, prostorov, objektov in okolišev objektov, v katerih so sedeži državnih organov, Odredba o določitvi objektov in okolišev objektov policije v Tacnu, na Gmajnicah in v Gotenici za objekte in okoliše objektov posebnega pomena ter ukrepov za njihovo varovanje in drugih podobnih objektih), kjer je izražen javni interes. Razmah terorističnih dejanj, hujših protestnih shodov ali drugih naklepnih poškodbenih kaznivih dejanj na škodo objektov, ki so v lasti ali posesti državnih organov, narekuje ureditev tega področja v predlaganem novem tretjem odstavku, z ustrežno pravno podlago, ki bo omogočala sorazmerne in učinkovite tehnične ukrepe za varovanje javnih dobrin (tako je nedvomno jasno, da se lahko območje, na katero ni dovoljen dostop in na katerem se ljudje ne smejo zadrževati, določi na funkcionalnem zemljišču predmetnih objektov ali na javni površini, ne pa seveda kjer koli). Današnja infrastruktura ob navedenih objektih je takšna, da omogoča neoviran dostop do teh objektov in v primeru velikih nevarnosti predstavlja veliko varnostno tveganje in ogrožanja življenja ljudi, ki se nahajajo v teh objektih.

K 4. členu:

Namen dopolnitve 39. člena je ureditev ustrezne zakonske podlage, da se napotitev uslužbencev policije v druge organizacije izvede na podlagi odločitve ministra. Ker določbe zakona zaradi vsebinske preohlapnosti ni možno izvrševati in ker v zakonu ni izrecnega pooblastila za izdajo podzakonskega predpisa, tako ne obstaja izrecna dolžnost izdaje tega. Kljub temu, da je Vlada RS za izvrševanje 39. člena ZODPol sicer že izdala Uredbo o napotitvi uslužbencev policije v druge organizacije (Uradni list RS, št. 22/14), predlagatelj meni, da je v zakonu treba navesti izrecno pooblastilo za izdajo podzakonskega predpisa, pri čemer z nomotehničnega vidika ponovno sprejemanje podzakonskega predpisa ni potrebno.

K 5. členu:

Pri pripravi pravilnika, ki ureja nošenje uniforme, se je izkazalo, da v zakonu ni ustrezne pravne podlage za ureditev osebne urejenosti v podzakonskem aktu. S to spremembo se določa pravna podlaga za ustrezno ureditev področja v podzakonskem aktu. Področje osebne urejenosti policistov je eden od elementov, ki vpliva tako na medsebojna razmerja in odnose v policiji kot tudi na odnose pri postopkih z državljani. V ta namen ima policija tudi poseben interni akt – Pravila policije, ki poleg medsebojnih odnosov določajo tudi način dela policijskih enot in uslužbencev policije. Eden od bistvenih elementov razporejanja uslužbencev policije in odrejanja njihovega dela je tudi naloga vodij policijskih enot, da se pred napotitvijo policista na delo med drugim preveri tudi njegovo osebno urejenost. Podobno tudi Zakon o obrambi glede aktov vodenja in poveljevanja določa, da Vlada RS uredi red in odnose, na podlagi česar so sprejeta Pravila službe v slovenski vojski (Uradni list RS, št. 103/04). Poseg v osebne pravice policistov, ki se nanaša na urejen zunanji videz policistov, je zahteva oziroma dolžnost vzdrževanja osebne urejenosti policistov, ker ta v policiji predstavlja utemeljen delovnopравни interes delodajalca, ker se policist z zunanjim videzom predstavlja v družbi in se po njem od drugih razlikuje. Osebna urejenost je neposredno povezana z nošenjem in uporabo uniforme ter posledično z izvajanjem policijskih pooblastil, ko se zoper osebe z namenom zagotavljanja ustrezne varnosti in človekovih pravic uveljavljajo določbe

pravnih predpisov. S tem je podana neposredna vzročna zveza po ustrezni pravni ureditvi takšnega posega v osebne pravice policistom, ki pa je dovoljen samo na podlagi zakona. Kdor nosi policijsko uniformo, predstavlja policijo, zato je dolžan skrbeti za čist in urejen izgled in biti negovan (tako tudi Pravila službe v slovenski vojski). Iz razlogov varnosti pri opravljanju nalog se omejuje nošenje nakita, iz istega razloga, torej varnosti, morajo imeti policistke spete lase, če so le-ti daljši (oseba v postopku jih lahko namreč povleče za lase ipd.). Pri svečanih dogodkih pa so možne izjeme.

Izposoja uniforme in tehničnih sredstev policije mora biti pogodbeno urejena, prav tako morajo biti urejeni način uporabe teh sredstev, da ne pride do zlorab ali neupravičenih posegov v pravice državljanov. Policija bo praviloma brezplačno posodila uniformo, tehnična sredstva, uporabo znaka razen če bo to predstavljalo dodatne materialne stroške za policijo (čiščenje, popraviljanje itd.). V takih primerih bo morala policija na podlagi pogodbe zahtevati povračilo materialnih stroškov in morebitno povzročene škode.

S spremembo šestega odstavka 40. člena ZODPol se uporaba lastnih oblačil v službene namene sistemsko uredi v podzakonskem aktu, ki ga izda minister na podlagi novega 40.a člena. Zaradi tega se iz 40. člena črta ureditev uporabe lastnih oblačil v službene namene.

K 6. členu:

Pri izvajanju nalog policije, je potrebna določena osebna urejenost. Doseganje določene stopnje urejenosti pa za policiste lahko predstavlja veliko finančno breme. Hkrati pa je na drugi strani delodajalec, ki zaradi opravljanja določenih nalog policije zahteva višjo stopnjo urejenosti, odvisno od osebnih finančnih možnosti policista, njegove osebne zavzetosti in podobnih okoliščin, ki lahko ali pa ne vplivajo na policista, da bo dosegal željeno stopnjo urejenosti. Da se delodajalec ne bi znašel v takšni, od policista (delojemalca) odvisni situaciji, se za takšne naloge opredeli službena civilna obleka, ki dosega željeno stopnjo urejenosti. Prav tako neuniformirani policisti izvajajo naloge v delovnih oblekah, ki jih mora zagotoviti delodajalec, saj je uporaba delovnih oblek namenjena opravljanju tistih nalog policije, kjer je možnost poškodovanja lastnih civilnih oblačil zelo verjetna, kot npr.: umazanje s krvjo, zemljo, drugimi tekočinami, stik z ostrimi predmeti ipd. Ker se delovna obleka uporablja za opravila pri opravljanju določenih nalog policije, kjer je uporaba uniforme neprimerna in neustrezna, je treba še upoštevati, da se morajo določena opravila policije opraviti tudi pred zunanjo javnostjo, za kar je treba delovne obleke opremiti tudi z znaki in simboli policije.

Policisti so v skladu s 43. členom ZODPol uniformirani ali neuniformirani uslužbenci policije, ki opravljajo naloge policije in imajo pravico in dolžnost izvrševati policijska pooblastila. Policisti v smislu osebne urejenosti izvajajo policijska pooblastila tako, da jih izvajajo v uniformi, civilni službeni obleki, delovni obleki ali civilnih oblačilih. Naloge policije, ki jih določa 4. člen ZNPPol, zahtevajo od policistov, da za izvajanje teh nalog zavestno vstopajo v konfliktno situacije zaradi zagotavljanja temeljnih dolžnosti policije, preprečevanja in odpravljanja nevarnosti, spoštovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin ali samo krepitve pravne države, pri čemer so izpostavljeni ne le s svojim življenjem, temveč tudi s svojim premoženjem na način, da izpostavijo osebna civilna oblačila možnostim poškodovanja. Naloge, ki zajemajo preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj, odkrivanje in prijemanje storilcev kaznivih dejanj, zbiranje dokazov, raziskovanje okoliščin, ki so pripeljale do kaznivega dejanja, ogledi kraja kaznivega dejanja, varovanje osebne varnosti ogroženih uslužbencev, sodnikov, tožilcev, varovanje zaseženih prepovedanih stvari in vrsto drugih nalog, policisti opravljajo vsakodnevno v lastnih civilnih oblačilih. Pri opravljanju teh nalog se jim povzroča osebna premoženjska škoda, ki je bistveno večja kot pri preostalih javnih uslužbencih, kar je posledično povezano z nakupom ustreznih civilnih oblačil ali zamenjavo poškodovanih osebnih civilnih oblačil, ki so se poškodovale pri delu ali v zvezi z delom. V teh primerih je podana odgovornost delodajalca, kot to določa 179. člen ZDR, in sicer po splošnih načelih civilnega prava za povzročitev navadne škode (zmanjšanje vrednosti premoženja). Na splošno so pri delu policistov oblačila in obutev v znatni meri bolj izpostavljena obrabi in uničenju kot pri drugih poklicih v javni upravi. Takih situacij ni mogoče predvidevati

vnaprej, da bi v takih primerih tudi policisti, ki naloge opravljajo v civilnih oblačilih, lahko uporabili delovne obleke. Neuniformirani policisti so tako v primeru poškodovanja lastnih oblačil popolnoma odvisni od svojih finančnih sredstev, pri čemer so uniformirani policisti v primeru poškodovanja uniform upravičeni do zamenjave dela uniforme z novimi deli. Poleg tega Pravilnik o policijski uniformi in nadomestilih (Uradni list RS, št. 14/14) v 13. členu določa, da so uniformirani policisti upravičeni do denarnega nadomestila za uporabo lastnih oblačil v službene namene.

Zato, da bi delodajalec odpravil neenako pravno stanje in omejil svojo objektivno odgovornost, je treba zagotoviti ustrezno pravno podlago, ki bo policistom, ki so neuniformirani, omogočala pravično nadomestilo za povzročeno »škodo« na osebnih civilnih oblačilih, ki nastane zaradi opravljanja policijskih nalog, tako, da bodo vsi neuniformirani policisti upravičeni do ustreznega denarnega nadomestila. Zaradi nalog policije in izvrševanja garantne dolžnosti državljanom oziroma vsem osebam na območju RS, so se policisti vsakodnevno »prisiljeni« prilagajati tudi s svojim zunanjim videzom, tako z vrsto oblačil kot z načinom oblačenja, in s tem tudi izpostavljati svoje osebno premoženje možnostim poškodovanja ali uničenja. Policija se je dolžna temu primerno organizacijsko prilagajati in odzivati na družbene trende in z njimi povezana odklonska dejanja. Pri tem se policisti bistveno razlikujejo od drugih javnih uslužbencev, ki teh dolžnosti in povezanih načinov prilagajanja tudi s svojim zunanjim videzom niso dolžni izvajati. Delovna mesta in naloge, na katerih oziroma za katere so policisti upravičeni do denarnega nadomestila, so opredeljena v aktu o organizaciji in sistemizaciji.

Glede na raznovrstnost opravljanja nalog policije, kjer je potrebna višja stopnja osebne urejenosti, se sestava civilne službene obleke in način njenega vzdrževanja predpišeta z podzakonskim aktom.

K 7. členu:

Poimenovanje ali uporaba imena policija v pravnem prometu ni zaščiteno pred možnostmi zamenjave državnega organa s pravnimi osebami, osebami zasebnega prava ali posamezniki, ki nimajo enakih ali podobnih pooblastil kot policija, zato so ga začele uporabljati razne civilne organizacije in pravne osebe v pridobitne in tržne namene. Navedeno povzroča zmedo in zmanjšano pravno varnost ljudi pred posegi nepooblaščenih oseb v njihove pravice. Do zlorab lahko pride zlasti pri starejših osebah in tujcih. Z zaščito imena policija se preprečujejo zlorabe, ponarejanja ali posnemanja imena in podobe z namenom, da se ohrani visoka stopnja zaupanja ljudi v policijo. Policija bo s to spremembo oziroma novim drugim odstavkom 41. člena zaščitila ime in podobo na tak način, da pri državljanih podobna raba imena ne bo vzbudila napačne predstave in s tem zmanjšanje njihove osebne ali pravne varnosti. Seveda pa omenjena določba ne velja za združenja, društva ali sindikat (npr. Združenje policijskih šefov, Sindikat policistov Slovenije, Policijski sindikat Slovenije itd.). Namen spremembe je zapolniti pravno praznino, ko niso podani razlogi za sum kaznivega dejanja, a je dejanje takšne vrste, da vpliva na zagotavljanje osebne ali pravne varnosti ljudi.

K 8. členu:

Status policistov urejata dosedanji 42. in 43. člen ZODPol, ki določata status uslužbenca policije in policista. Novi četrti odstavek določa kariernega policista. Policisti so kot uradniki z uradniškimi nazivi del sistema javnih uslužbencev. V 29. členu ZJU je določeno načelo kariere. Uradniku je omogočena kariera z napredovanjem. Kariera je odvisna od strokovne usposobljenosti in drugih delovnih in strokovnih kvalitet ter od rezultatov dela. Na podlagi sistema javnih uslužbencev se ureja kariera uslužbencev policije in policistov.

Poklic policista je specifičen poklic zato bo uvedba kariernega sistema omogočila izkoriščanje kadrovskega potencialov znotraj policije, načrtovanje osebnega strokovnega razvoja in napredovanje policista ali kriminalista. Policija bo še naprej uporabljala sedanji karierni sistem javnih uslužbencev oziroma ga bo dopolnila za specifične potrebe policijskega poklica. Kar pa že omogoča ZJU, ki v drugem odstavku 22. člena določa:« Posamezna vprašanja so lahko za sodno osebje in osebje

državnih tožilcev, državnega pravobranilstva, za diplomate, poklicne pripadnike Slovenske vojske, javne uslužbenke na področju obrambe ter zaščite in reševanja, policiste, inšpektorje, delavce v davčni in v carinski službi ter službi za izvrševanje kazenskih sankcij, pooblaščenke uradne osebe v obveščevalnih in varnostnih službah in druge uradne osebe s posebnimi pooblastili z zakonom drugače urejena, kot so urejena v tem zakonu, če je to potrebno zaradi specifične narave njihovih nalog oziroma za izvrševanje posebnih dolžnosti in pooblastil.«

Za zasedbo delovnega mesta komandirja policijske postaje ali vodjo oddelka za organiziran kriminal se v praksi zahtevajo specifična znanja pridobljena z izvrševanjem posebnih nalog in pooblastil. Poleg splošne formalne izobrazbe so ključne pridobljene izkušnje in znanja. V Policiji je veliko posebnih vodstvenih delovnih mest, ki zahtevajo karierno pot npr. od policista pripravnika v specialni enoti do poveljnika specialne enote. V praksi takšna delovna mesta lahko zasede le karierni policist, ki se je s svojim delom izkazal v preteklosti, Policija pa mu mora omogočiti gradnjo kompetenc. Ker je takšna karierna pot daljša in zahteva dodatne napore pri pridobivanju znanj ter izkušenj, ki izven sistema policije niso ovrednotena, mora biti karierni sistem stabilen in predvidljiv. Obstoječi sistem javnih uslužbencev ne upošteva navedenih specifik in daje prednost pri zasedbi delovnih mest v policiji uradnikom in ne kariernim policistom. Tako v Sloveniji kot v tujih državah se izkazuje potreba po gradnji kompetenc policista (policijskega strokovnjaka), ki postopoma napreduje na zahtevnejša delovna mesta; in sicer od izvajalca policijskih nalog do vodje policijske enote ali vodje preiskave. Vsako zahtevnejše delovno mesto zahteva določeno znanje in pretekle izkušnje. V praksi se pojavljajo tudi izjeme, ki negativno vplivajo na motiviranost policistov zato želimo slednje preprečiti, saj je cilj oblikovanje trdnega sistema. V zakonu želimo zato določiti kdo je karierni policist in v nadaljevanju tudi predpisati kakšne kompetence mora izpolnjevati za zasedbo določenih delovnih mest. Po zgledu tujih policij in na podlagi naših izkušenj želimo uvesti zaprti karierni sistem, v katerega lahko uslužbenci vstopajo na najnižjih delovnih mestih na podlagi obstoječega formalnega postopka, v nadaljevanju pa jim omogočiti pozitivno izbiro ter motivacijo za gradnjo svoje kariere v skladu s pričakovanji delodajalca.

Določitev pojma »karierni policist« v ZODPol je zagotovilo, da se bodo tudi v prihodnosti dosegali delovni rezultati in družbeno pogojena pričakovanja policije na področju zagotavljanja varnosti državljanom. Nov četrti in peti odstavek 43. člena ZODPol opredeljuje minimalne zahteve, na podlagi katerih se lahko preverijo delovni rezultati policista in izpolnjevanje interesov in razvojnih potreb policije. Določitev pojma »karierni policist«, kompetenc in meril za karierno poti v policiji ter način preverjanja kompetenc je nujno potrebna. Zakon že določa kdo je policist, predlagana opredelitev »kariernega policista«, pa je ožja od pojma policist. Za vzpostavitev kariernega sistema, ki bo urejen v podzakonskih aktih, je potrebno določiti kdo je karierni policist. Da bo karierni sistem stabilen je nujno, da je osnovno izhodišče in opredelitev kariernega policista ter kariernega sistema zapisana v področnem zakonu, saj gre v tem primeru za določanje pravic in obveznosti. Ta materija se bo podrobneje urejala z izvedbenim splošnim aktom delodajalca, zato le in zgolj opredelitev v kolektivni pogodbi ne zadošča. Menimo, da je nujno, da zakonodajalec določi, koga šteje za kariernega policista.

V prvem stavku četrtega odstavka je numerično zapisan čas, ki je potreben za pridobitev statusa kariernega policista. Tuje policije poznajo zaprte karierne sisteme zato predlagamo, da pred pretekom določenega časa (pet let) ni mogoče pridobiti statusa kariernega policista. Status kariernega policista ob prenehanju zaposlitve v policiji preneha. S tem se omejuje možnost, da bi posamezniki s prehajanjem k drugemu delodajalcu pridobivali višje nazive in se potem vračali v policijo z boljšimi plačnimi razredi kot tisti, ki so lojalno vztrajali in gradili karierno pot v policiji. Običajno posamezniki kandidirajo na boljša delovna mesta (s tako pridobljenimi pravicami se želijo tudi vrniti) pri čemer gre za svobodno odločitev glede na cilj gradnje kariere javnega uslužbenca ali pa preizkušanja pri drugih delodajalcih. Pri tem je treba upoštevati tudi pričakovane razmere v gospodarstvu v prihodnje, zato je treba skozi sistemske rešitve spodbujati stabilno kadrovske strukturo. Napotitev ali premestitev po odločitvi delodajalca v organizacijske enote MNZ, MZZ, druge državne organe (kot npr. državno tožilstvo ipd.) ali napotitev na podlagi 39. člena ZODPol pa se ne šteje za prekinitvev po tem odstavku. Status kariernega policista tudi ne preneha v primeru mirovanja pravic zaradi sklenitve pogodbe o zaposlitvi z drugim delodajalcem, če je ta sklenitev v

interesu republike Slovenije (npr. zaposlitev v agenciji Evropske unije, pristojni za organizirani kriminal, terorizem in druge hujše oblike kriminala-EUROPOL...).

Policija je dolžna zagotavljati takšne posameznike v svoji organizaciji, ki bodo znali prepoznati pomen policijskega dela oziroma ga organizirati tako, da bo policija opravila svoje delo učinkovito ob spoštovanju človekovih pravic. Izbor ključnih kadrov in gradnja njihovih kompetenc bo imela pozitiven vpliv na varnost življenja in premoženja državljanov. Zato se načrtuje vzpostavitev kariernega sistema, ki bo zagotavljal učinkovit, strokoven in profesionalen odnos policije do državljanov in prevzemal odgovorne naloge za zagotavljanje njihove varnosti.

Gre za izgradnjo kariernega sistema, ki bo povezoval cilje organizacije s cilji zaposlenih ter omogočal uveljavljanje sposobnosti, znanja in delovnih rezultatov kot meril za načrtovanje in spodbujanje razvoja zaposlenih. Z internimi akti policija, ob sodelovanju z reprezentativnimi sindikati v policiji, kot določa tudi že Kolektivna pogodba za policiste, predpiše vrednotenje kriterijev za določitev statusa kariernega policista, kot so: trajanje statusa kariernega policista, prednostna obravnava pri načrtovanju razvoja kariere, izobraževanja, izpopolnjevanja in usposabljanja – opredeli se tudi glede kariernih poti – ki omogoča načrtovano napredovanje in premeščanje na zahtevnejša delovna mesta v policiji, ki jih lahko zasedejo karierni policisti ob izpolnjevanju določenih pogojev.

Zakonska določba je osnova za oblikovanje pravila za kariernih poti od osnovnega delovnega mesta policista do zahtevnejših delovnih mest, inšpektorjev, komandirjev, direktorjev policijskih uprav itd. V policiji ni sistematičnega pristopa k načrtovanju kariernih poti policistov (v Slovenski vojski karierno pot urejajo Obvezne usmeritve za vodenje kariernih poti vojaških oseb št. 100-19/2013-11 z dne 21.3.2014, ki obsegajo 13 členov in natančno in sistematično definirajo in urejajo karierno pot vojaških oseb). Primerjalno se v EU po zgledu policij - držav Evropske unije in tudi širše (npr. od Nemčija, Irska, Francija, Združeno kraljestvo, tudi Združene države Amerike, Kosovo...) uveljavljajo zaprti karierni sistemi za policije, ker specifično delo policistov in gradnja njihovih kompetenc traja daljše časovno obdobje. V obrazložitvi gradiva so podrobneje opisani že uveljavljeni in prepoznavni karierni sistemi tujih policij. Obstoječi sistem javnih uslužbencev v Sloveniji je odprt sistem in univerzalen za vse uslužbence. Vendar bo ta del ohranjen v policijskem kariernem sistemu, dodane pa bodo specifikacije kar pa bo urejeno z internimi pravili. Zgolj možnost podrobnejše ureditve kariernega sistema v policiji z internimi akti določa ta člen.

Končni cilj je, da se cilji zaposlenih in cilji organizacije uresničujejo na podlagi načela dostopnosti, kompetenc in pravičnega plačila za opravljeno delo na svojem delovnem mestu. Oblikovanje kariernega sistema mora povezati posameznika policista z organizacijo tako, da se ta prepozna kot člen tega sistema, v katerem lahko uspešno in učinkovito dela.

Novi šesti odstavek določa, da se generalnemu direktorju pušča možnost, da pri določanju stopnje (obsega) prednosti upošteva tudi dejstvo, koliko časa je posameznik karierni policist – razlikovanja kariernih policistov glede na delovni staž. S to dopolnitvijo je možno razlikovati med kariernim policistom s petletnim statusom in tistim s 25-letnim statusom in na to vezati vsebino in obseg prednosti iz tega naslova. Seveda pa ta določba ne vpliva na karierno pot kot jo sicer določa sistem oziroma ZJU. Karierni policist bo npr. ob upoštevanju trajanja statusa kariernega policista deležen izobraževanja, izpopolnjevanja in usposabljanja z namenom napredovanja in premeščanja na zahtevnejša delovna mesta.

K 9. členu:

Varnostno preverjanje se izvaja kot del zaščite organa pred ogrožanjem s strani tretjih oseb. Policija po veljavnem 51. členu ZODPol nima pravne podlage za preverjanje delavcev, ki niso v delovnem razmerju s policijo, opravljajo pa praviloma logistično funkcijo za potrebe policije. V teh primerih gre za zunanje izvajalce del, kot so čistilci objektov, vzdrževalci informacijskih sistemov ipd. Ministrstvo za notranje zadeve pred sklenitvijo pogodbe seznanjeni potencialnega pogodbenika, da bo zavezan k varnostnemu preverjanju oseb, ki bodo opravljale delo za policijo ali pa bodo delo opravljale v prostorih policije. Sprememba šestega odstavka 51. člena ZODPol opredeljuje varnostno preverjanje, ki se izvaja kot del kadrovskega postopka ob zaposlitvi, ločeno in neodvisno od varnostnega preverjanja za dostop do tajnih podatkov, zato bi bila njegova izvedba ob vsaki

premestitvi in napotitvi (tudi začasni) policista v drugo enoto dejansko v nasprotju z osnovnim namenom varnostnega preverjanja, da na »občutljivih« delovnih mestih ne bodo delali neustrezni ljudje. Določbe 45. člena ZODPol se nanašajo na določitev delovnih mest, na katerih se lahko sklene delovno razmerje brez javne objave in javnega razpisa, niso pa vsa ta delovna mesta izpostavljena dodatnim tveganjem, kar bi nakazovalo na potrebo po varnostnem preverjanju tudi ob premestitvi. Zato se je 45. člen, ki predvideva varnostno preverjanje tudi ob vsaki premestitvi in napotitvi, že v kratkem roku po uveljavitvi pokazal kot neustrezen. Nova določba je oblikovana tako, da bo varnostno preverjanje opravljeno le pred premestitvijo in napotitvijo na delovna mesta, ki so izpostavljena dodatnim tveganjem (npr. določena delovna mesta v specialni enoti, kriminalistični policiji). Ker je varnostno preverjanje v vsakem primeru poseg v zasebnost, nova določba spoštuje načelo sorazmernosti pri posegu v pravice uslužbencev policije s ciljem, ki ga policija želi doseči.

Dopolnitev člena s novim sedmin odstavkom je potrebna zaradi uskladitve s petim odstavkom 44. člena ZODPol. Enaki pogoji, kot so za kandidate za zaposlitev v policiji, morajo veljati tudi za kandidate za sklenitev pogodbe o prostovoljni službi v pomožni policiji ter uslužbence policije pred premestitvijo ali napotitvijo na določena delovna mesta v policiji in pred napotitvijo v mednarodne civilne misije in mednarodne organizacije. Peti odstavek 44. člena ZODPol namreč daje pravico policiji, da neizbranemu kandidatu za sklenitev delovnega razmerja ni dolžna sporočiti razlogov za svojo odločitev. Enak standard mora biti zagotovljen tudi pri sklenitvi pogodbe o prostovoljni službi v pomožni policiji in pred premestitvijo ali napotitvijo na določena delovna mesta v policiji in pred napotitvijo v mednarodne civilne misije in mednarodne organizacije, kar se ureja z novim osmim odstavkom. Ureditev je smiselno enaka ureditvi iz Zakona o tajnih podatkih.

Novi deveti odstavek omogoča preverjanje, ali imajo izvajalci del, ki opravljajo posamezne tovrstne naloge za policijo, z vsemi zaposlenimi ter izvajalci in podizvajalci sklenjene ustrezne delovnopravne ali civilnopravne pogodbe. Nedopustno je, da v državnem organu – policiji, opravljajo dela osebe brez ustrezne pogodbe o zaposlitvi ter gospodarski subjekti, ki imajo neplačane obveznosti v zvezi s plačili prispevkov za socialno varnost ali v zvezi s plačili davkov. Preverjanje sposobnosti gospodarskega subjekta sicer ureja že Zakon o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 12/13 – uradno prečiščeno besedilo, 19/14 in 90/14 – ZDU-11) v četrtem poglavju. Na pogoje za ugotavljanje sposobnosti se nanašajo določbe od 41. do 47. člena. Konkretno ZJN v določa osnovno sposobnost kandidata oziroma ponudnika, pri čemer v tretjem odstavku med drugim določa, da lahko naročnik določi, da bo iz postopka oddaje naročila izločil kandidata ali ponudnika.

Glede na navedeno bi lahko policija na podlagi novega devetega odstavka 51. člena od gospodarskega subjekta med drugim zahtevala dokazila, da izpolnjuje obveznosti glede plačila prispevkov za socialno varnost ter obveznosti v zvezi s plačili davkov in ta dokazila tudi ustrezno preverila.

Glede na navedeno bi lahko torej policija na podlagi nove določbe devetega odstavka od gospodarskih subjektov zahtevala, da predložijo listine, ki dokazujejo, da poslujejo skladno z zakonom, pri čemer bi lahko resničnost podatkov in listin, ki jih gospodarski subjekti predložijo, tudi dodatno preverila.

K 10. členu:

Sprememba je redakcijske narave in je posledica spremembe, ki jo prinaša 11. člen predloga z vključitvijo 9. točke prvega odstavka 52. člena med varnostne zadržke, ki se ugotavljajo pri varnostnem preverjanju oseb iz tretjega odstavka 51. člena.

K 11. členu:

Splošna zakonodaja, ki ureja status javnih uslužbencev v 154. členu ZJU, določa, da delovno razmerje javnemu uslužbencu preneha: »če je s pravnomočno sodbo obsojen za naklepno kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti, z nepogojno kaznijo več kot šest mesecev zapora; delovno razmerje mu preneha s sklepom, ki ga izda predstojnik, najkasneje pa 15. dan po vročitvi pravnomočne sodbe delodajalcu.«.

ZODPol v 56. členu določa strožje oziroma restriktivnejše pogoje za prenehanje veljavnosti pogodbe o zaposlitvi od zakonodaje, ki velja za javne uslužbence tako, da je pogoj za prekinitve delovnega razmerja v primeru, ko je izrečena pravnomočna sodba v primeru nepogojne kazni zapora v trajanju več kot treh mesecev. S spremembo 56. člena se določa enakopravnejši položaj policistov pri odpovedi delovnega razmerja ob pravnomočnih kazenskih sodbah, v primerjavi z ostalimi javnimi uslužbenci. Prav tako se termin »uslužbenci policije« zamenja s »policisti«, saj uslužbenci policije nimajo pravice in dolžnost izvrševati policijskih pooblastil. Namreč policiste se obravnava drugače in bolj restriktivno le v primerih, da je bila pravnomočna kazenska obsodba posledica nezakonitega ravnanja, povezanega z uporabo policijskih pooblastil. S takšno določbo se sorazmerno posega v položaj policista glede na naravo dela in odgovornost za zakonito uporabo policijskih pooblastil. Policistu bo tako prenehalo delovno razmerje pod strožjimi pogoji le v primeru, ko bo zlorabil z zakonom zaupana pooblastila in posegal v človekove pravice in svoboščine v takšni meri, da bi za to ravnanje sodišče izreklo nepogojno kazen, daljšo od treh mesecev zapora. V praksi se je pokazalo, da so policisti pravnomočno obsojeni za kazniva dejanja, predvsem pri eventualnih naklepnih dejanjih, ko se ugotovi, da je policist izvršil kaznivo dejanje iz pozitivnih nagibov ali v posebnih olajševalnih okoliščinah ali vrsto kaznivega dejanja, ki nima nobene povezave s policijskim delom, in je v takšnih primerih dodatno sankcioniranje policista z odpovedjo pogodbe nesmiselno in nepravično glede na ostale javne uslužbence. Ker odpoved pogodbe o zaposlitvi predstavlja skrajno sredstvo, ki ga uporabi delodajalec, ko z javnim uslužbencem zaradi njegovih dejanj ni več mogoče nadaljevati delovnega razmerja je restriktivnejša obravnava policistov smiselna le ob pravnomočni obsodbi za kazniva dejanja zaradi zlorabe policijskih pooblastil. Nova določba 56. člena tako po načelu pravičnosti uvaja, da se posebni (strožji) pogoji za odpoved pogodbe o zaposlitvi, določijo le ob pravnomočni kazenski sodbi, ki je povezana z zlorabo policijskih pooblastil.

K 12. členu:

Določba ureja izvajanje posebnih aktivnosti za ohranjanje in obnavljanje psihofizičnih sposobnosti do 15 dni na leto. Ta pravica pripada policijskim pilotom (in članom posadk policijskih zrakoplovov), policistom, ki opravljajo naloge policijskih potapljačev, in policistom Specialne enote, ki opravljajo naloge s področja protibombne zaščite. Skladno s predlogom bodo policisti, ki zasedajo omenjena delovna mesta, namesto svojega rednega dela 15 dodatnih dni na leto napoteni na izvajanje posebnih aktivnosti za ohranjanje in obnavljanje psihofizičnih sposobnosti. Vrsto in obseg aktivnosti bo določil minister za notranje zadeve s pravilnikom. S predlagano spremembo bi za to kategorijo policistov ohranjanje in obnavljanje psihofizičnih sposobnosti uredili na način, kot ga za vojaške kontrolorje letenja, člane posadk vojaških zrakoplovov, vojaške pirotehniko in vojaške potapljače v tretjem odstavku 97.g člena ureja Zakon o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), ki določa, da vojaškim kontrolorjem letenja in članom posadk vojaških zrakoplovov, vojaškim pirotehnikom in vojaškim potapljačem pripada za ohranjanje telesne psihofizične pripravljenosti, poleg dopusta, še dodaten dopust 15 dni. Pogoje in način izrabe dodatnega dopusta določi minister. Z navedeno določbo Vlada RS hkrati izpolnjuje zavezo iz 2. člena Dogovora št. 007-371/2014/9 z dne 2. junija 2014, s katerim se je zavezala, da bo: vprašanje dodatnega dopusta za ohranjanje telesne psihofizične pripravljenosti za policiste na specifičnih delovnih mestih uredila na način, ki velja za javne uslužbence v Slovenski vojski, ob postopku prve spremembe oziroma dopolnitve ZODPol, vendar najkasneje do konca leta 2014, v zakonodajni postopek vložila dopolnitve zakona, s katerimi bo določila dodatne dneve za ohranjanje telesne psihofizične pripravljenosti za policiste.

Trenutno je v policiji zaposlenih 22 policijskih pilotov, 16 tehnikov letalcev, 16 policistov Specialne enote, ki opravljajo naloge protibombne zaščite in šest potapljačev. Skupno bi bilo torej do 15 dni posebnih aktivnosti za ohranjanje in obnavljanje psihofizičnih sposobnosti upravičenih 59 policistov.

K 13. členu:

Bistvena sprememba v predlaganem členu je, da se policistu namesto odvzema pravice izvajati policijska pooblastila začasno omejijo policijska pooblastila. Pri odvzemu pravice izvajati policijska pooblastila so namreč podani pogoji, da je treba policista, ki zaseda uradniško delovno mesto, premestiti na strokovno tehnično delovno mesto, ker je pravica izvajati policijska pooblastila, povezana s pogojem za zasedbo uradniškega delovnega mesta. Sprememba z začasno omejitvijo izvajanja pravice do policijskih pooblastil pa policist ohrani pravico do policijskih pooblastil, ki pa je začasno omejena na čas rehabilitacije po težavah v duševnem zdravju. Sprememba se je oblikovala na podlagi mnenja zdravstvene komisije policije, da ob akutnih situacijah, ko policist pride v stanje duševnih motenj zaradi različnih situacij, opravi ključno vlogo že izbrani zdravnik, saj odloči o začasni zadržanosti policista od dela, ga napoti na pregled pri specialistu in akutno stanje normalizira. Največkrat je policist tako odsoten z dela zaradi bolezni in niso podane okoliščine, da bi sploh lahko izvrševal policijska pooblastila. V tem primeru se neposredni vodja odloči, da orožje, ki ga ima policist v osebni zadolžitvi, shrani v službenih prostorih v skladu s Pravilnikom o posesti in nošenju orožja in streliva v policiji. Problem nastopi, ko pri policistu prenehajo razlogi za odsotnost z dela zaradi bolezni in se mora vrniti v policijsko enoto. Takrat pride do povsem nasprotujoče situacije, ko zdravniška doktrina govori, da se mora policist vrniti v delovno okolje in ima njegovo delo lahko rehabilitacijski učinek. V takšnih primerih se neposredni vodje odločajo za podajo predloga zdravstveni komisiji, da odloči o zmožnosti policista za opravljanje nalog policije. Komisija ugotavlja, da že v prejšnjem 88. členu Zakona o policiji problematika ocenjevanja sposobnosti policista za opravljanje dela, predvsem pa premeščanje policistov na delovna mesta, ki ustrezajo stopnji policistove strokovne usposobljenosti in zdravstvenemu stanju, ni bila sistemsko zadovoljivo urejena.

V praktičnih primerih, ki so jih izpostavljali vodje policijskih enot, ni sistemiziranih delovnih mest, na katera bi lahko premestili policista, pri katerem je po oceni komisije prišlo do zmanjšane delovne zmožnosti. Glede na izkušnje iz prvih obravnavanih primerov na komisiji tudi v novem ZODPol ni sistemske rešitve glede zgoraj omenjenega primera. Res je, da tretji odstavek 82. člena navedenega zakona določa, da se lahko policista v skladu z zakonom, ki ureja sistem javnih uslužbencev, začasno premesti na delovno mesto, ki ustreza njegovemu zdravstvenemu stanju, oziroma se mu določijo naloge, ki jih je zmožen opravljati glede na zdravstveno stanje. Policija ocenjuje, da so premestitve po 147. členu ZJU in sicer na strokovno-tehnična delovna mesta v policiji, smiselne in izvedljive le, ko gre za tako hude in trajne posledice, da je takšna premestitev začasen ukrep v času postopka za uveljavljanje pravic iz invalidskega zavarovanja oziroma ugotavljanja preostale delovne zmožnosti, ki ga predvideva četrti odstavek 82. člena ZODPol. Za policijo so problematični primeri, ko pogoji za začetek postopka za uveljavljanje pravic iz invalidskega zavarovanja niso izpolnjeni, policist pa psihofizično še ni zmožen izvajati vseh nalog s policijskimi pooblastili (začasna huda duševna motnja).

Na ta način se policiji omogoča učinkovito organiziranje dela in uspešno funkcioniranje enote, policistu, ki ima težave z duševnim zdravjem, pa uspešno rehabilitacijo v delovnem okolju ob izvajanju nalog, ki jih je v tistem obdobju sposoben opravljati. Treba je upoštevati dejstvo, da ima pri policistu premestitev na strokovno-tehnično delovno mesto negativen učinek tako s socialnega vidika (nižja plača) kot z vidika rehabilitacije (šok zaradi premestitve med druge sodelavce, karierno nazadovanje ipd.). Zaradi teh posledic postane policist praviloma nezaupljiv, nemotiviran ali celo konfliktno razpoložen, saj novo delovno okolje ne pripomore k njegovi rehabilitaciji. Navedena sprememba ne vpliva na status policista po 43. členu ZODPol v smislu vzročne povezave statusa z izvajanjem policijskih pooblastil, saj policist tudi v skladu z navedenim členom lahko opravlja druga dela v okviru nalog, ki so določene v 18. in 25. členu ZODPol. V tem primeru z začasno omejitvijo izvajanja policijskih pooblastil ni podanih pogojev za premestitev obolelega policista na nižje vrednoteno delovno mesto, temveč se v skladu z doktrino zdravniške stroke rehabilitira na obstoječem delovnem mestu in poznanem delovnem okolju. Ko policist ozdravi, se z odločbo odpravi omejitev pravice izvajanja policijskih pooblastil.

Podaljšuje se tudi rok za odločanje zdravstvene komisije, saj Zdravstvena komisija policije glede na izkušnje iz dosedanjih obravnavanih primerov po 62. členu ZODPol ugotavlja, da v določenih

primerih obravnave predloga ni mogoče izvesti v sedaj določenem roku. Za celovitejšo in korektno obravnavo na komisiji je treba pridobiti tudi zdravstveno dokumentacijo z vsemi morebitnimi predhodnimi izvidi osebnega zdravnika in specialistov. Če enota predlog posreduje, npr. v petek, pa je v praksi nemogoče izvesti obravnavo na komisiji do nedelje. Navedeni odstavek določa tudi, da neposredni vodja ob posredovanju predloga za oceno zmožnosti policistu takoj odvzame službeno orožje in službeno izkaznico, lahko pa mu (glede na okoliščine konkretnega primera) tudi prepreči dostop do evidenc. Ne glede na to, ali se policistu samo odvzame službeno orožje in službeno izkaznico, ali pa se mu hkrati prepreči tudi dostop do evidenc, pa je naloga vodje policijske enote, kjer policist opravlja dela, da policista v tem času razporedi na opravljanje del v policijski enoti in da se mu odreja delo, primerno glede na njegovo zdravstveno stanje. Dodan pa je tudi stavek, da se v primerih, ko policist ob pojavu težav z duševnim zdravjem obišče tudi osebnega zdravnika in je zaradi zdravljenja začasno zadržan od dela zaradi bolezni, roki iz prejšnjega stavka štejejo od vrnitve policista na delo. V primerih nujne obravnave pa je tudi v okviru predlagane ureditve omogočena in smiselna obravnavo na zdravstveni komisiji v krajšem roku oziroma takoj, ko se ta lahko sestane.

Ker se težave z duševnim zdravjem, ki vplivajo na zmožnost opravljanja nalog policije, lahko ugotovijo tudi na preventivnem zdravstvenem pregledu policista, je predlagana dopolnitev tega člena z novim tretjim odstavkom in z možnostjo, da predlog za oceno zmožnosti policista za opravljanje nalog policije zdravstveni komisiji policije poda neposredno tudi izvajalec medicine dela ministrstva.

V prvem odstavku je določeno, da generalni direktor policije policistu začasno omeji izvajanje policijskih pooblastil. Med te omejitve sodijo odvzem službenega orožja in službene izkaznice, lahko pa tudi preprečitev dostopa do evidenc ter prilagoditev policistovega dela v policijski enoti za največ 30 dni z možnostjo podaljšanja, in sicer z odločbo, na katero ima policist možnost pritožbe. Enake postopke sicer izvede v skladu z drugim odstavkom že neposredni vodja policista, vendar so kratkotrajne narave do sprejema odločitve generalnega direktorja policije.

Zdravstvena komisija po tem členu ugotavlja zmožnost policista za opravljanje nalog policije le ob pojavu težav z duševnim zdravjem, ki so začasne narave in zahtevajo začasno omejitev izvajanja policijskih pooblastil. Če se ugotovi, da navedene težave niso prehodne in so oziroma bodo povzročile trajno spremembo v zdravstvenem stanju in posledično zmanjšanje delovne zmožnosti, se policista obravnava skladno z 82. členom ZODPol.

K 14. členu:

Glede na mnenje Ministrstva za javno upravo, št. 007-354/2009/2, z dne 23. aprila 2009, je sedaj veljavna ureditev nekonsistentna z uslužbenko zakonodajo, ki že ureja način odločanja o plačani pravni pomoči javnemu uslužbencu. Prav tako gre za postopek odločanja, ki se nanaša na razpolaganje s proračunskimi sredstvi, za katere je odgovoren predstojnik organa, v konkretnem primeru generalni direktor policije. Po trenutno veljavni določbi 64. člena ZODPol generalni direktor policije v primeru očitne nepravilnosti pri odločanju o pravni pomoči iz pristojnosti direktorja policijske uprave pred izdajo odločbe ne more vplivati na izrek odločbe. S predlagano spremembo se uvaja dvostopenjsko odločanje v spornih primerih, ko iz utemeljenih razlogov lahko generalni direktor policije, ki je predstojnik organa, torej tudi pooblaščen za izdajanje aktov o pravni pomoči, v osemdnevnem roku spremeni sklep direktorja policijske uprave. Zoper odločitev generalnega direktorja policije je v osmih dneh možna pritožba na ministrstvo, ki o pritožbi odloči v osmih dneh po prejemu pritožbe. Na ta način se bo doseglo poenotenje prakse in enako obravnavanje, za učinkovito zagotavljanje varstva pa je določen rok, v katerem se mora o pravni pomoči odločiti.

Sprememba člena generalnemu direktorju policije omogoča, da v primerih, ko policist nastopa pred drugimi organi kot oškodovanec ali priča, omogoči nudenje pravne pomoči. V posameznih kompleksnih primerih, kjer policist nastopa kot žrtev kaznivega dejanja, ki je vezana na opravljanje nalog policije, mora policija ves čas postopka varovati interese policista. Kazenskoprocena zakonodaja omogoča spremembe statusa udeleženca v postopku. Zato lahko organ, ki vodi postopek o kaznivem dejanju, kadar koli spreminja status iz osebe, ki karkoli ve o določenem primeru ali oškodovana v osumljenca. Iz tega razloga je treba omogočiti generalnemu direktorju

policije, da v konkretnem primeru presoja, ali policistu omogoča pravno pomoč tudi v fazi, ko ima status priče ali oškodovanca.

Dopolnitev člena uvaja možnost, da policist, ki mu je bila zavrnjena pravna pomoč, zahteva povrnitev stroškov pravnega zastopanja, ko uspešno in dokončno pred drugimi organi dokaže strokovnost in zakonitost izvajanja nalog policije. S tem se izenačuje status vseh policistov, ki so strokovno in zakonito opravljali naloge policije – ne glede na to, ali je to ugotovljeno s strani delodajalca ali drugega organa, ki vodi postopek. Pri tem se ne povrnejo stroški, ki jih je policist dobil že povrnjene po odločitvi drugega organa.

K 15. členu:

S spremembo tretjega odstavka 65. člena ZODPol se odpravlja del, ki se nanaša na usposabljanja uslužbencev policije za izvajanje psihološke pomoči. Minister je v sklopu vrste in načina izvajanja psihološke pomoči predpisal s podzakonskim aktom. Vrsta in način usposabljanja uslužbencev policije za obvladovanje psihičnih obremenitev poteka po programih, ki jih že predpisuje generalni direktor policije, zato ne sodi v podzakonski akt, ki ga izda minister.

K 16. členu:

S spremembo prvega odstavka 66. člena se odpravljajo pomanjkljivosti, ki so se pojavile v praksi. Izkazalo se je namreč, da trenutno veljaven ZODPol ni omogočal izvedbe ukrepov za zagotavljanje varnosti nekdanjim uslužbencem policije in njihovim bližnjim, kadar so bile grožnje izrečene v povezavi z delom, ki so ga opravljali kot policisti. Z dopolnitvijo se ta pomanjkljivost odpravlja. V policiji se na letni ravni soočajo največ z enim primerom ogroženosti nekdanjega uslužbenca policije, ki je bil deležen groženj v povezavi s policijskimi nalogami, ki jih je praviloma opravil ob obravnavi hujših kaznivih dejanj, zaradi katerih so bile osebe posledično obsojene na kazen zapora. Na podlagi tega se ocenjuje, da je možnost oziroma dolžnost izvajanja varovanja nekdanjih uslužbencev v javnem interesu in posebnem interesu policije predvsem zaradi vloženega dela v korist policije s strani nekdanjega uslužbenca. Če se bo Komisija za ocenjevanje ogroženosti uslužbencev policije soočila z ocenjevanjem ogroženosti nekdanjega uslužbenca policije, ki mu je bila izredno odpovedana pogodba o zaposlitvi iz krivdnih razlogov na strani delavca (npr.: izvršil kaznivo dejanje ipd.), bo lahko ocenila ali je podana ogroženost »posledica« njegovega kaznivega dejanja, ki je bila podlaga za izredno odpoved pogodbe o zaposlitvi, ali je ogrožen zaradi svojega dela, ki ga je zakonito in strokovno opravljal pred izredno odpovedjo pogodbe o zaposlitvi.

K 17. členu:

Generalni direktor policije in predlagatelj začasne premestitve (direktor policijske uprave) sta zavezana k temu, da predlagano napotitev ustrezno vsebinsko utemeljita. Sodišča v sodbah ugotavljajo, da pravica do premestitve ali napotitve ni čista diskrecijska pravica in ni neomejena. Predstojnik je dolžan v sklepu, s katerim premešča uslužbenca policije, brez njegovega soglasja, jasno obrazložiti tiste razloge, zaradi katerih uslužbenca premešča zaradi delovnih potreb. Zato morajo biti premestitve po tem zakonu zakonite in izvedene skladno z namenom, ki jih je zakonodajalec predvidel in predpisal (učinkovito delo organa in izvajanje nalog). Iz aktov, na podlagi katerih se uslužbenec premešča, morajo biti jasno razvidna in utemeljena premestitev uslužbenca in konkretno navedeni razlogi in cilji premestitve uslužbenca. Ni dovolj zgolj navedba zakonske norme, da je premestitev ali napotitev izvedena zaradi nemotenega opravljanja nalog policije ali policijskih podpornih dejavnosti. Predlog spremembe 67. člena ZODPol sledi pravnomočnim sodbam višjih delovnih in socialnih sodišč, ki so potrdila sodbe prvostopenjskih sodišč, kjer so bili razveljavljeni sklepi predstojnika o premestitvah ali napotitvah uslužbencev policije zaradi razlogov boljše organizacije dela, brez obrazloženih ocen, iz katerih bi bilo razvidno, zakaj bo boljša organizacija dela organa ali smotnejše delo organa, in sklepi Komisije za pritožbe iz delovnega razmerja, ki je ugotavljala, da so pritožbe zoper sklepe Ministrstva za notranje zadeve neutemeljene. Sodbe delovnega in pritožbenega višjega delovnega in socialnega sodišča (opr. št. Pdp 1065/2013, 20. 2. 2014 in Pdp 359/2013, 24. 4. 2014, Pd216/2013 21. 12. 2014, Pd 310/2012

23. 4. 2014, Pd 568/2012 26. 9. 2013, PdP 1068/2013, 24. 4. 2014 ...) pa so ugotovile nezakonnost tovrstnih premestitev iz razlogov, ki so navedeni v obrazložitvi tega člena. Na podlagi spremembe bo uslužbencu policije, ki bo začasno premeščen ali napoten na podlagi 67. člena ZODPol, iz odločbe nedvoumno razvidni in obrazloženi razlogi premestitve in napotitve, ki imajo učinek na nemoteno opravljanje nalog ali policijskih podpornih dejavnosti.

K 18. členu:

ZODPol za uslužbence policije določa poseben pogoj dela, in sicer pripravljenost za delo na določenem kraju zaradi izvajanja nalog policije. Pripravljenost za delo na določenem kraju je poseben pogoj dela, ki ga je uveljavil že Zakon o policiji. S predlagano dopolnitvijo se višina dodatka za pripravljenost za delo ureja tako, da se upošteva razlika, ali je uslužbenec policije, ko ima odrejeno pripravljenost za delo na domu ali na določenem kraju.

Takšno razlikovanje je pravično in utemeljeno, saj je razumljivo, da imajo uslužbenci policije, ki so v pripravljenosti na domu, več ugodnosti kot javni uslužbenci, ki so v pripravljenosti na določenem drugem kraju (doma lahko počivajo, lahko se ukvarjajo z drugimi zadevami, so med domačimi ipd.). Uslužbenci policije, ki imajo odrejeno pripravljenost za delo na določenem drugem kraju, so v veliki meri omejeni glede aktivnosti, ki jih v času pripravljenosti lahko izvajajo. Ker gre za občutnejši poseg v pravice uslužbencev policije, ni niti pravično niti dopustno, da se za višino izplačila uporablja enaka višina dodatka kot za pripravljenost za delo na domu.

Da je treba vzpostaviti razlikovanje v višini dodatka, če gre za pripravljenost za delo na domu in pripravljenost za delo na določenem kraju, izhaja tudi iz analize učinkov in ugotovljenih pomanjkljivosti plačnega sistema javnega sektorja, ki jo je 23. junija 2011 obravnavala vlada. Za čas pripravljenosti za delo na domu pa bo višina dodatka še naprej znašala, kot je določeno v Kolektivni pogodbi za javni sektor.

Pri delovnem pogoju pripravljenosti za delo na določenem kraju je treba eksplicitno ločevati od instituta dežurstva, ki ga je urejal Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 108/09 – uradno prečiščeno besedilo, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 35/11 – ORZSPJS49a, 27/12 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 46/13, 25/14 – ZFU, 50/14 in 95/14 – ZUPPJS15), kot tudi od zdaj že neveljavnega delovnega pogoja pripravljenosti na delovnem mestu. Ko je uslužbencu policije odrejena pripravljenost za delo na določenem kraju, je v takojšnji pripravljenosti za delo, ki pa se ne šteje v redni delovni čas (npr. v prostorih delodajalca ali drugem kraju pripravljen na takojšnje izvajanje nalog policije ipd.) in je dosegljiv po telefonu ali drugih sredstvih za potrebe prihoda na delovno mesto ali na kraj, kjer je treba opraviti nujno nalogo. V času pripravljenosti za delo mora biti uslužbenec policije na kraju, od koder mu je zagotovljen čas prihoda na delo skladno z določbami Kolektivne pogodbe za policiste.

Med pogajalskim procesom in ob podpisu sporazuma je bilo dogovorjeno, da bo to vprašanje Vlada RS skušala urediti najprej tako, da pripravi in predlaga spremembo Kolektivne pogodbe za javni sektor z dopolnitvijo 46. člena navedene kolektivne pogodbe. Pobuda za spremembo Kolektivne pogodbe za javni sektor na pogajalski skupini Vlade RS in sindikatov javnega sektorja od leta 2013 ni bila uspešno realizirana v razumnem roku, zato se ureja z dopolnitvijo tega zakona.

K 19. členu:

Posamezne policijske naloge, ki jih je treba opraviti prek polnega delovnega časa, se izvajajo v izjemnih ali nujnih primerih, zato se tudi spremeni naslov člena. Izvajanje veljavne določbe je v praksi pripeljalo do oškodovanj uslužbencev policije in neučinkovitega izvajanja nalog policije in usposabljanje za izvajanje nalog pod izjemnimi obremenitvami, kot so usposabljanje v primeru izjemnih varnostnih dogodkov (npr. simulacija ugrabitev, sledenje in prijetje nevarnih storilcev ipd.).

V primerih, ko je bilo delo prek polnega delovnega časa v izjemnih ali nujnih primerih odrejeno npr. kriminalistom zaradi izvedbe nujnih preiskovalnih dejanj (ogled kraja kaznivega dejanja, prijetje osumljenca, zaslišanje, privedba pred preiskovalnega sodnika ipd.), je prišlo do težav pri opredelitvi termina – začete naloge. Kriminalistična taktika in metodika dela narekuje, da kriminalist z nalogo začne ob določeni uri, določenega dne z namenom dokončanja začete naloge,

vendar se pogosto zaradi zagotovitve ustreznega počitka osumljencu naloga za nekaj ur prekine in nato nadaljuje (ne gre torej za redni počitek, temveč za skrajšano prekinitiv delo zaradi drugih objektivnih okoliščin, na katere se ne more vplivati). Ozka gramatikalna razlaga veljavne določbe narekuje, da navedeno policijsko preiskovalno opravilo po opravljeni prekinitvi (npr.: zaradi zagotovitve počitka osumljencu ali zagotovitve počitka delojemalcu – kriminalistu) ne ustreza več terminu »dokončanje začete naloge«. S tem pa se vzpostavlja nepravno stanje, saj se zaradi spoštovanja pravic tretjim osebam ne sme vzpostaviti takšen delovnopравни odnos med delojemalcem in delodajalcem, ki bi zaradi teh razlogov omejeval pravice delojemalcu, ki jih je pridobil z opravljanjem policijskih nalog, ki mu jih je naložil delodajalec.

Z ozko gramatično razlago termina »dokončanja začete naloge« in tudi termina »ko ni mogoče na drugačen način opraviti nalog policije« bi bistveno vplivali na učinkovitost in uspešnost izvedbe začete naloge. V praksi pri obravnavanju kaznivih dejanj posamezen policist ali manjša skupina policistov v daljšem časovnem obdobju izvajajo preiskovalne in druge ukrepe in je podrobneje vsebinsko seznanjena s primerom kot tudi specifikami obravnavanega primera in oseb. Zato je v določenih fazah pomembno zagotoviti kontinuiran delovni proces in fleksibilnost pri izvajanju nalog.

Pri tem je treba upoštevati tudi subjektivne okoliščine, ki vodijo k uspešnosti realizacije naloge, npr. odnos policista in osebe, ki je preiskovana, ali nenazadnje primere, ko gre za odnos policista in oškodovanca, kjer je vzpostavljeno medsebojno zaupanje. Podobne situacije so pri kompleksnih ogledih krajev kaznivih dejanj, obravnavanju hujših kršitev javnega reda in drugih varnostnih dogodkih, kjer je treba zagotoviti kontinuiranost in učinkovitost izvajanja nalog policije.

Predlagana sprememba v praksi ne širi izjeme od ureditve iz ZDR, temveč gre zgolj za spremembo določbe na način, ki bolje kot trenutna določba odraža potrebe policije in omogoča enako plačilo policistov za enako delo. Z uveljavitvijo spremembe 73. člena za policiste Sektorja za posebne naloge tako ne bi več veljala omejitev glede nadurnega dela iz četrtega odstavka tega člena (20 ur tedensko in 80 ur mesečno), edina omejitev bi bila, da povprečno tedensko število ur rednega dela, vključno z nadurami, ne bi presevalo 48 ur v posameznem referenčnem obdobju (štiri-ozroma šestmesečnem), pri čemer pa seveda skladno s šestim odstavkom tega člena na letni ravni policisti ne bi smeli prekoračiti najvišjega dovoljenega števila nadur (210 ur letno).

Predlagana sprememba sicer vpliva na dnevno delovno obvezo, dnevni in tedenski počitek ter trajanje dela prek polnega delovnega časa, vendar pa je pri tem treba upoštevati, da pravni okvir za razporejanje delovnega časa v Republiki Sloveniji predstavlja ZDR, ki predstavlja tudi harmonizacijo z evropskim pravnim redom (Direktiva 2003/88/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. novembra 2003 o določenih vidikih organizacije delovnega časa – v nadaljevanju Direktiva 2003/88). Direktiva 2003/88 v tretjem odstavku 1. člena določa, da se ta direktiva uporablja za vse sektorje dejavnosti, tako javne kot zasebne, skladno z 2. členom Direktive 89/391/EGS, brez vpliva na člene 14, 17, 18 in 19 te direktive. Direktiva 89/391/EGS v drugem odstavku 2. člena določa, da se ta direktiva se ne uporablja tam, kjer ji posebne značilnosti nekaterih posebnih dejavnosti javnih služb, kakršne so oborožene sile ali policija, ali nekaterih posebnih dejavnosti v službah civilne zaščite neizogibno nasprotujejo, kar pomeni, da uporaba določb Direktive 2003/88 (in posledično tudi določb ZDR, v delu, kjer ureja razporejanje delovnega časa) za policijo ni obvezna.

Temu pritrjuje tudi sodna praksa, saj je Višje delovno in socialno sodišče RS v obrazložitvi sodbe opr. št. X Pdp 36/2014 zapisalo: »Takšna ureditev ni bila v nasprotju z določbami 40. člena ZDR, ki je predvideval možnost prerazporeditve delovnega časa, pa tudi ne v nasprotju z določbami Direktive Sveta 93/104/ES z dne 23. novembra 1993 o določenih vidikih organizacije delovnega časa oziroma nove Direktive 2003/88/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. novembra 2003 o določenih vidikih delovnega časa, ki se v uvodnem delu sklicujeta na Direktivo sveta 89/391/EGS z dne 12. junija 1989 o uvajanju ukrepov za spodbujanje izboljšav za varnost in zdravje delavcev pri delu. Navedena direktiva v 2. točki 2. člena določa, da se ne uporablja tam, kjer ji posebne značilnosti nekaterih posebnih dejavnosti javnih služb, kakršne so oborožene sile ali policija, neizogibno nasprotujejo. Ni torej v nasprotju z navedenimi direktivami, ki so za

Republiko Slovenijo postale neposredno zavezujoče šele po 1. maju 2004, ureditev, po kateri v navedenih službah, glede na njihove specifične zahteve, obvezna prisotnost na delu ni del delovnega časa, s tem da se sicer delo in prisotnost na delu organizirata tako, da se zagotovi varnost in zdravje delavcev (tretji odstavek 2. člena direktive 89/319/EGS).« Enako stališče je zavzelo tudi Vrhovno sodišče RS v sodbi opr. št. VIII Ips 79/2004 z dne 21. decembra 2004, iz česar je mogoče sklepati, da uporaba določb Direktive 2003/88 v policiji ni obvezna.

Nekoliko bolj restriktivno je pri presoji veljavnosti Direktive 2003/88 za policijo Sodišče Evropskih skupnosti, ki npr. v 51. točki sklepa sodišča C-52/04 (ki se sicer nanaša na dejavnost gasilstva) poudarja: »Merilo, ki ga je uporabil zakonodajalec Skupnosti za določitev področja uporabe Direktive 89/391, ne temelji na pripadnosti delavcev različnim sektorjem dejavnosti iz člena 2(2), prvi pododstavek, te direktive, gledano v celoti, kot so oborožene sile, policija in civilna zaščita, ampak izključno na posebni naravi nekaterih posebnih nalog, ki jih izvajajo delavci znotraj teh sektorjev, kar upravičuje izjemo od pravil, ki jih določa ta direktiva zaradi absolutne nujnosti zagotavljanja učinkovite zaščite skupnosti.« V točkah 53. in 54. sodišče dodatno pojasnjuje še, da se lahko izjema naredi le ob izjemnih dogodkih, pri katerih pravilen potek ukrepov, ki so namenjeni zagotovitvi zaščite prebivalstva v primerih resnega skupinskega tveganja, zahteva, da osebe, ki mora obvladovati tak dogodek, da absolutno prednost cilju, ki ga ti ukrepi zasledujejo, da bi se ta lahko dosegel, in da enako velja tudi pri naravnih ali tehnoloških katastrofah, atentatih, hudih nesrečah ali drugih takih dogodkih, katerih resnost in obseg zahtevata sprejetje ukrepov, ki so nujni za zaščito življenja, zdravja in varnosti skupnosti in katerih pravilna izvršitev bi bila ogrožena, če bi bilo treba upoštevati vsa pravila, ki jih določata obe direktivi. V 55. točki pa sodišče zaključuje, da mora v okoliščinah s takimi značilnostmi potreba, da se ne ogroža nujna zahteva po ohranitvi varnosti in integritete skupnosti, upoštevajoč značilnosti nekaterih posebnih dejavnosti, začasno prevladati nad ciljem teh direktiv, tj. zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev. Zlasti bi bilo nerazumno delodajalcem naložiti učinkovito preprečevanje poklicnih tveganj in načrtovanje delovnega časa reševalnega osebja.

Glede na to, da gre v primeru tajnega delovanja in tajnega opazovanja nedvomno za posebne naloge, ki jih je treba občasno nujno izvesti ne glede na časovne omejitve, saj bi bilo lahko v nasprotnem primeru ogroženo življenje policistov, ki izvajajo te naloge ter izvajanje nalog policije, tudi po mnenju Sodišča Evropskih skupnosti, določbe Direktive 2003/88 glede časovnih omejitev pri izvajanju teh nalog delodajalca torej ne zavezujejo.

Ne glede na navedeno pa predlagana rešitev sledi določbam Direktive 2003/88, saj le-ta v drugem odstavku 17. člena določa, da se lahko z zakoni, podzakonskimi ali upravnimi akti ali s kolektivnimi pogodbami ali sporazumi, sklenjenimi med socialnimi partnerji, določijo izjeme glede dnevnega in tedenskega počitka in letnih dopustov, če zadevni delavci dobijo enakovreden nadomestni počitek ali če se jim, v izjemnih primerih, ko to iz objektivnih razlogov ni mogoče, zagotovi ustrezno varstvo. Skladno z dopolnjeno določbo drugega odstavka 73. člena tega zakona bo policistom, zaposlenim na delovnih mestih, ki bodo določena v aktu o notranji organizaciji in sistemizaciji, zagotovljen ustrezen, sorazmerno daljši počitek, skladno s splošnimi predpisi in kolektivnimi pogodbami takoj, ko bodo okoliščine to dopuščale. Poleg tega bodo dodatne obremenitve, ki jim bodo podvrženi policisti na teh delovnih mestih, ustrezno ovrednotene tudi ob pripravi revizije Izjave o varnosti z oceno tveganja v MNZ, na podlagi česar bodo ustrezno opredeljeni tako obseg in pogostost obdobjih preventivnih zdravstvenih pregledov, kot tudi osebna varovalna oprema.

Poleg tega je treba upoštevati še, da Direktiva 2003/88 v točki b) prvega odstavka 6. člena določa, da najdaljši povprečni tedenski delovni čas za vsako sedemdnevno obdobje, vključno z nadurami, ne sme presegati 48 ur, pri čemer se lahko skladno s točko b) prvega odstavka 16. člena ta časovna omejitev upošteva kot povprečna omejitev v obdobju štirih mesecev, skladno s prvim odstavkom 19. člena; v povezavi s točko f) tretjega odstavka 17. člena pa se lahko ta časovna omejitev upošteva kot povprečna omejitev v obdobju šestih mesecev. Glede na navedeno predlagane spremembe zakona torej ne odstopajo od okvirov, določenih z Direktivo 2003/88 (in posredno tudi okvirov, določenih z ZDR).

Poudariti je treba še, da tudi Kolektivna pogodba za policiste v trinajstem odstavku 16. člena

določa, da ob upoštevanju odrejenega dela prek polnega delovnega časa, kot ga ureja 72. člen ZODPol, delovni čas posameznega tedna ne sme preseči 56 ur. Kolektivna pogodba v nadaljevanju ne določa posebej omejitev glede tedenskega delovnega časa za primer, ko je odrejeno (tudi) delo prek polnega delovnega časa na podlagi 73. člena ZODPol, kar pomeni, da je bilo že ob podpisu kolektivne pogodbe s socialnimi partnerji usklajeno, da lahko tedenski delovni čas preseže 56 ur, če je bilo odrejeno tudi delo prek polnega delovnega časa na podlagi 73. člena ZODPol.

V policiji se pri opravljanju prikritih preiskovalnih ukrepov oziroma pri izvajanju t. i. tajnega delovanja soočajo s prekoračitvijo zakonsko dovoljene kvote ur, ki jo določa tretji odstavek 73. člena ZODPol. Do prekoračitve prihaja zaradi narave izvajanja prikritih preiskovalnih ukrepov, saj tajnih delavcev ni mogoče medsebojno nadomestiti, in naloge, ki jih izvajajo na posameznem območju se morajo izvajati permanentno. V nasprotnem primeru bi prišlo do ogrožanja življenja tajnih delavcev, ker bi le-ti s svojo pasivnostjo oziroma odsotnostjo na določenem območju pri ciljnih osebah izzvali sum, da gre za policijske uslužbenke oziroma »tajne delavce«. Vsakršna odsotnost pomeni ogrožanje njihove varnosti in onemogočanje uspešne izvedbe nalog tajnega delovanja. Dejstvo je, da tajni delavci naloge opravljajo v izpostavljenih sredinah, da tajno delujejo v varnostno nevarnih strukturah in okoljih, ki s svojo dejavnostjo ogrožajo tudi nacionalno varnost države, njeno ustavno ureditev ali druge interese države in sta pri izvajanju nalog posebej ogrožena njihovo življenje in integriteta njihove osebnosti. S to določbo se ureja posebnost delovnopravnega odnosa, kjer se prepleta splošnost delovnopravne zakonodaje in posebnost garantne dolžnosti policista pri zagotavljanju varovanja življenja, osebne varnosti in premoženja. Prav tako je podana velika odgovornost delodajalca, da takšno obliko dela zavaruje na najbolj odgovoren način. V tem delu se tako delojemalec kot delodajalec strinjata za poseben delovnopравни odnos, saj je ta odnos pogoj za neovirano opravljanje nalog pri varovanju najvitalnejših interesov države, ki jih ogrožajo kriminalne strukture tudi z vpetostjo v mednarodnih kriminalnih povezavah. To problematiko ne gre urejati prek kolektivnih pogodb s sindikati, saj tovrstno delo ne sme biti predmet pogajanj in javne izpostavljenosti. Z novim šestim odstavkom ocenjujemo, da se vzpostavlja kompromisna rešitev, ki je v skladu z veljavno delovnopravno zakonodajo, saj ZDR v prvem odstavku 148. člena določa, da se razporeditev in pogoji za začasno prerazporeditev delovnega časa določijo s pogodbo o zaposlitvi v skladu z zakonom in kolektivno pogodbo.

V praksi bi to pomenilo, da bi v pogodbe o zaposlitvi policistov, ki izvajajo prikrite preiskovalne ukrepe, izrecno zapisali, da se jim lahko v primerih, ko zaradi specifičnosti opravljanja nalog le-teh ne morejo izvršiti v okvirih, določenih v zakonu, oziroma bi lahko prišlo do ogrožanja njihovih življenj, če bi predčasno zaključili nalogo, odredi tudi več kot 20 ur dela prek polnega časa v tednu in več kot 80 ur dela prek polnega delovnega časa v mesecu dni, kar pomeni, da je lahko v teh izjemnih primerih njihov delovnik daljši tudi od 48 ur tedensko, pri čemer pa ne sme trajati več kot 48 ur v sedemdnevnem obdobju, izračunanem kot povprečje v posameznem referenčnem obdobju.

K 20. členu:

Ugotavlja se, da so bili tajni delavci, ki svoje delo praviloma opravljajo brez oborožitve in ki vsakodnevno prihajajo v stik s storilci najhujših pojavnih oblik organizirane kriminalitete in tudi drugih hudih kaznivih dejanj, izvzeti iz 74. člena ZODPol, kar je z vidika konsistentnosti sistema treba urediti. Pri svojem delu ne morejo nositi zaščitnih sredstev, ne morejo izvajati policijskih pooblastil na način, da bi bili navzven prepoznani kot policisti in je zato ogroženost njihovih življenj veliko večja. V preteklosti so že bili primeri napadov na tajne delavce s telesnimi poškodbami. Dejstvo je, da tajni delavci naloge opravljajo v izpostavljenih sredinah, da tajno delujejo v varnostno nevarnih strukturah in okoljih, ki s svojo dejavnostjo ogrožajo tudi nacionalno varnost države, njeno ustavno ureditev ali druge interese države. Zato so pri izvajanju nalog tajnega delovanja posebej ogroženi njihovo življenje, osebna varnost in integriteta njihove osebnosti. Izhajajoč iz ureditve, kot je glede dodatka za nevarnost in posebne obremenitve že določena za

policiste Specialne enote in v skladu z načelom enakega plačila za enako delo se predlaga enako obravnavanje enakih ali podobnih situacij. Z aktom o organizaciji in sistemizaciji pa se, poleg delovnih mest tajnih delavcev, določijo tudi delovna mesta kriminalistov mobilnih kriminalističnih oddelkov (v nadaljevanju: MKO), ki jim pripada povišanje plače iz 74. člena, in sicer za čas, ko opravljajo posebno nevarne naloge z najvišjo stopnjo ogroženosti življenja, za čas neposrednega izvajanja nalog (prijetje storilcev ipd.). Dodatek za nevarnost in posebne obremenitve (v enaki višini in pod enakimi pogoji), kot to velja za policiste PPE, v skladu s kolektivno pogodbo za javni sektor tako po predlagani spremembi pripada policistom Specialne enote, določenim neuniformiranim policistom in policistom, ki skupaj s policisti Specialne enote ali določenimi neuniformiranimi policisti opravljajo posebne nevarne naloge z najvišjo stopnjo ogroženosti življenja (dodatek za nevarnost in posebne obremenitve pripada tako tudi policistom MKO in ostalim delavcem Sektor za posebne naloge - Oddelek za tajno opazovanje in del oddelka za specialno tehniko, ki delo opravljajo neoboroženi, ko le-ti izvajajo identične posebno nevarne naloge z najvišjo stopnjo ogroženosti življenja, kot jih izvajajo izvajalci prikritih preiskovalnih ukrepov in je njihova izpostavljenost nevarnostim enaka kot pri izvajalcih prikritih preiskovalnih ukrepov.

Ugotovljeno je bilo, da je izplačilo v primeru povečanih obremenitev neprimerno. Ob uveljavitvi tega člena je bilo sprejeto soglasje med vlado in sindikati, da je tovrstno delo, ki gre prek vseh omejitev, ki jih določa ZDR, treba glede na obremenitve tudi ustrezno ovrednotiti. Po trenutni ureditvi je višina plačila pri policistih okoli en euro, s čimer ni podana ustrezna civilna restitucija glede na »škodo in tveganje«, ki so jo policisti dolžni trpeti.

K 21. členu:

Veljaven tretji odstavek 84. člena ZODPol postavlja v neupravičen boljši položaj tiste uslužbenke policije, ki niso nezgodno zavarovani po določbah 83. člena istega zakona in ne opravljajo operativnega ali drugega nevarnega dela. Prav tako veljaven tretji odstavek 84. člena postavlja v neupravičeno boljši položaj ožje družinske člane, ki so upravičeni do posebne odškodnine ob nezgodi uslužbenca policije. Sprememba tretjega odstavka 84. člena vzpostavlja pravičen položaj tako za uslužbenke policije, ki so nezgodno zavarovani, kot uslužbenke policije, ki niso nezgodno zavarovani, saj se jim posebna odškodnina prizna, ko opravljajo operativno ali drugo nevarno delo.

K 22. členu:

Zaradi jasnosti se spreminja in dopolnjuje napovedni stavek dosedanjega edinega odstavka. V praksi se je namreč večkrat pojavilo vprašanje, kaj pomeni dikcija, da je policist izgubil življenje pri opravljanju svojega dela – ali to namreč pomeni, da imajo predmetne pravice družinski člani vseh policistov, ki so umrli med delovnim časom, ali samo tistih policistov, ki so življenje izgubili pri opravljanju operativnega ali drugega nevarnega dela. Sprememba sledi dejstvu, da so policisti v drugačnem položaju kot vsi ostali javni uslužbenci, kadar opravljajo operativno ali drugo nevarno delo.

S spremembo druge alineje 86. člena ZODPol se prilagaja status otrok skladno s 4. in 48. členom Zakona o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12 – ZUJF in 63/13), kjer ministrstvo, pristojno za šolstvo, opredeljuje osnovnošolsko obveznost otrok in na podlagi tega vodi evidenco šoloobveznih otrok. V tem delu je druga alineja 86. člena ZODPol v nasprotju z Zakonom o osnovni šoli, saj šoloobvezen otrok ne more dopolniti 27 let. Na podlagi prvega odstavka 55. člena Zakona o osnovni šoli sme učenec, ki v devetih letih ni končal osnovnošolskega izobraževanja, nadaljevati šolanje še dve leti in tako obdrži status učenca, kar bi teoretično lahko pomenilo, da ima otrok status učenca lahko največ do 18. leta. Ta določba zajema tudi otroke iz 75. člena Zakona o osnovni šoli, in sicer učence s posebnimi potrebami, ki so bili vključeni v posebni program vzgoje in izobraževanja in so izpolnili osnovnošolsko obveznost, ki lahko ne glede na določbo prvega odstavka 55. člena Zakona o osnovni šoli nadaljujejo izobraževanje v posebnem programu vzgoje in izobraževanja še največ 11 let, vendar ne več kot do 26. leta starosti. S spremembo se odpravlja napačna opredelitev

upravičencev – šoloobvezni so le tisti, ki hodijo v osnovno šolo z zgoraj opredeljenimi posebnostmi in ne morejo v tem statusu dopolniti 27 let starosti. V prvem odstavku se dodaja pravica do povračila stroškov javnega vrtca, zasebnega vrtca s koncesijo ali zasebnega vrtca, ki se financira iz občinskega proračuna, v katerega jih prijavi starš, za otroka, ki še ni šoloobvezen. V praksi se je pokazalo, da otroci, ki obiskujejo vrtec, ali novorojenci niso upravičeni do enakih ali podobnih pravic, kot otroci, ki obiskujejo osnovno ali srednjo šolo.

Novi drugi, tretji in četrti odstavek določajo podobno stopnjo pravic, kot jih uživajo upravičenci iz Zakona o posebnih pravicah žrtev v vojni za Slovenijo 1991 (Uradni list RS, št. 49/97 in 114/06 – ZUTPG), ki jih zagotavlja Republika Slovenija osebam, ki so v vojni za Slovenijo 1991 kot pripadniki Teritorialne obrambe Republike Slovenije ali organov za notranje zadeve postali invalidi ter jim je na tej podlagi priznan status vojaškega vojnega invalida (v nadaljnjem besedilu: vojaški vojni invalidi) in njihovim družinskim članom. Dejansko stanje upravičencev iz ZODPol je zaradi opravljanja nevarnega operativnega dela policistov zelo podobno dejanskemu stanju upravičencev iz Zakona o posebnih pravicah žrtev v vojni za Slovenijo 1991 (Uradni list RS, št. 49/97 in 114/06 – ZUTPG), zato predlagani novi odstavki vzpostavljajo tudi podobno pravno stanje. S štipendiranjem otrok in posvojencev ter povračilom stroškov vrtca, se nadomesti izgubljeno podporo, ki jo je umrla policist namenil svojim otrokom za šolanje oziroma vrtec. S tem pa se ožjim družinskim članom ne izključuje pravica, da skladno s splošnimi določbami obligacijskega zakonika uveljavljajo morebitno večjo nastalo škodo iz naslova izgube preživetja. Četrti odstavek po novem določa, da imajo otroci, ki niso šoloobvezni, prednost pri vpisu v javni vrtec, zasebni vrtec s koncesijo ali zasebni vrtec, ki se financira iz občinskega proračuna – kar pomeni, da imajo absolutno prednost in da so v vsak javni vrtec, zasebni vrtec s koncesijo ali zasebni vrtec, ki se financira iz občinskega proračuna, v katerega jih prijavi starš, sprejeti prednostno.

Novi peti odstavek omejuje pridobitev pravice do štipendiranja tistim ožjim družinskim članom pokojnega policista, ki so pravnomočno obsojeni storitve hujšega naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, ali za mladoletnika, ki izvršuje kazniva dejanja in mu sodišče izreče vzgojni ukrep. Policija v skladu s 1. členom ZNPPol opravlja naloge in izvršuje pooblastila zaradi zagotavljanja temeljnih dolžnosti policije, ki obsegajo: zagotavljanje varnosti posameznikom in skupnosti, spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter krepitev pravne države. Prav tako policija opravlja naloge in izvršuje pooblastila zaradi preprečevanja in odpravljanja nevarnosti, ki ogrožajo družbene dobrine. Zaradi svojih nalog, temeljnih dolžnosti in vloge v družbi ter potrebnega zaupanja, ki ga uživa policija od državljanov, ni primerno niti upravičeno, da bi štipendirala tiste posameznike, ki s svojimi dejanji ali ravnanji rušijo prizadevanja policije pri izpolnitvi svojih temeljnih dolžnosti. Predlagana rešitev je v sorazmerju z boniteto, ki jo posameznik uživa. Brez takšne omejitve bi lahko posameznik prejemal boniteto in užival pravico tudi v primerih hujših kaznivih dejanj – tudi npr. zoper policiste pri opravljanju uradnih nalog ali na njihovo škodo.

K 23. členu:

Policija pri nakupu in nabavi orožja zasleduje nakup po kriteriju – namen uporabe orožja v operativnih nalogah policije. Na podlagi tega se oblikuje t. i. »formacijsko orožje«, ki se da v uporabo posameznim organizacijskim enotam policije glede na predviden namen uporabe orožja. Na podlagi tega policija nima t. i. »neformacijskega« orožja, ki je določeno v tretjem odstavku 90. člena ZODPol. S spremembo tretjega odstavka 90. člena navedenega zakona se ureja nabava t. i. »neformacijskega« orožja, katerega namen služi kot podelitev posebnega priznanja.

Predlagana sprememba četrtega odstavka 90. člena ZODPol odpravlja trenutno neenako pravno stanje, ker se priznanja v skladu z drugim odstavkom 90. člena ZODPol podeljujejo uslužbencem policije in javnim uslužbencem ministrstva, enotam policije, notranjim organizacijskim enotam ministrstva, pomožnim policistom, posameznikom, državnim organom, samoupravnim lokalnim skupnostim ter pravnim osebam javnega in zasebnega prava. Priznanje za hrabro in požrtvovalno dejanje se ob ustrezno podanih okoliščinah in oceni komisije policije za priznanja podeli tako policistu kot posamezniku – državljanu, ki lahko skupaj opravita dejanje, ki je ocenjeno kot hrabro

in požrtvovalno dejanje. Pri tem sta oba deležna priznanja, pri izplačilu denarne nagrade pa četrti odstavek 90. člena postavlja policista v privilegirano položaj, ker je upravičen do denarne nagrade. S spremembo se zasleduje podeljevanje priznanja in nagrajevanje zaradi opravljenega dejanja, ne glede na delovnopравни status posameznika, ki je opravil takšno dejanje.

K 24. členu:

Konec leta 2010 in v začetku leta 2011 je policija podpisala pogodbe z 259 pomožnimi policisti, ki so razporejeni po posameznih policijskih upravah (matičnih enotah). Pogodbe so bile podpisane s skrbno izbranimi pomožnimi policisti, ki so zadovoljevali visoke strokovne, moralne ter etične standarde, večji del pa jih je v policiji tudi služil vojaški rok. Prvi dve leti so bila z vsemi pomožnimi policisti trikrat letno izvedena nadaljevalna strokovna usposabljanja, na katerih so nadgrajevali svoje znanje in izkušnje.

Podaljšanje starostne meje za opravljanje službe v pomožni policiji za 20 let za ženske in deset let za moške pomeni, da se bo zadržalo vse preizkušene, preverjene in usposobljene pomožne policiste v pomožni policiji še nadaljnjih pet do deset let. To bi predstavljalo tudi prihranek pri pridobivanju novih pomožnih policistov in prihranek pri predvidenem izobraževanju novih pomožnih policistov v obdobju štirih mesecev. Analiza stanja kaže, da bi bilo treba, če ne bi bila podaljšana starostna doba za sodelovanje v pomožni policiji, ob naslednjem podaljšanju pogodbe konec leta 2015 nadomestiti približno 30 pomožnih policistov. Štirimesečni proces izobraževanja tridesetih novoizbranih pomožnih policistov bi moral biti izveden v letu 2015, torej v letu zamrznitve izplačevanja nadomestil pomožnim policistom, kar bi predstavljalo velike stroške (cca. 300.000,00 eurov).

Omenjena sprememba starostne meje bo omogočala sodelovanje upokojenih policistov v pomožni policiji, kar zmanjša stroške kadrovanja in poveča kakovost opravljenega dela pomožnih policistov. To bo omogočilo sklepanje pogodb z izkušenimi policisti, ki ne bi bili podrejeni predvidenemu štirimesečnemu usposabljanju. Aktiviranje pomožnih policistov iz vrst upokojenih policistov bo pomenilo razbremenitev za delodajalce, kjer so zaposleni ostali pomožni policisti, in razbremenitev policije, ker ne bo potrebne refundacije delodajalcem, s čimer bodo ponovno podani prihranki. Policisti bodo ob upokojitvi zadržali uniformo in ostalo opremo za čas sklenjene pogodbe tako, da z njihovim opremljanjem ne bi bili povzročeni dodatni stroški.

Dvig starostne meje z možnostjo vključevanja upokojenih policistov v pomožno policijo je potreben, ker se policisti upokojujejo vse starejši, starostna meja pa se bo še dvigovala. Na vprašanje, ali so upokojeni policisti še primerni in sposobni opravljati naloge pomožne policije, predlagatelj zakona odgovarja pritrdilno. Navedena sprememba pripomore k izkoristku njihovega znanja in izkušenj, v manjši meri pa pridejo do izraza tudi ostale sposobnosti, ker bi lahko opravljali naloge varovanja oseb in objektov, izvajanje privedb pristojnim organom, sprejemanje strank, pomoč dežurnemu na policijski postaji, predvsem pri delu s pridržanimi osebami in opravljanje drugih nalog skupaj z rednimi policisti. Veliko prednost predstavljajo v prenosu znanja na mlajše policiste, pri delu pa so lahko popolnoma samostojni za razliko od pomožnih policistov, ki ne izhajajo iz vrst upokojencev. Policija ima namen preiti v sistem izključnega dopolnjevanja pomožne policije s policijskimi upokojenci. Z navedeno spremembo se višajo standardi za delovanje pomožne policije, ob tem, da se zmanjšuje stroške, ki jih povzroča usposabljanje pomožnih policistov.

Upokojene policiste vključujejo v pomožno policijo tudi v drugih državah, nam sosednji Hrvaški, nenazadnje pa tudi v Združenih državah Amerike.

K 25. členu:

Vsebina policijskega dela, se je normativno urejala v predpisih, ki vplivajo na nivo in zahtevnost izvajanja nalog policije. Te spremembe so narekovali trendi v širši družbi po učinkovitem varovanju temeljnih pravno varovanih načel na področju kazensko procesne zakonodaje, prekrškovnega

prava in drugih predpisov s področja dela policije. Posledično je to peljalo v smeri večje odgovornosti, zahtevnosti, znanj in veščin, ki so potrebne za zakonito in učinkovito izvajanje nalog policije.

Od leta 2010 je potekal proces preoblikovanja poklicne kvalifikacije, na podlagi katere je bilo s strokovnimi metodološkimi pristopi ugotovljeno, da je elementarno potrebno dvigniti nivo zahtevanih znanj na višješolski sistem. V procesu so sodelovali tako predstavniki policije kot socialni partnerji na sindikalni strani ob strokovni podpori Centra za poklicno izobraževanje, ki je bil tudi pobudnik spremembe poklicne kvalifikacije.

Na podlagi sprejetja normativnih aktov, se je posledično spreminjala tudi poklicna zakonodaja.

Na področju izobraževanja, usposabljanja in raziskovalne dejavnosti v policiji sta se do leta 2012 izvajala dva izobraževalna programa: izobraževalni program za odrasle za pridobitev srednje strokovne izobrazbe POLICIST, ki ga je zadnja generacija končala 2011 in izobraževalni program za pridobitev višje strokovne izobrazbe VIŠJI POLICIST do leta 2012. Po sklepu ministrice za notranje zadeve, oktober 2010, je bila ustanovljena medresorska delovna skupina za izvedbo projekta »Sistemske rešitve na področju izobraževanja, usposabljanja in raziskovalne dejavnosti v policiji«, ki je predlagala, da se osnovno izobraževanje za poklic policist (prekvalifikacija na 5. stopnji izobrazbe) preoblikuje v višje strokovno izobraževanje (6. stopnja izobrazbe). Predlog je bil sprejet na Kolegiju ministrice za področje policije, dne 24. 5. 2010.

Ministrstvo za notranje zadeve je na podlagi tega Centru za poklicno izobraževanje podalo pobudo za revizijo poklicnega standarda. V tem postopku se je raven zahtevnosti za poklic policista spremenila iz V. na VI. raven (kar pomeni, da poklicnega standarda policist na V. ravni zahtevnosti ni več in bi bil v primeru razmišljanj o ponovni uvedbi le-tega potreben preklic spodaj navedenih ugotovitev, s katerimi smo prepričali zunanjo javnost, da policist opravlja dela, ki presegajo nivo srednješolske izobrazbe).

Pobuda je bila utemeljena s sledečimi ugotovitvami - Za opravljanje ključnih del policista se zahteva vedno večja usposobljenost za samostojno reševanje zahtevnejših del in nalog in prevzemanje odgovornosti za opravljeno delo :

- s tem se obseg ključnih del povečuje (na področju načrtovanja dela- policist pri načrtovanju dela sodeluje in ni več zgolj izvajalec del, na področju preventive, kjer je poudarek na svetovanju in v reševanje problemov v skupnosti usmerjeno policijsko delo),
- zahteva se vedno več znanj in spretnosti s poudarkom na komunikacijskih veščinah, reševanju problemov, odločanju, občutljivosti za človekove pravice in kulturne različnosti, etiki, samostojnemu odločanju in vodenju postopkov ter na prevzemanju odgovornosti za delo,
- poklicni standard vsebuje novo področje dela; in sicer vodenje, ki predstavlja dodatna ključna dela, ki so povezana s samostojnim odločanjem in prevzemanjem odgovornosti za policijske postopke ter s prenašanjem znanja na svoje sodelavce (tega prejšnji standard ni vseboval),
- razlogi za pobudo so bile tudi spremembe predpisov, ki urejajo področje policijskega dela in dajejo policistom še večje pristojnosti ter pooblastila za ukrepanje.

Na podlagi teh utemeljitev je bil novembra 2011 sprejet nov poklicni standard na VI. ravni, kot podlaga za nov višješolski študijski program Policist, ki je v skladu z bolonjskimi načeli in usmeritvami primerno kreditno ovrednoten (120 ECTS). Minister za notranje zadeve je januarja 2012 sprejel Odredbo o sprejemu višješolskega študijskega programa Policist. Z dnem uveljavitve te odredbe je prenehal veljati Pravilnik o izobraževalnem programu za odrasle za pridobitev srednje strokovne izobrazbe Policist.

Pri pripravi programa se je gradilo na obstoječem izobraževalnem programu policist (2180-urni program prekvalifikacije na srednješolski ravni) in ga nadgradili s tistimi znanji in veščinami, ki so potrebne za policijsko delo in omogočajo odgovorno ravnanje v svobodni, demokratični, na pravu

temelječi in socialni državi. Program poleg strokovnih, omogoča tudi razvoj socialnih in osebnostnih kompetenc, na podlagi katerih so usposobljeni policisti kos izzivom časa in razvojnim potrebam stroke.

Leta 2013 je bil sprejet in uveljavljen ZODPol, ki je normativno uredil prehod v višješolski sistem za policiste in določal prehodna obdobja in spregled izobrazbe na posameznih delovnih mestih in je sledil strokovnim ugotovitvam delovnih skupin, med katerimi je bila tudi zunanja institucija.

Pri implementaciji višješolskega sistema je policija dolžna upoštevati dejstva, da policisti zaradi sprememb predpisov že več let opravljajo vse bolj zahtevnejše in odgovornejše naloge. Sprememba poklicne kvalifikacije je eden od zahtevnejših projektov, kjer je prišlo do dviga nivoja zahtevane izobrazbe za enega od obsežnejših poklicev v državi. Tovrstne spremembe je treba urediti v specialni sistemski zakonodaji, ki velja za policiste in ne v drugih predpisih, kjer so namenjeni posameznim primerom. Tako je treba upoštevati naloge in izkušnje, ki so jih policisti pridobivali še pred uveljavitvijo zakona in je bil revidiran leta 2011. S predlagano spremembo četrtega odstavka 110. člena ZODPol iz 17 let delovnih izkušenj – ob uveljavitvi zakona na 15 let delovnih izkušenj in ob uveljavitvi sistemizacije – se želi doseči ustrezno priznanje opravljanja nalog. Ocenjuje se, da je 15 let opravljanja nalog tista skrajna meja, ko policist usvoji vsa znanja na delovnem mestu in na podlagi tega je spregled izobrazbe utemeljen. Delovna mesta, za katera se zahteva višja strokovna izobrazba, še niso bila sistemizirana v skladu z drugim odstavkom 110. člena in določba še ni bila konzumirana.

Pri tem se ureja tudi status tistih policistov, ki so ob vstopu Republike Slovenije v Evropsko unijo prešli iz takrat ukinjenih enot Carinske službe v policijo. Navedeni so na delovnih mestih manj kot 17 let, primerljive naloge pa so opravljali v drugih državnih organih tudi 17 let ali več, kar po doslej veljavni določbi ni relevantno za priznanje višje strokovne izobrazbe. S spremembo se vzpostavlja enakopravnejše obravnavanje uslužbencev, ki so v dolgoletnem delovnem stažu na delovnih mestih, za katere niso izpolnjevali pogoja stopnje izobrazbe, opravljali naloge, primerljive policijskim nalogam, a jim ni dana pravica, da bi lahko opravljali naloge na delovnih mestih, za katere se zahteva višja izobrazba. Kot primerljiva delovna mesta se štejejo tipični uradniški poklici v plačni podskupini C2, C4, C5 in C6.

Argument k spreminjanju višine delovnih izkušenj iz 17 let na 15 let delovnih izkušenj. ZODPol je sprva predvideval 20 let delovnih izkušenj. Z amandmajem k zakonu se je ta višina spustila na 17 let in sicer na podlagi amandmaja takratne koalicije. Obrazložitev je bila sledeča: Predlog za spremembo je dal Policijski sindikat Slovenije, saj prvotno postavljena meja 20 let po njihovem ni ustrezna, v vsakem primeru pa naj bo nad polovico pričakovane delovne dobe v policiji, kar po sedanji zakonodaji znaša 17 let (poklicno upokojevanje). Menimo, da policistov, ki so več kot polovico svojega delovnega obdobja opravljali naloge policista, ni stroškovno racionalno in smiselno obligatorno pošiljati na šolanje, saj so pridobili ustrezne izkušnje in kompetence, da lahko še naprej opravljajo naloge na istem delovnem mestu. Vsebina: V četrtem odstavku 109. člena se besedi "policijskih nalog" nadomestita z besedama "nalog policije", besedi "policijske naloge" pa z besedama "naloge policije", številka "20" pa se nadomesti s številko "17".

Dejstvo je, da bi bilo praktično nemogoče matematično natančno izračunati, da bi lahko predvidevali kolikšen čas je potreben za to, da policist skozi opravljanje nalog policije pridobi zadostna znanja in veščine, ki vsebinsko nadomestijo predpisano izobrazbo. Je izrazito subjektivna kategorija odvisna od vsakega posameznika. Je pa mogoče zatrjevati, da ni primerno presojati po kriteriju poklicnega upokojevanja, ki z relevantnimi delovnimi izkušnjami in pridobivanjem veščin nima nobene smiselne zveze. Izhajalo se je iz poznavanja dela policista in časa, ki je potreben za to, da policist z delovnimi izkušnjami pridobi tolikšna znanja, ki narekujejo spregled izobrazbe skladno s zakonodajo, ki velja za javne uslužbence. Poudariti je potrebno, da je povprečen policist ob izvajanju nalog na trenutni peti stopnji najkasneje v 10 letih spozna delo policista, pridobi zadostna znanja in veščine, da lahko celovito in na najvišjem strokovnem nivoju opravlja tovrstne naloge. Pri meji 15 let predlagatelj izhaja, da je to skrajna meja, pri kateri policist

osvoji vsa potrebna znanja, ki zadostujejo formalnim in vsebinskim okvirjem glede spregleda izobrazbe.

Argument k spreminjanju termina iz »uveljavitve zakona« na »uveljavitev sistemizacije«: Obstoječi zakon v 110. členu navaja leta delovne dobe (17), ki jih ima ob uveljavitvi zakona. Takšna rešitev ni primerna, še zlasti ne iz vsebinskih razlogov. Z uvedbo zakona se razen določitve rokov za uveljavitev sistemizacije (5 let) ni vsebinsko in formalno spremenilo popolnoma nič glede pridobivanja delovnih izkušenj. Policisti na V. stopnji izobrazbe, še vedno pridobivajo delovne izkušnje, ki je relevantna vsebina, do uveljavitve sistemizacije in se iz tega aspekta proces pridobivanja znanj ni prekinil. Celotno petletno obdobje bodo policisti še vedno izvajali naloge policije, pridobivali znanja in veščine in zato ni utemeljenega razloga, da bi spregled izobrazbe vezali na čas uveljavitve zakona ampak je primeren, sistemski in vsebinski razlog čas uveljavitve sistemizacije.

Sprememba sledi ne samo pravni argumentaciji ampak tudi pravičnemu urejanju statusa policista in enega temeljnih načel enakega dela za enako plačilo, ki je osnova Zakona o sistemu plač v javnem sektorju. Zato sledi tudi zakonodaji, ki ureja status javnih uslužbencev. S spreminjanjem prekrškovnega prava in kazenskega procesnega prava najmanj od leta 2002 policisti na delovnih mestih, kjer je zahtevana V. stopnja izvajajo zahtevnejše naloge. Vsebinsko gledano je minilo nekaj manj kot 10 let, preden je bilo s strokovnim pristopom ugotovljena pravilna poklicna umestitev skozi spremembo poklicne kvalifikacije. Hkrati pa je minilo več kot 10 let, da je zakonodajalec zakonsko priznal vsebino dela, ki ga policisti izvajajo. To pomeni, da bo do implementacije zakonskih norm v sistemizacijo, ki je temelj za plačilo za opravljeno delo minilo 15 let. Torej so delovna mesta višji policist pozicionirana primerljivo z drugimi javnimi uslužbenci, ki za takšno stopnjo odgovornosti in zahtevnosti nalog prejemajo plačilo.

K 26. členu:

Ureja se vprašanje pridobljenih pravic, do katerih so upravičeni policisti, ki so sklenili pogodbo o zaposlitvi za določen čas na podlagi 67.b člena Zakona o policiji ali 54. člena ZODPol. Kadrovski negativni trend od leta 2007, ki se je z možnostmi poklicnega upokojevanja še dodatno poslabšal, v letu 2014 narekuje potrebo po dodatnem zaposlovanju in umiritvi trenda po fluktuaciji kadra iz policije. Iz napovedi gibanja kadrov od leta 2014 do leta 2019 se pričakuje, da se bo število zaposlenih zmanjšalo na 7.217 zaposlenih. Policisti nadzorniki državne meje že izvajajo posamezne naloge policije in so dodatno usposobljeni v okviru izvajanja prakse na policijskih postajah, kjer so se usposabljali za izvajanje splošnih policijskih nalog. Uvedba pogodb za določen čas se je uvedla s spremembami policijske zakonodaje ZPol-E.

S predlagano spremembo se upoštevatata usposobljenost in razmeroma kratek čas, v katerem lahko policisti, ki so zaposleni od leta 2006, v policiji začnejo izvajati naloge policije in popolnijo kadrovske nezasedene policijske enote. Sprememba člena pomembno vpliva na socialni status in interes policistov nadzornikov državne meje po nadaljevanju dela in graditvi kariere v policiji. Hkrati se s spremembo člena vpliva na obseg in kakovost kadrovskega bazena in interes po zaposlitvi novih nadzornikov državne meje v letu 2015.

Policisti nadzorniki državne meje so skladno s predpisi v času trajanja delovnega razmerja pridobili višji naziv in iz tega razloga tudi višji plačni razred. Ker se s konverzijo pogodbe za določen čas v pogodbo za nedoločen čas spreminja čas veljavnosti pogodbe, je treba pridobljene pravice varovati s zakonom. Zaradi tega je treba pri policistih tudi z vidika konsistentnosti in kariernega sistema obvarovati pridobljene pravice glede na enako ali zahtevnejše izvajanje nalog v prihodnje. Veljavni ZODPol v drugem odstavku 54. člena že omogoča sklenitev pogodbe o zaposlitvi za nedoločen čas s policisti, ki so zaposleni za določen čas, za opravljanje nalog varovanja zunanje meje Evropske unije in varovanja objektov, ki jih v skladu s predpisi varuje policija, brez javne objave ali javnega natečaja, zato v tem primeru ne gre za širitev pravic, ampak zgolj za določitev roka, v katerem se kot posledica spremembe zakona spremeni akt o sistemizaciji in posledično sklenejo pogodbe o zaposlitvi za nedoločen čas. Sprememba pomeni tudi odpravo administrativnih ovir, ki so bile zaradi vodenja kadrovske evidence, izdajanje aneksov in drugih opravil, ki so s tem povezana.

K 27. členu:

Člen ureja primere tistih upravičencev do štipendije, ki so do uveljavitve tega zakona že pridobili pravico do štipendije po sedaj veljavnem zakonu. Ti upravičenci že pridobljeno štipendijo obdržijo za obdobje, za katero jim je bila štipendija priznana. Ker pa bodo štipendije po določbah tega zakona praviloma višje, je zaradi načela enakosti potrebno dopustiti upravičencem z že pridobljeno štipendijo, da uveljavljajo pravico do (višje) štipendije po določbah tega zakona. V takih primerih se upravičencem, ki izpolnjujejo pogoje po določbah tega zakona, prizna pravica do štipendije po tem zakonu in sicer od dneva vložitve vloge dalje.

K 28. členu:

Člen določa roke v katerih je potrebno izdati podzakonske predpise in druge akte, po uveljavitvi zakona.

K 29. členu:

Člen določa, da z dnem uveljavitve tega zakona preneha sicer veljati Pravilnik o uveljavljanju pravic ožjih družinskih članov po smrti policista in pravice v primeru invalidnosti (Uradni list RS, št. 66/14), ki pa se še vedno uporablja do izdaje vladnega predpisa iz 25. člena tega zakona.

K 30. členu:

V končni določbi je določen splošen petnajstdnevni uveljavitveni rok po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

29. člen (posebna policijska enota)

(1) Za občasno opravljanje določenih nalog policije lahko generalni direktor policije ustanovi posebno policijsko enoto in določi njeno organiziranost, način delovanja, način izbire pripadnikov, naloge in uporabo posebne policijske enote ter materialno tehnično opremljenost enote.

(2) Pravice in obveznosti, ki jih imajo pripadniki posebne policijske enote v času izvajanja nalog v primeru velike nevarnosti, imajo tudi drugi policisti, ki niso pripadniki posebne policijske enote, ko opravljajo naloge z veliko nevarnostjo skupaj s posebno policijsko enoto.

31. člen (integriteta in notranja varnost v policiji)

(1) Policija skrbi za notranjo varnost z notranjevarnostnimi postopki tako, da preprečuje, odkriva, ocenjuje in analizira možna tveganja, ki ogrožajo notranjo varnost policije, preverja, ocenjuje ter izvaja ukrepe za zmanjšanje tveganj za krnitev integritete uslužbencev policije in policijskih enot.

(2) Policija skrbi za organizacijsko integriteto in osebno integriteto zaposlenih. Policija ima svoj kodeks etike.

(3) Notranja varnost v policiji je stanje, ki omogoča zakonito, strokovno in nemoteno izvajanje policijskih nalog, varnost uslužbencev policije, varno uporabo tehničnih sredstev in opreme ter objektov, prostorov in okolišev.

(4) Vrste in način izvajanja postopkov in ukrepov iz prvega odstavka tega člena predpiše minister na predlog generalnega direktorja policije.

32. člen (objekti in okoliši objektov posebnega pomena)

(1) Minister na predlog generalnega direktorja policije določi objekte, okoliše objektov in infrastrukturo, ki jih uporablja policija in so posebnega pomena za opravljanje nalog policije, ter predpiše ukrepe za njihovo varovanje.

(2) Okoliš iz prejšnjega odstavka je funkcionalno ograjeno ali neograjeno zemljišče policijskega objekta, ki je posebnega pomena za opravljanje nalog policije in je potrebno za uporabo takega objekta.

(3) Za označevanje objektov policijskih postaj se uporablja modra tabla z barvnim grbom Republike Slovenije in z belim napisom POLICIJA.

39. člen (napotitev)

Policija skladno z določbami zakona, ki ureja napotitev oseb v mednarodne civilne misije in mednarodne organizacije, napoti uslužbenca policije v mednarodne civilne misije in mednarodne organizacije. Napotitev uslužbencev policije v druge organizacije pa izvede na podlagi odločitve ministra.

40. člen (uniforma, položajne oznake in simboli policije)

(1) Policisti, ki opravljajo naloge v uniformi, imajo pravico in dolžnost nositi uniformo v skladu s predpisom, ki ga izda minister.

(2) Upokojeni policisti in neuniformirani policisti lahko nosijo slovesno uniformo na državnih prireditvah, srečanjih poklicnih, strokovnih in veteranskih združenj ter na pogrebih aktivnih in upokojenih policistov v skladu s predpisom, ki ga izda minister.

(3) Drugi uslužbenci policije lahko zaradi opravljanja narave svojega dela nosijo uniformo v skladu s predpisom, ki ga izda minister. Delovna mesta drugih uslužbencev policije, ki pri svojem delu nosijo uniformo, so določena v aktu o organizaciji in sistemizaciji.

(4) Uporabo uniforme za film, televizijo, gledališke predstave, druge javne nastope, reklamne in druge komercialne namene dovoljuje generalni direktor policije.

(5) Uniformo, položajne oznake in simbole policije predpiše vlada.

(6) Način vzdrževanja uniforme in uporabo lastnih oblačil v službene namene predpiše minister. Postopek zamenjave posameznih delov uniforme ob poškodovanju uniforme določi generalni direktor policije.

41. člen

(prepoved reprodukcije in uporabe uniforme, oznak in simbolov policije)

(1) Prepovedano je izdelovati ali uporabljati uniforme in oznake, ki so po barvi, kroju, položajnih oznakah, simbolih ali drugih oznakah enake ali podobne uniformi, položajnim oznakam, simbolom ali drugim oznakam na uniformi policije, ter reproducirati in uporabljati v prometu vozila, ki so po grafični podobi enaka ali podobna vozilom in drugim prevoznim sredstvom policije.

(2) Predmete, ki so bili izdelani ali uporabljeni v nasprotju s prejšnjim odstavkom, policist zaseže na kraju prekrška.

43. člen

(policist)

(1) Policisti so uniformirani ali neuniformirani uslužbenci policije, ki opravljajo naloge policije in imajo pravico in dolžnost izvrševati policijska pooblastila.

(2) Za delovno mesto policista se zahteva najmanj srednješolska izobrazba.

(3) Poklic policista se določi s poklicnim standardom, ki je podlaga za oblikovanje izobraževalnih programov.

(4) Policisti imajo službeno izkaznico, s katero izkazujejo pooblaščenost za izvajanje policijskih pooblastil.

(5) Službeno izkaznico izda generalni direktor policije.

(6) Obrazec službene izkaznice ter postopek za njeno izdajo in vrnitev predpiše minister.

51. člen

(varnostno preverjanje)

(1) Policija izvede varnostno preverjanje posameznika pred sklenitvijo delovnega razmerja za opravljanje nalog v policiji in pred sklenitvijo pogodbe o prostovoljni službi v pomožni policiji ter uslužbenca policije pred premestitvijo ali napotitvijo na določena delovna mesta v policiji in pred

napotitvijo v mednarodne civilne misije in mednarodne organizacije.

(2) Policija varnostno preveri tudi osebe, ki se bodo izobraževale, izpopolnjevale ali usposabljele po programih policije.

(3) Varnostno preverjanje je poizvedba, ki jo opravi policija in katere namen je zbrati podatke o morebitnih varnostnih zadržkih iz 52. člena tega zakona.

(4) Varnostno preverjanje osebe se izvaja z njeno pisno privolitvijo. Za osebo, ki ne privoli v varnostno preverjanje, se šteje, da ne izpolnjuje pogojev za sklenitev delovnega razmerja za opravljanje nalog v policiji, za preместitev ali napotitev v mednarodno civilno misijo ali mednarodno organizacijo ali na določeno delovno mesto oziroma za sklenitev pogodbe o prostovoljni službi v pomožni policiji ali izobraževanje, izpopolnjevanje ali usposabljanje po programih policije.

(5) Policija pri varnostnem preverjanju pridobiva podatke neposredno od osebe, na katero se podatki nanašajo, od drugih oseb, organov in organizacij in iz že obstoječih zbirk podatkov. Če policija pri varnostnem preverjanju zbira osebne in druge podatke o preverjeni osebi iz že obstoječih zbirk podatkov, so ji organi, organizacije in drugi subjekti, ki na podlagi zakona vodijo zbirke podatkov, dolžni na podlagi pisne ali s pisno obliko izenačene zahteve brezplačno posredovati zahtevane osebne in druge podatke.

(6) Določena delovna mesta iz prvega odstavka tega člena so delovna mesta iz tretjega odstavka 45. člena tega zakona in druga delovna mesta, izpostavljena dodatnim tveganjem, določena v aktu o organizaciji in sistemizaciji.

52. člen (varnostni zadržki)

(1) Varnostni zadržki so:

1. lažne navedbe podatkov preverjane osebe v vprašalniku ali v razgovoru za varnostno preverjanje;
2. pravnomočna obsodba za naklepno kaznivo dejanje z elementi nasilja, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti;
3. pravnomočna odločba o prekršku zoper javni red in mir z elementi nasilja ter prekrškov s področja proizvodnje in prometa s prepovedanimi drogami ter orožja;
4. dokončen disciplinski ukrep zaradi težje disciplinske kršitve pri obdelovanju oziroma obravnavanju tajnih podatkov, osebnih podatkov in varovanih podatkov policije;
5. odvisnost od alkohola, prepovedanih drog oziroma druga zasvojenost;
6. bolezen ali duševne motnje, ki bi lahko ogrozile varno opravljanje nalog policije;
7. članstvo ali sodelovanje v organizacijah ali skupinah, ki ogrožajo vitalne interese Republike Slovenije ali držav članic političnih, obrambnih in varnostnih zvez, katerih članica je Republika Slovenija;
8. navezovanje stikov in poskusov novačenja organizacij in združb, ki delujejo zoper pravni red Republike Slovenije;
9. utemeljen dvom o zanesljivosti ali verodostojnosti osebe za sklenitev delovnega razmerja za opravljanje nalog v policiji, za preместitev ali napotitev v mednarodno civilno misijo ali mednarodno organizacijo ali na določeno delovno mesto oziroma za sklenitev pogodbe o prostovoljni službi v pomožni policiji.

(2) Če se z varnostnim preverjanjem ugotovi sum odvisnosti od alkohola, drog ali drugih zasvojenosti iz 5. točke prejšnjega odstavka oziroma sum bolezni ali duševnih stanj iz 6. točke prejšnjega odstavka, policija ta sum preveri tako, da napoti preverjano osebo na zdravniški pregled v zdravstveno organizacijo, ki jo določi policija. Preverjanje se opravi na podlagi sklepa o napotitvi. Če se preverjana oseba pregleda iz neupravičenih razlogov ne udeleži v roku, ki ji ga določi zdravstvena organizacija, se šteje, da ne izpolnjuje pogojev za sklenitev delovnega razmerja za opravljanje nalog v policiji, za preместitev ali napotitev v mednarodno civilno misijo ali mednarodno organizacijo ali na določeno delovno mesto oziroma za sklenitev pogodbe o prostovoljni službi v pomožni policiji.

(3) Utemeljen dvom o zanesljivosti ali verodostojnosti osebe iz 9. točke prvega odstavka tega člena obstaja, če se na podlagi ugotovljenih dejstev iz prekrškovnih ali kazenskih postopkov ali življenjskih razmer lahko sklepa, da bo oseba nezakonito in nestrokovno opravljala naloge v policiji oziroma v mednarodni civilni misiji ali mednarodni organizaciji. Pri presoji se upoštevajo okoliščine in teža storitve posameznih dejanj oziroma kršitev, vrsto in višino predpisane oziroma izrečene sankcije, čas, ki je pretekel od storitve, vpliv na varnost ljudi in premoženja, starost osebe v času storitve oziroma kršitve, povezava med dejanjem in nalogami, ki jih ali bi jih opravljala v policiji oziroma v mednarodni civilni misiji ali mednarodni organizaciji.

56. člen

(pravnomočna kazenska sodba)

(1) Če je bil uslužbenec policije pravnomočno obsojen na nepogojno kazen zapora v trajanju več kot tri mesece zaradi naklepne kaznivega dejanja, mu preneha pogodba o zaposlitvi, delovno razmerje pa mu preneha s sklepom, ki ga izda predstojnik, najkasneje pa 15. dan po vročitvi pravnomočne sodbe policiji.

(2) Sodišče mora v primerih iz prejšnjega odstavka pravnomočno sodbo poslati policiji.

62. člen

(začasen odvzem policijskih pooblastil)

(1) Policistu, ki je zaradi težav z duševnim zdravjem nezmožen opravljati naloge policije, lahko generalni direktor policije na podlagi ocene zdravstvene komisije policije z odločbo začasno odvzame pravico izvajati policijska pooblastila. Ukrep lahko traja 30 dni in se lahko na podlagi ocene zdravstvene komisije podaljša, vsakič za največ 60 dni, do zaključka zdravljenja.

(2) Neposredni vodja policista, ki meni, da so se pri policistu pojavile okoliščine iz prejšnjega odstavka, v roku 24 ur ali najkasneje prvi naslednji delovni dan poda predlog za oceno zmožnosti policista za opravljanje naloge policije zdravstveni komisiji policije, policistu pa takoj odvzame službeno orožje in službeno izkaznico ter mu prepreči dostop do evidenc. Zdravstvena komisija mora predlog obravnavati in v dveh dneh po prejemu predloga z oceno zmožnosti policista za opravljanje nalog policije seznaniti generalnega direktorja policije ali pa predlagatelju sporočiti, da pogoji iz prvega odstavka tega člena niso izpolnjeni.

(3) Po prenehanju razlogov za začasni ukrep po prvem odstavku tega člena zdravstvena komisija policije predlaga generalnemu direktorju odpravo tega ukrepa.

(4) Zoper odločbo iz prvega odstavka tega člena je dopustna pritožba v osmih dneh. Pritožba ne zadrži izvršitve odločbe. O pritožbi odloči minister v roku osmih delovnih dni.

64. člen

(pravna pomoč)

(1) Policija zagotavlja plačano pravno pomoč policistu, pomožnemu policistu in nekdanjemu policistu, zoper katerega se vodi predkazenski postopek oziroma zoper katerega je uveden kazenski ali pravdni postopek zaradi opravljanja nalog policije, ki jih je po oceni policije opravil v skladu s predpisi.

(2) O vlogi za pravno pomoč za zaposlene na generalni policijski upravi, direktorje policijskih uprav in nekdanje policiste odloči generalni direktor policije, za zaposlene na policijski upravi in območni

policijski postaji ter pomožne policiste pa direktor policijske uprave.

(3) Način zagotavljanja plačane pravne pomoči predpiše minister na predlog generalnega direktorja policije.

65. člen
(psihološka pomoč in psihološka podpora)

(1) Policija zagotavlja strokovno psihološko pomoč in psihološko podporo uslužbencem policije v primeru hujših psihičnih obremenitev pri opravljanju nalog policije in drugih dogodkih, ki vplivajo na opravljanje nalog policije, ter udeležbo v programih, namenjenih obvladovanju psihičnih obremenitev.

(2) Psihološko pomoč in podporo iz prejšnjega odstavka lahko policija zagotovi tudi ožjim družinskim članom uslužbenca policije.

(3) Vrste in način izvajanja strokovne psihološke pomoči in podpore ter usposabljanja uslužbencev policije za obvladovanje psihičnih obremenitev predpiše minister na predlog generalnega direktorja policije.

66. člen
(varovanje ogroženih uslužbencev policije)

(1) Policija mora za zagotavljanje varnosti uslužbencev policije in njihovih bližnjih izvajati ukrepe za preprečitev vseh vrst ogrožanja na delu ali v zvezi z delom ter ukrepe za varovanje tehničnih sredstev in opreme policije.

(2) Za izvedbo ukrepov za zagotavljanje varnosti uslužbencev policije in njihovih bližnjih je potrebno pisno soglasje ogrožene osebe.

(3) Vrste in način izvajanja ukrepov iz prvega odstavka tega člena, način določanja stopnje ogroženosti ter pogoje odprodaje tehničnih sredstev in naprav, uporabljenih pri izvajanju ukrepov iz prvega odstavka tega člena, predpiše minister na predlog generalnega direktorja policije.

67. člen
(začasna premestitev in napotitev)

(1) Zaradi nemotenega opravljanja nalog policije ali policijskih podpornih dejavnosti lahko generalni direktor policije začasno premesti uslužbenca policije na drugo delovno mesto ali ga napoti na delo na določeno območje ali področje dela, vendar najdlje za šest mesecev z možnostjo enkratnega podaljšanja za največ šest mesecev.

(2) Zaradi nemotenega opravljanja nalog policije ali policijskih podpornih dejavnosti lahko direktor policijske uprave začasno napoti uslužbenca policije z ene na drugo območno policijsko postajo oziroma notranjo organizacijsko enoto na območju policijske uprave, vendar najdlje za šest mesecev z možnostjo enkratnega podaljšanja za največ šest mesecev.

(3) Odločba o začasni premestitvi oziroma napotitvi mora biti uslužbencu policije vročena najmanj sedem dni pred nastopom dela. Odločba je dokončna.

(4) Uslužbenec policije, ki je premeščen ali napoten v skladu s prvim ali drugim odstavkom tega člena, ima pravico do povračila stroškov prevoza na delo in z dela v skladu s predpisi, ki urejajo povračila stroškov prevoza na delo in z dela za javne uslužbence, ali do nadomestila stroškov za ločeno življenje in selitvenih stroškov, če se preseli.

(5) Uslužbencu policije, ki je premeščen ali napoten v skladu s prvim ali drugim odstavkom tega člena in se preseli, policija zagotovi ustrezno nastanitev.

(6) Za začasno premestitev ali napotitev po določbah tega člena ne veljajo omejitve zakona, ki ureja sistem javnih uslužbencev, glede oddaljenosti kraja opravljanja dela od dotedanjega kraja opravljanja dela.

(7) Neposredno po zaključku začasne premestitve in napotitve po prvem in drugem odstavku tega člena je uslužbenec policije lahko ponovno začasno premeščen oziroma začasno napoten le, če s tem soglaša.

71. člen

(pripravljenost za delo)

(1) Pripravljenost za delo je poseben delovni pogoj, pri katerem mora biti uslužbenec policije, ki mu je pripravljenost odrejena, v pripravljenosti za delo doma ali na določenem kraju. Pripravljenost pomeni dosegljivost uslužbenca policije po telefonu ali drugih sredstvih za potrebe prihoda na delovno mesto ali na kraj, kjer je treba opraviti nujno nalogo.

(2) Uslužbenec policije, ki je v času pripravljenosti poklican na delo, se mora v najkrajšem možnem času zglasiti na delovnem mestu ali kraju, kjer je treba opraviti nujno nalogo.

(3) Pripravljenost za delo se ne šteje v delovni čas.

(4) Če uslužbenec policije med pripravljenostjo za delo začne opravljati delo, se mu čas opravljanja dela šteje v delovni čas.

(5) Pripravljenost za delo lahko odredita generalni direktor policije in direktor policijske uprave ali osebe, ki jih pooblastita.

73. člen

(delo preko polnega delovnega časa v izjemnih in nujnih primerih)

(1) Ne glede na določbe zakona, ki ureja delovna razmerja, o časovnih omejitvah dnevne delovne obveznosti, dnevnega in tedenskega počitka ter dela preko polnega delovnega časa, lahko v izjemnih, nujnih ali nepredvidenih primerih, ko ni mogoče na drugačen način opraviti nalog policije, nadrejeni policistu po poteku delovnega časa odredi, da dokonča začeto nalogo.

(2) Odreditev dela po prejšnjem odstavku je dopustna le za najkrajši možni čas, s tem da je treba policistu takoj po prenehanju razlogov zagotoviti ustrezen počitek. Soglasje policista ni potrebno.

(3) Delo preko polnega delovnega časa po prvem odstavku tega člena mora nadrejeni odrediti v pisni obliki praviloma pred potekom rednega delovnega časa. Če zaradi narave dela ali nujnosti opravljanja dela to ni mogoče, se lahko delo preko polnega delovnega časa v izjemnih in nujnih primerih odredi ustno. V tem primeru se pisna odreditev vroči policistu naknadno, najkasneje v osmih dneh po opravljenem nadurnem delu.

(4) Delo preko polnega delovnega časa, odrejeno na podlagi prvega odstavka tega člena, lahko traja največ 20 ur na teden oziroma 80 ur na mesec.

(5) Skupno delo preko polnega delovnega časa policista ne sme presegati letne časovne omejitve, ki jo določa zakon, ki ureja delovna razmerja.

74. člen

(dodatno plačilo v času posebnih obremenitev)

(1) Policistom Specialne enote in drugim policistom, ki neposredno skupaj s Specialno enoto opravljajo posebno nevarne naloge z najvišjo stopnjo ogroženosti življenja, za čas neposrednega izvajanja nalog v nevarnih pogojih in pod posebnimi obremenitvami pripada dodatek za nevarnost in posebne obremenitve pod enakimi pogoji in v enaki višini, kot to velja za policiste Posebne policijske enote, v skladu s kolektivno pogodbo za javni sektor.

(2) Policistom Specialne enote pripada dodatek iz prejšnjega odstavka tudi za čas usposabljanja za izvajanje nalog iz prejšnjega odstavka. Usposabljanja, za katera policistom Specialne enote pripada dodatek iz prejšnjega odstavka, vključno s časom trajanja, določi generalni direktor policije z letnim načrtom dela policije.

(3) Pravico do dodatnega plačila imajo policisti za čas, ko jim je odrejeno opravljanje dela v skladu s prvim odstavkom prejšnjega člena. Vlada na predlog ministra določi višino dodatnega plačila, pri čemer višina dodatnega plačila ne sme presegati višine, določene za dodatek za delo preko polnega delovnega časa.

84. člen

(poškodba pri delu in z njo povezano nadomestilo in posebna odškodnina)

(1) Poškodba, ki jo utрпи policist na redni poti od stanovanja do delovnega mesta ali nazaj ali na službeni poti, se šteje kot poškodba pri delu.

(2) Uslužbenec iz prejšnjega odstavka, ki je odsoten z dela, za čas odsotnosti prejme 100 odstotno nadomestilo plače. V času daljše odsotnosti z dela izplača delodajalec nadomestilo plače v breme zdravstvenega zavarovanja, medtem ko razliko do 100 odstotnega nadomestila plače, ki jo zdravstveno zavarovanje ne krije, izplača iz lastnih sredstev.

(3) Uslužbenec policije, ki ni zavarovan po določbah prejšnjega člena, ima v primeru poškodbe pri delu oziroma nesreče pri delu, posledica katere je trajna izguba splošne delovne zmožnosti, pravico do posebne odškodnine v višini največ 100 odstotkov zavarovalne vsote, določene na podlagi prejšnjega člena. Višina posebne odškodnine je odvisna od odstotka trajne izgube splošne delovne zmožnosti.

(4) V primeru smrti uslužbenca policije iz prejšnjega odstavka pripada posebna odškodnina v višini 100 odstotkov zavarovalne vsote iz prejšnjega člena njegovim ožjim družinskim članom skupaj.

(5) Višino in način izplačila posebne odškodnine v vsakem posameznem primeru določi generalni direktor policije.

86. člen

(pravice družinskih članov po smrti policista)

Ožjim družinskim članom policista, ki je pri opravljanju svojega dela izgubil življenje, pripadajo tudi naslednje pravice:

- psihološka pomoč in podpora ob smrti policista;
- štipendiranje šoloobveznih otrok ter posvojencev, vendar ne dlje kakor do leta, v katerem dopolnijo 27 let starosti;
- brezplačno svetovanje in nudenje informacij v zvezi z urejanjem zadev, povezanih s smrtjo policista;

- prednost pri zaposlitvi brezposelnega zakonca, zunajzakonskega partnerja, partnerja iz registrirane istospolne partnerske skupnosti, otroka ali posvojenca v policiji pod pogojem, da izpolnjuje pogoje za zasedbo delovnega mesta, določene v 44. členu tega zakona;
- brezplačna uporaba počitniških zmogljivosti ministrstva deset let po smrti policista in sicer sedem dni v letu.

90. člen (priznanja)

(1) Za širjenje varnostne kulture, za zasluge in prispevek k razvijanju in krepitvi varnosti Republike Slovenije, za pomoč policiji ali za sodelovanje in pomoč v posameznih varnostnih akcijah se podeljujejo priznanja.

(2) Priznanja iz prejšnjega odstavka se podeljujejo uslužbencem policije in javnim uslužbencem ministrstva, enotam policije, notranjim organizacijskim enotam ministrstva, pomožnim policistom, posameznikom, državnim organom, samoupravnim lokalnim skupnostim ter pravnim osebam javnega in zasebnega prava.

(3) Za dolgoleten izjemen osebni prispevek pri krepitvi varnosti Republike Slovenije ter razvoju in krepitvi policije se lahko uslužbencem policije in javnim uslužbencem ministrstva kot priznanje podeli strelno orožje. Podeli se neformacijsko kratkocevno orožje kategorije B po zakonu, ki ureja orožje.

(4) Za hrabro in požrtvovalno dejanje se policistu poleg priznanja izplača tudi denarna nagrada.

(5) Generalni direktor policije lahko policistu, ki je prejemnik priznanja policije za hrabrost, s sklepom določi do 15 dni plačane odsotnosti z dela.

(6) Vrste priznanj, podrobnejše pogoje za podelitev priznanj, višino denarne nagrade iz četrtega odstavka tega člena ter postopek podeljevanja priznanj predpiše minister.

101. člen (opravljanje nalog pomožne policije)

(1) Pomožni policisti so državljani Republike Slovenije, ki so sklenili pogodbo o prostovoljni službi v pomožni policiji in so usposobljeni za izvajanje policijskih nalog. Pomožni policisti sklenejo pogodbo o prostovoljni službi v pomožni policiji praviloma za obdobje najmanj petih let.

(2) Kandidati za pomožne policiste so osebe na osnovnem usposabljanju za pomožne policiste ali osebe, ki so že uspešno opravile osnovno usposabljanje pa še niso sklenile pogodbe o prostovoljni službi v pomožni policiji.

(3) V pomožni policiji lahko sodelujejo ženske in moški od dopolnjenega 18. leta starosti do konca koledarskega leta, v katerem dopolnijo ženske 40 let, moški pa 50 let, in ki izpolnjujejo pogoje iz 44. člena tega zakona ter imajo najmanj srednjo strokovno ali srednjo splošno izobrazbo.

(4) Pomožni policisti imajo v času opravljanja službe v policiji vsa policijska pooblastila.

(5) Matična enota pomožnega policista je policijska uprava, v katero je s pogodbo razporejen pomožni policist.

110. člen (opravljanje nalog policista)

(1) Policija začne izvajati študijski program za pridobitev višje strokovne izobrazbe iz 92. člena tega zakona najkasneje v dveh letih od uveljavitve tega zakona.

(2) Ministrstvo v petih letih po uveljavitvi tega zakona sistemizira delovna mesta, na katerih policisti opravljajo naloge z višjo strokovno izobrazbo, in na ta delovna mesta premesti policiste, ki pridobijo višjo strokovno izobrazbo.

(3) Policiste, ki višje strokovne izobrazbe ne bodo pridobili, se ob uveljavitvi sistemizacije iz prejšnjega odstavka premesti na delovna mesta, za katera izpolnjujejo pogoje. Če tako delovno mesto ni prosto, jim preneha delovno razmerje.

(4) Naloge na delovnih mestih, za katera se zahteva višja strokovna izobrazba, lahko opravljajo tudi policisti s srednjo strokovno izobrazbo, ki imajo na dan uveljavitve tega zakona najmanj 17 let delovne dobe pri opravljanju nalog policije in so najmanj pet let opravljali naloge policije, za katere bo zahtevana višja strokovna izobrazba v skladu z drugim odstavkom tega člena.

(5) Usposabljanje iz drugega odstavka 80. člena tega zakona se začne izvajati v enem letu od uveljavitve tega zakona. Uslužbenec policije, ki zaseda delovno mesto, kjer je potrebno znanje jezika narodnih skupnosti, in ob uveljavitvi tega zakona ne izpolnjuje pogojev iz prvega odstavka 80. člena tega zakona, mora najkasneje v dveh letih od uveljavitve tega zakona izpolniti pogoj znanja jezika narodnih skupnosti.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

/

VI. PRILOGE